

ILMAJOEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	2
1.2.1. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	2
1.2.2. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	9
1.2.3. KUNNAN TOIMINNAN JA TALouden KEHITYS	11
1.2.4. YMPÄRISTÖASIAT.....	17
1.2.5. MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	18
1.2.6. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	19
1.2.7. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	20
1.3. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	21
1.4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	22
1.4.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	22
1.4.2. TOIMINNAN RAHOITUS	24
1.5. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	26
1.6. KOKONAISTULOT JA -MENOT	30
1.7. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	32
1.7.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTUVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	32
1.7.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	32
1.7.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	33
1.7.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	33
1.7.5. KONSERNITILINPÄÄTÖS.....	34
1.7.6. KONSERNIN KOKONAISTULOT JA -MENOT	39
1.8. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	40
1.8.1. ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY	40
1.8.2. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	40
2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	41
2.1. KUNNANVALTUUSTO, KESKUSVAALILAUTAKUNTA JA TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	41
2.2. KONSERNI- JA ELINVOIMAPALVELUT.....	42
2.2.1. YLEISHALLINTO.....	43
2.2.2. ISÄNNÖINTI	45
2.2.3. HENKILÖSTÖHALLINTO	46
2.2.4. ELINVOIMA- JA TYÖLLISYYSPALVELUT	47
2.3. TEKNINEN TOIMIALA	50
2.3.1. TEKNINEN HALLINTO	51
2.3.2. KUNNALLISTEKNIikka	52
2.3.3. VESIHUOLTOLAITOS.....	54
2.3.4. KIINTEISTÖPALVELUT	55
2.3.5. RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT	57
2.3.6. YMPÄRISTÖNSUOJELU	58
2.3.7. RAKENNUSVALVONTA	61
2.3.8. KAAVOITUS JA MITTAUS	63
2.3.9. LAKEUDEN JÄTELAUTAKUNTA.....	64
2.4. SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA.....	66
2.4.1. PERUSOPETUS.....	69
2.4.2. VARHAISKASVATUS	72
2.4.3. LUKIOKOULUTUS.....	75

2.4.4. KULTTUURI JA VAPAA SIVISTYSTYÖ	78
2.4.5. NUORISOPALVELUT	80
2.4.6. LIIKUNTA JA HYVINVOINTI	83
2.4.7. KIRJASTOTOIMI	84
3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	87
3.1. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	87
3.2. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN	91
4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	93
5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	98
6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	99
7. VESIHUOLTOLAITOS	100
8. KONSERNIYHTEISÖT	101
8.1. ILMAJOEN VUOKRATALOT OY	101
8.2. ILMAJOEN YRITYSTILAT OY	102
9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	103
9.1. KUNTA	103
9.1.1. TULOSLASKELMA	103
9.1.2. TASE.....	104
9.1.3. RAHOITUSLASKELMA	106
9.2. KONSERNI.....	107
9.2.1. KONSERNITULOSLASKELMA	107
9.2.2. KONSERNITASE.....	108
9.2.3. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	110
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	111
10.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	111
10.2. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	111
10.3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	112
10.4. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	113
10.5. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	115
10.5.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	115
10.5.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	118
10.5.3. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	120
10.5.4. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	121
11. TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS	122
11.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA	124
11.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE.....	127
11.3. VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA.....	130
11.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN LIITETIEDOT	134
11.4.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	134
11.4.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	135
12. MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	137
13. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	140
14. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	140

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Ilmajoen kunnan vuoden 2025 tilinpäätös on ylijäämäinen. Vuosikate toteutuneessa tilinpäätöksessä oli 4 403 298 euroa. Asukasta kohden vuosikatteen muodostui 355 € / asukas, kun se edellisenä vuonna oli 393 euroa. Poistojen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 166 614 euroa, kun edellisen vuoden tulos oli 247 893 euroa. Verotulot kasvoivat 1 571 019 euroa ja valtionosuudet vastaavasti 705 454 euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimialojen tulosityksiköiden toimintamenojen toteuma oli 1 670 653 euroa suurempi kuin mihin alkuperäisessä talousarviossa oli varauduttu. Tulosityksiköiden tulot ylittivät talousarvion 479 141 eurolla. Toimintakate oli 1 226 374 euroa talousarviota heikompi. Investoinnit kasvoivat edellisestä vuodesta. Investointien bruttoarvo oli 4 795 854 euroa ja netto 4 566 007 euroa.

Omakoti- ja asuinpientalotontteja myytiin vuonna 2025 yhteensä 7 kpl ja vuokrattiin 7. Kohteista 9 sijaitsi Ahonkylässä, Neirossa kolme ja keskustassa 2. Lisäksi Laskunmäestä myytiin tontti kiertäystoimintaa varten. Tonttimyynteistä saatiin 220 000 euroa ja vuokratonteista saatiin 13 200 euroa ja jatkossa sama summa joka vuosi. Kunnanvaltuusto mahdollisti omakotitonttien vuokraamisen joulukuussa 2022.

Kunnan asukasluku oli vuoden 2025 lopussa 12 405 henkilöä ja pieneni 21 henkilöllä edellisvuodesta. Uusia kuntalaisia eli lapsia syntyi Ilmajoella vuonna 2025 yhteensä 147 ja Ilmajoen luonnollinen väetönkasvu oli +9. Tällä luvulla ollaan Suomen kaikkien kuntien tilastossa sijalla 10.

Vuonna 2025 rakennusvalvonnassa tehtiin 100 lupapäätöstä (rakennus-, rakentamis-, purkamis- ja muutosluvat, purkamisilmoitukset ja rakentamisen jatkoajat). Uutta kokonaisalaa rakennuksissa oli 35 240 m². Uusia asuinhuoneistoja muodostui 30 kpl, joista asuinpientalohuoneistoja 24 kpl. Uudisrakennus-, laajennus- ja muutoshankkeita valmistui 89 kpl, joissa kerrosalaa 29 463 m². Uusia asuinrakennuksia (omakoti-, pari- ja rivitalot) valmistui 21 kpl. Koskenkorvan alueen uuden koulun rakentaminen aloitettiin joulukuussa maanrakennustöillä. Koulun on määrä valmistua syksyllä 2027.

Kiitän kunnan luottamushenkilöitä ja kunnan kaikkia työntekijöitä Ilmajoen kunnan eteen tehdystä merkittävästä työstä.

Ilmajoella 6.3.2026

Ari-Pekka Laitalainen
kunnanjohtaja

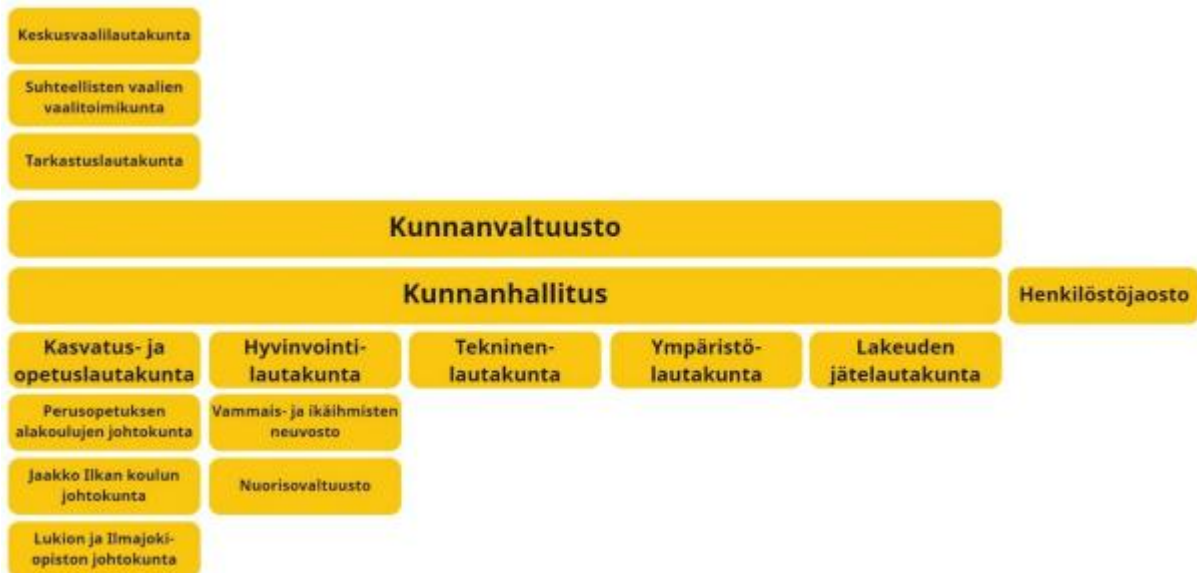
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

PERUSTIETOJA KUNNASTA

- Ilmajoen kunta on perustettu vuonna 1865 (Ilmajoen kappeliseurakunta vuonna 1516)
- Kunnan kokonaispinta-ala on 580 km², josta vesi pinta-alaa 3 km²
- Asukasluku 31.12.2025 oli 12 405
- Taajamissa asuu väestöstä noin 76 % ja haja-asutusalueilla noin 24 %. Koko kunnan asukastiheys on n. 21 asukasta/km²
- Kunnan tuloveroprosentti oli 9,20.

1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio rakentuu edustuksellisen luottamushenkilöjärjestelmän pohjalle. Kuntalaiset valitsevat vaaleilla edustajansa kunnan ylimpään päätöksentekaelimeen, kunnanvaltuustoon.

Kunnanvaltuusto puolestaan valitsee jäsenet kunnanhallitukseen, lautakuntiin ja johtokuntiin sekä antaa toimintaa varten tarvittavat johtosäännöt.

Vuoden 2025 kuntavaaleissa muodostui valtuuston paikkajakauma seuraavaksi toimikaudelle 2025-2029.

VALTUUSTON PAIKKAJAKAUMA

Puolue	Valtuutettujen määrä
Suomen Keskusta r.p.	14
Kansallinen Kokoomus r.p.	9
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue r.p.	5
Perussuomalaiset r.p.	5
Suomen Kristillisdemokraatit r.p.	2
Yhteensä	35

VALTUUTETUT

Nimi	Puolue
Akkanen Hannu	PS
Alanko Mikko	PS
Hautala-Hautaniemi Anu	SDP
Huhtakangas Marjut	SDP
Kananoja Reetta	KESK
Karvonen Juha-Pekka	KOK
Kivimäki Riitta	SDP
Kivioja Pasi	KOK
Koivuluoma Matti	KESK
Koskela Harri	KOK
Koskimies Heikki	KESK
Köykkä Matti	PS
Luhtala Pentti	KESK
Lähdesmäki Juhana	KD
Niemistö Esa	KESK
Paulasaari Jari	KESK
Perälä Simo	KESK
Pihlajamäki Annina	KESK
Pöytälaakso Niclas	KOK
Rahkola Helena	PS

Nimi	Puolue
Ranto Ahti	KESK
Raumann Juho	KOK
Reinilä Johanna	SDP
Salovaara Eveliina	KESK
Saunamäki Anssi	KESK
Seppä-Ritola Noora	KOK
Syväjärvi Jaana	KD
Tietäväinen Jukka	KESK
Uimarihuhta Eveliina	KESK
Valkeala Marika	PS
Valli Annastiina	KESK
Viitasaari Erika	SDP
Yli-Hannuksela Gita	KOK
Yli-Karjanmaa Jani	KOK
Yli-Karjanmaa Kyösti	KOK

Yhteensä 35 valtuutettua.

Valtuuston sihteerinä on toiminut hallinto- ja talousjohtaja Marko Lähde

KUNNANHALLITUS 23.6.2025 SAAKKA

Etu- ja sukunimi	Puolue
Ålander Antti, pj.	KESK
Rahkola Helena, I vpj.	PS
Pöytälaakso Niclas II vpj.	KOK
Jäsenet:	
Akkanen Hannu	PS
Hautala Salme	SDP
Iso-Tuisku Lotta	KESK
Kananoja Reetta	KESK
Lähdesmäki Juhana	KD
Niemistö Esa	KESK
Valkeala Marika	PS

Etu- ja sukunimi	Puolue
Yli-Karjanmaa Kyösti	KOK
Henkilökohtaiset varajäsenet	
Tietäväinen Jukka	KESK
Saunamäki Suvi	PS
Seppä-Ritola Noora	KOK
Mäenpää Juha	PS
Renkola Jari	SDP
Haapala Jussi	KESK
Yli-Rasku Hanna-Liisa	KESK
Jokilehto Jari	KOK
Mänty Riikka	KESK
Keränen Arto	SDP
Perälä Kirsi	KOK

KUNNANHALLITUS 2025

Nimi	Puolue
Koskela Harri, pj.	KOK
Koivuluoma Matti, I vpj.	KESK
Rahkola Helena, II vpj.	PS
Jäsenet:	
Akkanen Hannu	PS
Hautala-Hautaniemi Anu	SDP
Kananoja Reetta	KESK
Karvonen Juha-Pekka	KOK
Kivimäki Riitta	SDP
Paulasaari Jari	KESK
Tietäväinen Jukka	KESK
Yli-Hannuksela Gita	KOK

Nimi	Puolue
Henkilökohtaiset varajäsenet	
Raumanni Juho	KOK
Mantere Sari	KESK
Valkeala Marika	PS
Berki Balint	PS
Viitasaari Erika	SDP
Luoma Salli	KESK
Yli-Karjanmaa Kyösti	KOK
Koski Aino	SDP
Haapa-Aho Jouni	KESK
Saunamäki Anssi	KESK
Seppä-Ritola Noora	KOK

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Ari-Pekka Laitalainen ja sihteerinä hallinto- ja talousjohtaja Marko Lähde.

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Ilmajoen kunnan palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 695 henkilöä. Tarkemmat tiedot ilmenevät erillisestä henkilöstökertomuksesta.

Vuonna 2025 palkat ja palkkiot sisältäen mm. jaksotetut palkat, kokouspalkkiot ja työllisyystyöpalkat (ts. kaikki palkkatilit) olivat yhteensä 24 065 068 euroa. Palkat ja palkkiot kasvoivat 3,8 % verrattuna vuoteen 2024.

**SUOMEN KUNTALIITON KULTAINEN ANSIOMERKKI TAI LAHJAKORTTI ON MYÖNNETTY
ILMAJOEN KUNNAN PALVELUKSESSA OLEVILLE SEURAAVILLE HENKILÖILLE 31.12.2025:**

30 VUODEN PALVELUKSESTA

- Arkistosihteeri Minna Kuivaniemi
- Erityisluokanopettaja Heli Lähdesmäki
- Kirjastovirkailija Terhi Ankkuri
- Peruskoulun luokanopettaja Heli Latukka

40 VUODEN PALVELUKSESTA

- Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Päivi Metsomäki

ELÄKKEELLE VUONNA 2025 OVAT JÄÄNEET SEURAAVAT HENKILÖT

- Kiinteistönhoitaja Kari-Ossi Kupiainen
- Kiinteistönhoitaja Matti Rintamäki
- Koulukäynninohjaaja ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja Anne Piirto
- Koulukäynninohjaaja ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja Erja Yli-Pietilä
- Koulukäynninohjaaja ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja Keijo Korpela
- Koulukäynninohjaaja ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja Ulla Saranpää
- Lukion vanhempi lehtori Raimo Majapuro
- Peruskoulun luokanopettaja Leena Saarinen
- Ruokapalvelutyöntekijä Riitta Ylisaukko-Oja
- Tuntiopettaja (päätoiminen) Laituri Tarja
- Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Sirpa Viitamäki
- Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Ulla Mansikkamäki

1.2.2. Yleinen taloudellinen kehitys

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Valtiovarainministeriön viime vuoden joulukuussa julkaiseman katsauksen mukaan talous kasvoi hyvää vauhtia vuoden 2024 kolmannelle neljännekselle saakka, minkä jälkeen talous alkoi kuitenkin supistua uudelleen. Ongelmaksi nähdään kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmanpolitiikassa on saanut suomalaiset kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Ulkoinen kysyntä on sen sijaan ollut hieman odotettua vahvempaa. Yhdysvaltojen tullien vaikutus on toistaiseksi jäänyt vähäiseksi, ja maailmantalous sekä -kauppa ovat kasvaneet kohtuullisesti. Tämä on heijastunut myös vientiin. Lisäksi tuotannolliset investoinnit antavat aihetta odottaa parempaa kasvua tulevina vuosina.

Katsauksessa todetaan, että vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) kasvu jää 0,2 prosenttiin. Suomen talouden tuotannon tason nähdään olevan nyt selvästi alle potentiaalisen tuotannon tason. Talouden odotetaankin toipuvan tulevina vuosina ja vuoden 2026 kasvun ennustetaan olevan 1,1 prosenttia. Tämä jää nähtäväksi, sillä maailmanpoliittinen epävarmuus on kasvanut merkittävästi viime aikoina. Uhkana on, että talouden kehitys häiriintyy merkittävästi tämän seurauksena.

Kotitalouksien ostovoiman kasvu oli vuonna 2025 hidasta johtuen heikosta työllisyystilanteesta, sosiaalietuuksien leikkauksista ja kulutusverojen korotuksista. Vuosina 2026–2027 ostovoiman kasvun odotetaan vahvistuvan, kun työllisyys paranee, palkankorotukset jatkuvat, inflaatio on maltillista ja ansiotuloverotus kevenee.

Valtiovarainministeriö näkee, että investoinneissa pohja on ohitettu ja käänne varovaiseen kasvuun on alkanut. Vuonna 2025 investoinnit kasvoivat vajaat kaksi prosenttia, mutta vuonna 2026 alkaen kasvun nähdään nopeutuvan. Kasvua vetävät erityisesti energiasiirtymä, puolustushankkeet ja asuntomarkkinoiden asteittainen elpyminen. Aineettomat investoinnit ovat vahvassa kasvussa, samoin kone- ja laiteinvestoinnit, joita puolustushankinnat vauhdittavat.

Talonrakentamisessa teollisuuden investoinnit tukevat kasvua, vaikka toimistorakentaminen jää vai-meaksi. Asuntorakentaminen toipuu hitaasti, mutta ennakkoarviona todetaan, että pidemmällä aikavälillä on kysyntää selvästi nykyistä suuremmalle rakentamisen määrälle. Maa- ja vesirakentamista tukevat tulevat energiahankkeet ja liikenneverkon kehittämisohjelma. Julkiset investoinnit kasvavat rajusti vuonna 2026 erityisesti puolustukseen kohdistuvien panostusten seurauksena.

Työllisyyden ennakoidaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026. Viitteitä käännteestä on nähty jo syksyllä 2025. Tästä huolimatta työttömyys on jatkanut kasvuaan ja noussut yli kymmeneen prosenttiin. Työttömyyden nopea nousu antaa kuitenkin liian pessimistisen kuvan työmarkkinoiden tilasta. Työttömyyden kasvu selittyy viimeisen noin vuoden aikana työvoiman määrän kasvulla, ei työllisyyden vähenemisellä. Hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto ovat lisänneet työvoiman tarjontaa, mutta kysyntä ei ole ainakaan vielä riittänyt työllisyyden selvään kasvuun.

Taloukasvun piristymisen myötä työllisyys alkaa kasvaa, ja vuosina 2026–2028 työllisyyden arvioidaan lisääntyvän keskimäärin vajaan prosentin vuosivauhtia. Työllisyysasteen nähdään nousevan noin 72,4 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä. Työttömyysaste laskee, mutta pysyy edelleen rakenteellista tasoa korkeampana.

Suomen talouden tuotannon tason nähdään olevan selvästi alle potentiaalisen tuotannon, jonka arvioidaan kasvavan vuosina 2025–2030 keskimäärin 0,8 prosenttia vuodessa. Potentiaalinen tuotanto koostuu työpanoksen, pääomakannan ja tuottavuuden kehityksestä. Kokonaistuottavuuden kasvu vahvistuu jakson lopulla, mutta jää selvästi 2000-luvun alun tasosta, heijastaen talouden rakennemuutosta ja tuottavuuden hidasta kehitystä Suomessa.

KUNTATALOUS

Kuntahallinnon alijäämä kasvoi vuonna 2025. Valtiovarainministeriön arvion mukaan alijäämä kasvoi edellisen vuoden 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Heikko suhdannetilanne jarruttaa kuntien verotulojen kehitystä, jotka eivät käytännössä kasvaneet lainkaan viime vuonna. Lisäksi valtion tulonsiirtoja kunnille vähentää aiemmin päätetyt valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset.

Kuntahallinnon arvioidaan pysyvän 0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta. Keväällä sovitut palkkaratkaisut kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin työvoimakustannuksia. Lisäksi kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen vuosina 2027–2028 palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Kuntahallinnon kulutusmenojen volyymi on ennustejaksolla laskeva, vaikka TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntahallinnon kulutuksen volyymia väliaikaisesti vuonna 2025. Uudistuksen myötä kunnista tuli suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin. Erityisesti korkean rakenteellisen työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Uudistus on ajoittunut myös heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän. Kuntien peruspalveluiden painopiste säilyy kuitenkin edelleen koulutus- ja sivistyspalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Palvelutarpeen laskua on kuitenkin loivennettu painelaskelmassa, sillä palvelutarpeen väheneminen ei johda kustannusten laskuun samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike lisäävät kuntien välisiä eroja. Muuttotappiokunnissa tulopohja heikkenee ja työikäinen väestö vähenee. Toisaalta erityisesti kasvukeskuksissa kasvava väestö ylläpitää voimakkaita investointitarpeita.

Merkittävä osa kuntien investoinneista kohdistuu välttämättömiin investointeihin kuten rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin. Kuntakohtaisista eroista huolimatta investoinnit pysyvät ennustejaksolla kokonaisuutena korkealla tasolla.

Verotulot ovat kuntien merkittävin tulonlähde. Tulojen ja menojen epätasapainosta huolimatta vain hieman yli kymmenys kunnista nosti kunnallisveroprosenttiaan vuonna 2026. Painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousee 7,62 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän vuositasolla kuntien verotuloja yhteensä noin 50 miljoonaa euroa. Keskipitkällä aikavälillä suhdannetilanteen parantua kuntahallinnon verotulojen ennustetaan kasvavan vuosittain noin neljä prosenttia vuosina 2026–2030.

Kuntien alijäämä supistuu hieman vuoden 2027 jälkeen, kun valtionosuuksien määräaikaiset leikkaukset päättyvät. Tulorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan menopaineita ja kuntahallinto pysyy noin 0,3 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen

Ennusteeseen sisältyy sekä ylä- että alasuuntaisia riskejä. Kuntahallinnon menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeuttamaan toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Lisäksi muut menolisäykset, kuten arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset tai työttömyysetuuksien rahoituskustannukset voivat vastavasti heikentää tilannetta.

1.2.3. Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

Vuoden 2025 talousarvioasetetut kuntastrategiset tavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuudessaan hyvin. Asetetut tavoitteet olivat:

Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti

Tavoite: Kehitämme palveluverkkoa ja pidämme palvelutason hyvällä tasolla pienemmillä resursseilla.

Toteuma: Palveluverkon kehittämistä ja suunnittelua on jatkettu vuoden 2025 aikana. Palvelutaso on pysynyt hyvällä tasolla.

Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen

Tavoite: Kehitämme johtamistapoja ja parannamme henkilöstön hyvinvointia.

Toteuma: Johtamistapoja kehitettiin edelleen esimiesten kouluttautumisella. Pääpainona valmennuksessa oli hyvinvoinnin johtaminen.

Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä

Tavoite: Viestimme avoimesti ja kunnioittavasti.

Toteuma: Viestintä on ollut aktiivista ja avointa eri viestintäkanavilla.

Edistämme yrittäjyyttä

Tavoite: Lisäämme Ilmajoen yrittäjämysteisyyttä sekä ylläpidämme aktiivista yhteistyötä kunnan ja yrittäjien välillä.

Toteuma: Yritystonteiksi sopivaa maata on saatu vuoden mittaan hankittua lisää. Toimitiloja on muokattu tarvittaessa eri käyttötarkoituksiin sopiviksi. Yrityskäyntejä on toteutettu säännöllisesti enenevässä määrin sekä itse että yhteistyökumppanien kanssa.

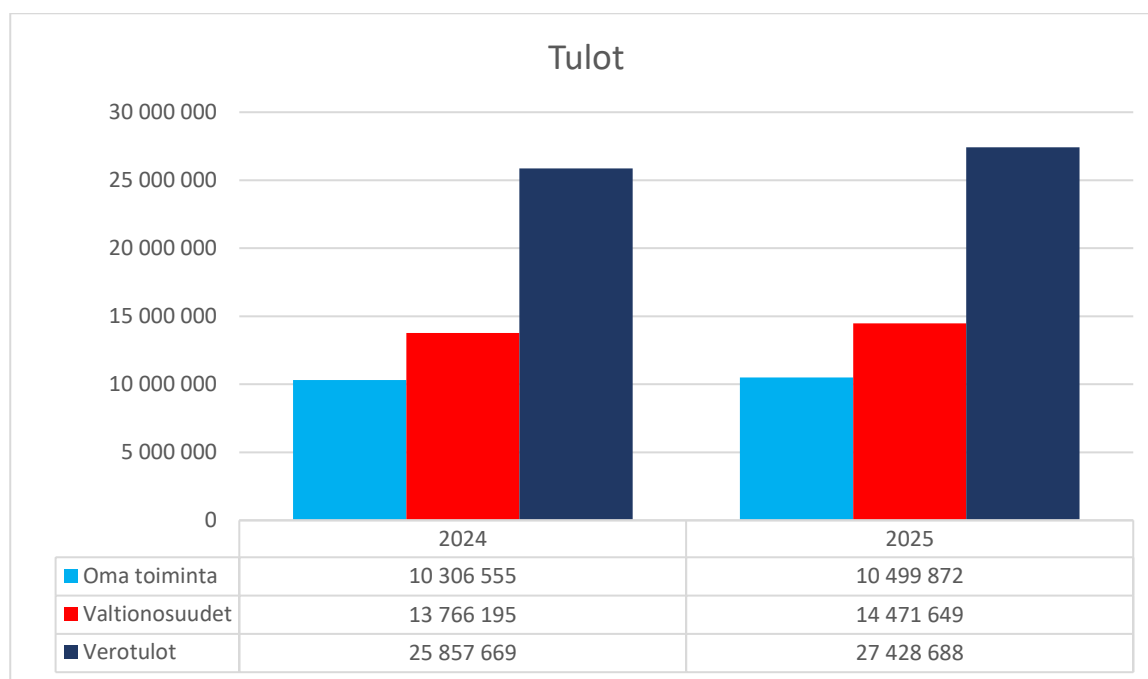
Vuoden 2025 talousarvio hyväksyttiin valtuuston kokouksessa joulukuussa 2025. Tämän lisäksi valtuusto on hyväksynyt muutoksia määrärahoihin talousarviovuoden aikana. Tilinpäätökseen liittyen määrärahaylityksiä käsiteltiin valtuuston kokouksissa 10.11.2025 ja 16.3.2026.

Käyttötalouden menot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattaessa 7,5 % eli 3,3 milj. euroa. Toimintatuotot vastaavasti kasvoivat 1,9 % eli 0,2 milj. euroa. Tonttien myyntivoitot olivat 347 513 euroa, kun ne vuonna 2024 olivat 320 445 euroa.

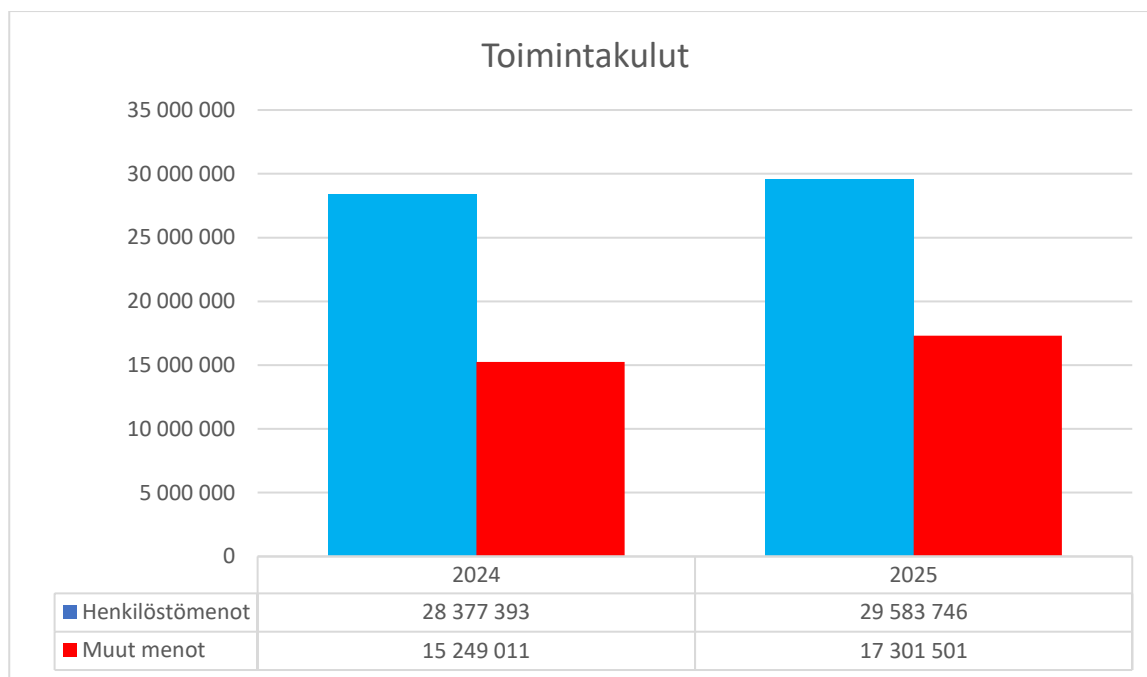
Toimintakate heikkeni 9,2 %, verotulot kasvoivat 6,1 % ja valtionosuudet vastaavasti 5,1 %. Vuosikate laski 4,4 milj. euroon, kun se vuotta aikaisemmin oli 4,9 milj. euroa. Nettoinvestointien määrä oli 4,6 milj. euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 3 milj. euroa.

Kokonaistulot ja käyttötalous

Kokonaistulot nousivat edelliseen vuoteen verraten yhteensä 2,4 milj. euroa. Oman toiminnan tuotot kasvoivat 0,2 milj. euroa, verotulot nousivat 1,6 milj euroa ja valtionosuudet 0,7 milj. euroa.

Kunnan toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,3 milj. euroa. Kasvusta 1,4 milj. euroa johtuu työllisyys- ja kotouttamispalveluiden siirtymisestä kunnan vastuulle vuoden 2025 alusta alkaen. Henkilöstömenojen kasvu oli 1,2 milj. euroa, joka vastaa hyvinkin palkankorotusten prosentuaalista vaikutusta kokonaispalkkamäärään. Muissa menoissa kasvua tuli mm. ICT-palveluissa 103 000 euroa, oppilaskuljetuksissa 142 000 euroa, työterveyspalveluissa 78 000 euroa, vuokrissa 131 000 euroa sekä kalusto- ja rakennusmateriaaleissa 265 000 euroa.

Kokonaisuutena alkuperäisessä talousarviossa asetetut käyttötalouden taloudelliset kokonaistavoitteet toteutuivat toimintatulojen osalta, mutta toimintamenot ylittivät talousarvion 1,7 milj. eurolla. Toimintakate oli 1,2 milj. euroa heikompi kuin talousarviossa.

KÄYTTÖTALOUDEN KEHITYS

	TA 2025	Toteuma 2025
Tulot	10 090 731,00	10 535 009,55
Menot	-45 214 594,00	-46 885 247,10
Netto	-35 123 863,00	-36 350 237,55

Olenneaisimpia menojen lisäyksiä alkuperäiseen talousarvioon oli seuraavilla tulosalueilla:

	Lisäys
Työllisyyden hoito	200 000 €
Kunnallistekniikka	265 000 €
Perusopetus	410 000 €
Varhaiskasvatus	410 000 €

Syitä ylityksiin olivat mm. työttömyyden kasvusta aiheutuneet kustannukset, rakennusten ja kunnallistekniikan ylläpitoon liittyvät kustannukset teknisessä toimessa, henkilöstömenot ja oppilaskuljetusmaksut perusopetuksessa ja palvelusetelikustannukset varhaiskasvatuksessa.

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

Toimintakate

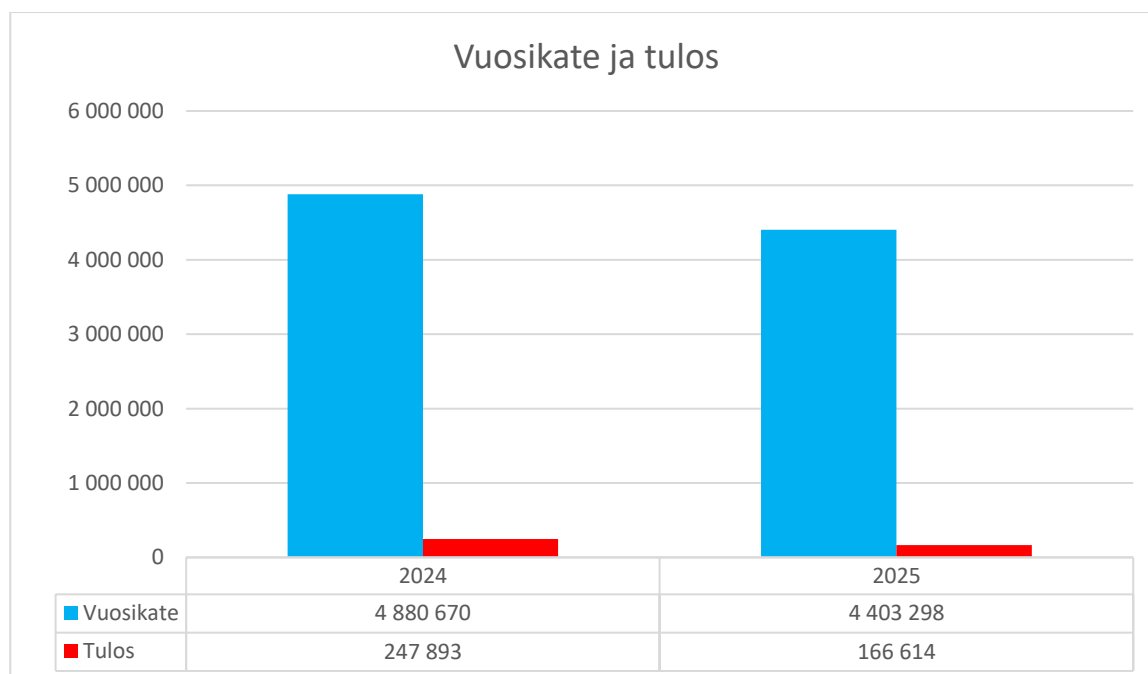
Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden ku-
luista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vastaa käyttötalouden netto-
menoja.

Toimintakate oli -36 350 238 euroa vuonna 2025. Toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen verrat-
tuna 3,1 milj. euroa.

Vuosikate ja tulos

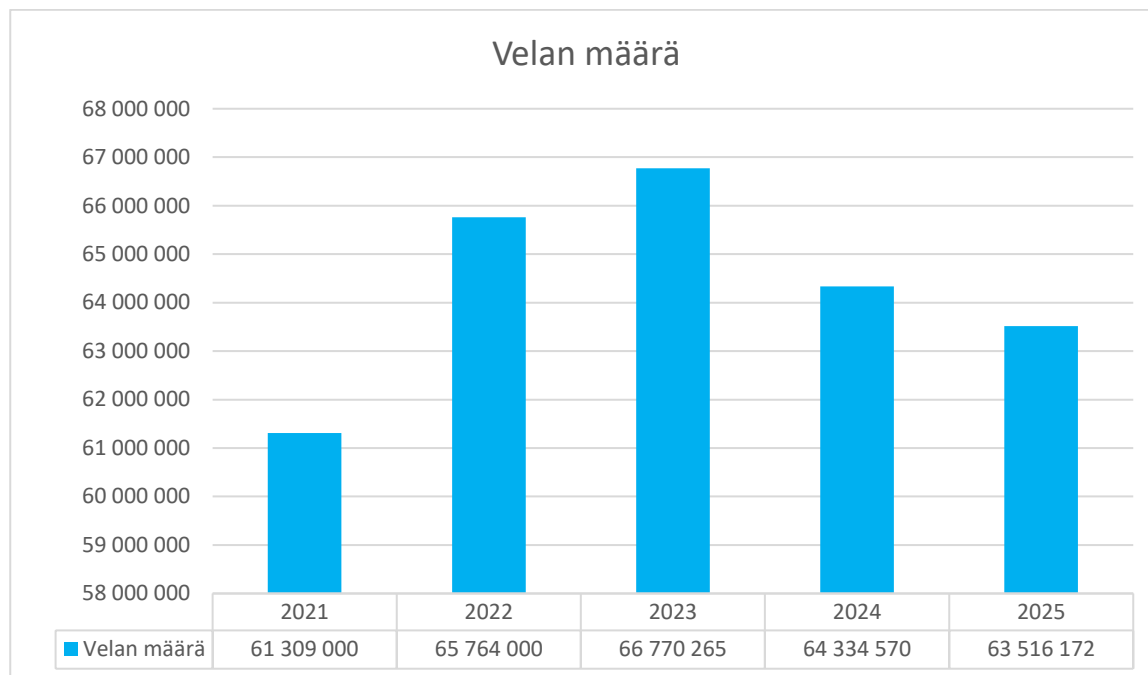
Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytet-
täväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on
siitä vähennettävien suunnitelmajoistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus olisi riittävä. Pitkällä ai-
kavälillä vuosikatteella tulee kattaa sekä lainojen lyhennykset että investoinnit. Lyhyellä aikavälillä
investointeja ja lainojen lyhennyksiä voidaan kattaa uudella lainanotolla.

Vuosikate oli talousarviota heikompi. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikate oli 5,9 milj. euroa ja
tilinpäätöksen mukaan se oli 4,4 milj. euroa. Tulos oli alkuperäiseen talousarvioon nähden 1,6 milj.
euroa heikompi ollen 166 614 euroa.

Lainat

Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin 5 milj. euroa. Lainojen lyhennykset olivat 5,8 milj. euroa. Kunnan lainamäärä oli vuoden 2025 lopussa 63,5 milj. euroa (vuonna 2024 64,3 milj. euroa). Lainamäärä asukasta kohden oli vuoden 2025 lopussa 5 120 euroa (vuonna 2024 lainamäärä oli 5 176 €/asukas).

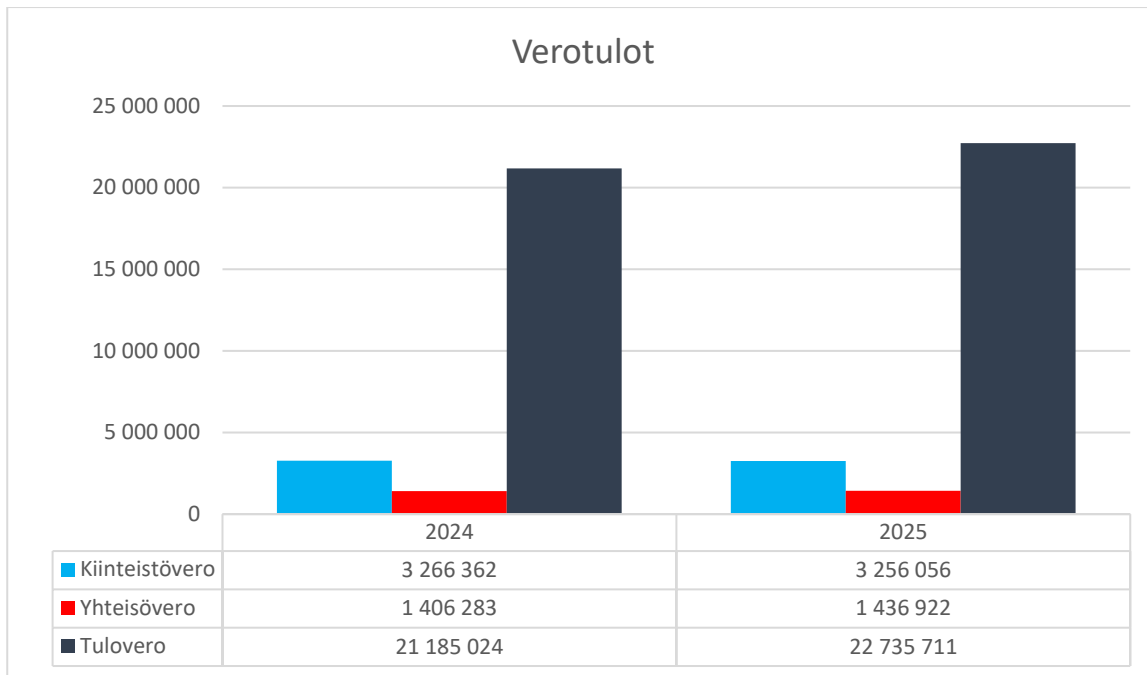

Verotulot, valtionosuudet, rahoituserät

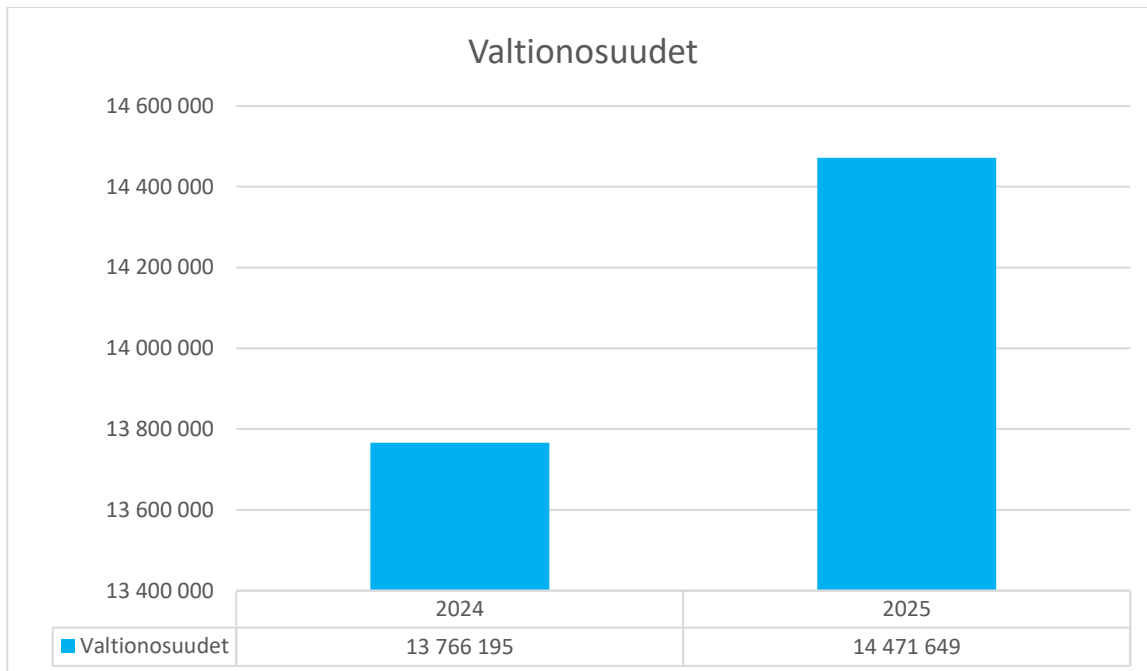
Verotulot olivat yhteensä 27,4 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot lisääntyivät 1,6 milj. euroa. Talousarvioon verrattuna verotulot alittuivat 0,2 milj. euroa.

Verotulolajit toteutuivat seuraavasti:

- kunnan tulovero 22,7 milj. euroa. (-0,3 milj. euroa verrattuna talousarvio 2025)
- yhteisövero 1,4 milj. euroa. (+0,1 milj. euroa verrattuna talousarvio 2025)
- kiinteistöverot 3,3 milj. euroa. (- 9000 euroa verrattuna talousarvio 2025)

Valtionosuudet olivat yhteensä 14,5 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 0,7 milj. euroa. Määrä on talousarvion mukainen.

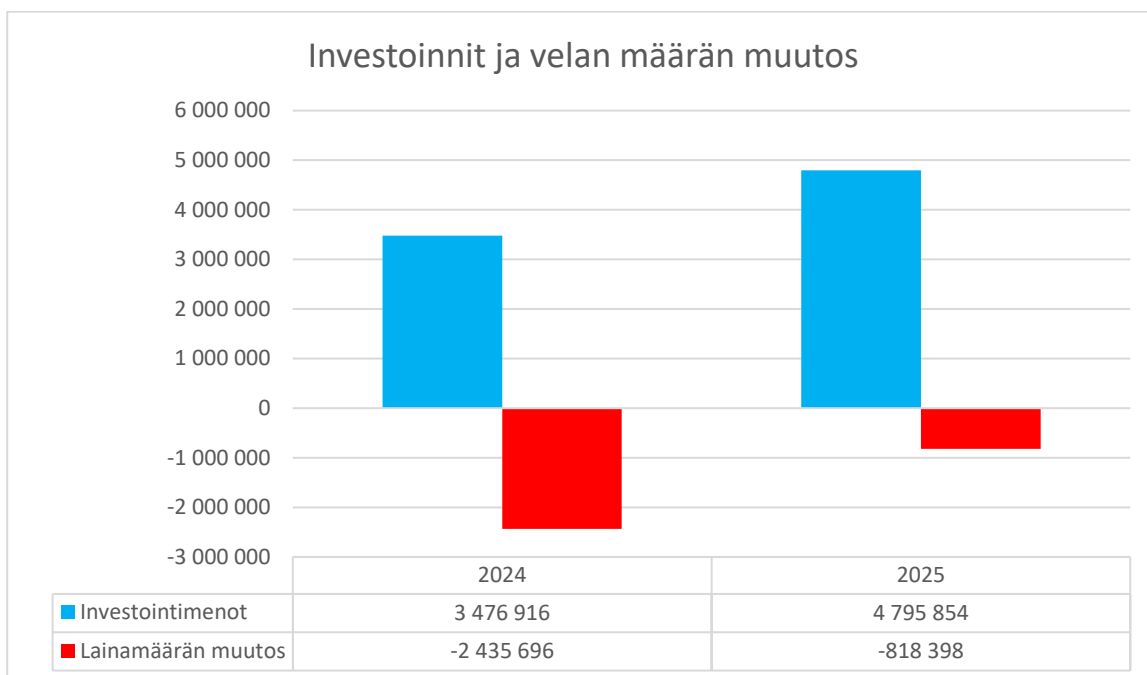
Korkotuotot olivat 51 000 euroa, muut rahoitustuotot 119 000 euroa, korkokulut -1,3 milj. euroa ja muut rahoituskulut -28 000 euroa.

Investoinnit

Talousarviossa investointimäärärahaa myönnettiin bruttona 9,8 milj euroa. Budjetti alittui 5,0 milj. eurolla. Syynä tähän oli Koskenkorvan alueen uuden koulun rakentamisen aloituksen viivästyminen. Edelliseen vuoteen verrattuna kunnan investointimenot kasvoivat 1,3 milj. euroa.

INVESTOINTIEN KEHITYS

	TA 2025	Toteuma 2025
Investointimenot	-9 762 000,00	-4 795 853,93
Investointitulot	370 000,00	229 847,15
Netto	-9 392 000,00	-4 566 006,78

1.2.4. Ympäristöasiat

Ympäristöriskejä on valvottu Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman mukaisesti.

Vuonna 2025 ympäristölupia- tai ilmoituksia käsiteltiin edellisen vuoden mukaisesti tavanomaista vuotta vähemmän. Ympäristönsuojelun ohjelman mukaista valvontaa tehtiin suunnitellun mukaisesti. Lausuntojen ja muiden valvontatehtävien määrä pysyi tavanomaisella tasolla.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on osallistunut yhteistyövelvoitteensa mukaisesti ympäristön tilaa parantaviin ja edistäviin hankkeisiin mm. osallistumalla vesien ja merenhoidon yhteistyöryhmän ja Kyrönjoen neuvottelukunnan sekä -työryhmän toimintaan. Lisäksi on osallistuttu Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueiden yhteisen luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman (LUMO-ohjelma) valmisteluun.

Energian käytön osalta kunta on johdonmukaisesti siirtänyt painopistettä kohti ympäristöystävällisempiä energian tuotantotapoja. Aurinkoenergian ja maalämmön hyödyntämistä on laajennettu useamman vuoden ajan.

Kestävyyskriisi, ilmastokriisi ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen luovat yrityksille ja kunnille paineita niin asiakkaiden, rahoittajien kuin lainsäätäjien vaatimusten muuttuessa. Myös raaka-aineisiin ja muihin tuotantopanoksiin liittyy enemmän epävarmuutta kuin koskaan. Tämä kehityskulku edellyttää yhteiskunnan panostuksia kiertotalouden kehittämiseen.

Ilmajoen kunta on mukana Seinäjoen ammattikorkeakoulun hallinnoimassa RIIHI-hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on kasvattaa yritysten, kehittäjäorganisaatioiden ja julkisten toimijoiden kiertotalousosaamista ja yhteistyötä. Tällä tähdätään kiertotalousekosysteemien vahvistamiseen ja kiertotalouden mukaisen liiketoiminnan kasvattamiseen Etelä-Pohjanmaalla.

1.2.5. Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Tutkimusten mukaan keskeisimmät riskialueet ovat rakennusala, julkiset hankinnat ja tarjouskilpailut, yhdyskuntasuunnittelu sekä poliittinen rahoitus ja päätöksenteko. Myös kuntasektoria koskevat kaikki edellä mainitut toimialat. Lahjonta on korruption muoto, jossa lahjova taho pyrkii antamallaan lahjalla vaikuttamaan lahjonnan kohteen käytökseen tai muuhun häneen liittyvään seikkaan.

Ilmajoen kunnan hallinnon toimintaa ohjaavat mm.:

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteen saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on siten osa kunnan johtamista.
- Sen lisäksi mitä hankintalaissa ja kuntalaissa säädetään sekä Ilmajoen kunnan hallintosäännössä määrätään, noudatetaan hankinnoissa kunnan hankintaohjetta.
- Kunnan konserniohjeella pyritään muun muassa hyvän hallinto- ja johtamistavan edistämiseen.

Tarkastuslautakunta ylläpitää Kuntalain (410/2015) mukaista sidonnaisuusrekisteriä päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistämiseksi sekä korruption estämiseksi. Sidonnaisuuksien julkaiseminen ennalta ehkäisee mahdollisuuksia vallan ja aseman väärinkäyttöön. Hyvän hallinnon noudattamista ja päätöksenteon pohjautumista yhteiseen etuun voidaan tarkkailla sidosten ollessa julkisia.

Ilmajoen kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia. Suunnitelma perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937), eli niin sanotun whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta.

Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöt ottavat käyttöönsä sisäiset kanavat ja menettelyt rikkomisten sisäistä ilmoittamista ja jatkotoimia varten. Ilmajoen kunnassa on lain edellyttämä sisäinen ilmoituskanava käytössä.

1.2.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

TALOUS

Vuoden 2025 tulos oli ennakkoarviota huonompi. Tämä johtuu pääosin siitä, että talousarvion menokehykseen asetettuja tavoitteita ei kyetty saavuttamaan. Talousarvion ylityksiä tuli useilla tulosalueilla. Osaan ylityksistä kunnalla on edellytyksiä vaikuttaa, mutta mm. maksettavien työttömyysetuuksin määrään kunta ei juurikaan pysty vaikuttamaan. Jos jätämme työllisyys- ja kotouttamispalvelut huomioimatta menojen kasvussa, vuoden 2025 kokonaismenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,4 prosenttia.

Kunta tekee niukkaa ylijäämäistä tulosta, mikä ei riitä tulevien vuosien haasteiden selättämiseen. Kunnan velkamäärä on korkealla tasolla ja tulee kasvamaan entisestään, mikä johtuu mittavista investointitarpeista. Korkomenot tulevat kasvamaan väijäämättä tämän seurauksena. Lisäksi epävarmuus työllisyyden, verotulojen ja valtionosuuksien kehityksessä lisää painetta kehittää kunnan taloutta tehokkaampaan suuntaan.

Tulevien vuosien tuloskehityksestä voidaan olla edelleen varovaisen optimistisia. Jos talouden tehostamistoimenpiteitä toteutetaan laajasti kunnan toiminnoissa ja mm. kunnan palveluverkkoa uudistetaan, edellytykset talouden tasapainoiseen kehittymiseen ovat olemassa.

INVESTOINNIT JA VELAN KASVU

Kunta on viime vuodet investoinut voimakkaasti kunnan palvelujen ja kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen. Kunnan talouden keskeinen haaste onkin ollut investointien rahoittaminen ja velkaantumiskehityksen hallinta.

Investointiohjelma on 38,8 milj. euroa vuosina 2026 - 28. Tulevina vuosina investointien määrä tulee olemaan korkealla tasolla johtuen ennen kaikkea koulukiinteistöihin tehtävistä investoinneista. Uusrakennushankkeet ja saneerattavat kiinteistöt vaativat mittavaa rahoitusta, mikä johtaa kunnan velkamäärän kasvun jatkumiseen. Uhkana on, että velan määrä kasvaa yli velanhoitokyvyn.

Talousarvion mukaan lainamäärä lisääntyy vuonna 2026 nettona 6,5 milj. euroa, vuonna 2027 8,1 milj. euroa ja vuonna 2028 määrä kasvaa 6,8 milj. euroa. Kokonaislainamäärä vuoden 2026 lopussa

on 70,9 milj. euroa, vuoden 2027 lopussa 78,9 milj. euroa ja vuoden 2028 lopussa 85,8 milj. euroa. Kunnan velkaantuneisuus sekä velkaantuneisuuteen liittyvät riskit näin ollen kasvavat.

1.2.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallintaa ohjaa kunnanvaltuuston hyväksymät periaatteet, joiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista. Ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Kunnanhallituksen hyväksymä ohjeistus riskienhallinnasta täydentää kunnanvaltuuston hyväksymiä periaatteita.

Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata organisaation mainetta. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen tapahtuminen, vaan myös se, että jokin voimavarojen mahdollistama hyvä jää toteutumatta.

Ilmajoen kunnan riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset riskit ovat riskejä, jotka liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin sekä niihin kohdistuviin sisäisiin tai ulkoisiin epävarmuustekijöihin. Operatiivisille riskeillä tarkoitetaan päivittäistä toimintaa, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan talouden tasapainoon (menojen hallintaan ja tulorahoituksen riittävyyteen), investointeihin ja rahoitukseen liittyviä riskejä. Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä tiettyyn kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei tiedetä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Geopolittisessa ympäristössä on toteutunut merkittäviä riskejä, jotka lisäävät yleistä epävarmuutta ja talouden häiriöitä. Maailmantalouden näkymät ovat kaiken kaikkiaan epävarmat, sillä ennakoimattomat toimet maailmanpolitiikassa vaikuttavat negatiivisesti talouden kehitykseen ja kuluttajien luottamukseen ja sitä kautta kulutuskäyttäytymiseen.

TYÖLLISYYSPALVELUIDEN SIIRTYMINEN KUNNILLE

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää työnhakijoiden nopeaa työllistymistä hyödyntämällä kuntien palvelutarjonnan kaikkia mahdollisuuksia. Uudistuksessa kunnille siirtyi pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas- sekä työnantaja- ja yrityspalveluista. TE-palveluiden siirtyessä kuntiin myös TE-toimistojen henkilöstö siirtyi kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksella.

Ilmajoen kunta järjestää työvoimapalvelut vastuukuntamallilla yhdessä Seinäjoen kaupungin ja Isonkyrön kunnan kanssa siten, että vastuukuntana toimii Seinäjoen kaupunki ja yhteisenä toimielimenä

on Seinäjoen kaupungin elinvoimalautakunnan jaosto, työllisyysjaosto, johon kunnat nimeävät omat edustajansa.

Kunnille aiheutuvia kustannuksia katetaan lisääntyneillä valtionosuuksilla. Riskinä kuitenkin on, että työllisyyden hoidosta aiheutuvat kustannukset kasvavat nopeammin kuin valtionosuudet. Vuoden 2025 kehitys osoittaa, että riski on jo toteutunut valtakunnallisella tasolla. Ilmajoella tilanne on kohutuullinen verrattaessa sitä yleiseen valtakunnalliseen kehitykseen. Jos talouden yleistila jatkuu nykyisenlaisena, on kuitenkin odotettavissa, että kustannuskehitys tulee olemaan myös Ilmajoella nouseva.

SOTE-KIINTEISTÖJEN YHTIÖITTÄMISVELVOITE

Voimaannpanolain mukaan kunnilla ja kuntayhtymillä on ollut velvollisuus vuokrata sote- ja pelastustoimen toimitilat hyvinvointialueille 3+1 vuodeksi. Lakisääteisen vuokraamisvelvoitteen päättyessä 31.12.2025 kuntien tulee huomioida kuntalain 126 §:n mukainen yhtiöittämisvelvollisuus kunnan toimiessa kilpailutilanteessa markkinoilla.

Sote-kiinteistöjä ei yhtiötetty vuonna 2025. Alustavat selvitystyöt ja arvonmääritykset toteutettiin, mutta vuokraneuvotteluissa hyvinvointialueen kanssa ei päästy lopputulokseen, jolloin yhtiöittämiselle ei ollut edellytyksiä. Kokonaisuus saadaan todennäköisesti parsittua kasaan vuoden 2026 aikana, jolloin myös selviää, onko kiinteistöjen yhtiöittäminen mahdollista. Kunnassa on varauduttu tekemään selvitys, onko Ilmajoella kilpaillut markkinat sote-kiinteistöjen osalta. Odotettavissa on, että sote-kiinteistöistä saatavat vuokratuotot tulevat laskemaan olennaisesti. Tämän hetken arvio määrästä on noin 0,5 milj. euroa.

VAHINKORISKIT

Vahinkoriskit liittyvät odottamattomiin ja äkillisiin tapahtumiin, joiden seurauksena voi olla onnettomuus, rikkoutuminen ja velvollisuus vahingonkorvauksiin. Ilmajoen kunnan vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin.

Työsuojeluriskejä arvioidaan säännöllisesti ja työturvallisuudesta huolehditaan ohjeistuksin sekä koulutuksin.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnan sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa ohjaan kunnanvaltuuston 28.9.2020 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet ja kunnanhallituksen 5.10.2020 hyväksymä sisäisen valvonnan ja riskien ohje.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Se hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti. Toimintakertomuksessa kunnanhallitus antaa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti.

Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnassa on erillinen, hallintosääntöön nähden toissijainen ohje sisäisestä valvonnasta. Sisäistä valvontaa on toteutettu kyseisen ohjeen pohjalta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonta toteutuu kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä on vastannut kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteutumisesta. Valtuuston hyväksymän talousarvion perusteella on laadittu toimialakohtaiset käyttösuunnitelmat, jotka on edelleen merkitty tiedoksi kunnanhallituksessa. Kunkin toimialan taloudellista tilannetta seurataan kuukausittain kunnanhallitukselle tehtävän seurantaraportin (talousarvion toteutuminen) muodossa. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan aiotulla, hyväksytyllä tavalla ja tehdään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Riskienkartoitukseen ja omaisuuden hallintaan liittyen vuonna 2016 otettiin julkisyhteisön vastuuvakuutus käyttöön.

Kunnassa laadittu riskien arviointi vuoden 2025 osalta on käsitelty toimielimissä alkuvuonna.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

(1 000 euroa)	2025	2024
Toimintatuotot	10 500	10 307
Valmistus omaan käyttöön	35	25
Toimintakulut	-46 885	-43 626
Toimintakate	-36 350	-33 295
Verotulot	27 429	25 858
Valtionosuudet	14 472	13 766
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	51	99
Muut rahoitustuotot	119	139
Korkokulut	-1 289	-1 667
Muut rahoituskulut	-28	-19
Vuosikate	4 403	4 881
Poistot ja arvonalentumiset	-4 237	-4 633
Tilikauden tulos	167	248
Tilikauden yli-/alijäämä	167	248

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	22,4 %	23,6 %
Vuosikate/poistot	103,9 %	105,4 %
Vuosikate, euroa/asukas	355	393
Asukasluku	12 405	12 429

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistointi vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.

Vuosikate euroa/asukas

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 403	4 881
Tulorahoituksen korjauserät	-349	-243
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 055	4 637
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 796	-3 289
Rahoitusosuudet investointimenoihin	157	42
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	402	393
Investointien rahavirta yhteensä	-4 237	-2 854
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-183	1 783
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-219	-40
Antolainasaamisten vähennys	337	184
Antolainauksen muutokset yhteensä	118	144
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 073	-7 231
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-745	-205
Lainakannan muutokset yhteensä	-818	-2 436
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	14	9
Vaihto-omaisuuden muutos	7	17
Saamisten muutos	-37	-717
Korottomien velkojen muutos	542	-265
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	526	-956
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-174	-3 247
Rahavarojen muutos	-357	-1 464
Rahavarat jakson alussa	1 025	2 489
Rahavarat jakson lopussa	669	1 025

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-10 971 067	-17 065 881
Investointien tulorahoitus, %	94,9 %	150,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,62	0,67
Kassan riittävyys, pv	4	7
Asukasluku	12 405	12 429

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi omaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	88	59
2. Muut pitkävaikutteiset menot	210	232
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	299	291
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	11 575	11 101
2. Rakennukset	55 763	57 522
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 041	24 983
4. Koneet ja kalusto	1 404	1 495
5. Muut aineelliset hyödykkeet	32	32
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 266	626
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	96 081	95 759
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	6 014	6 014
3. Muut lainasaamiset	2 466	2 584
4. Muut saamiset	259	259
III Sijoitukset yhteensä	8 739	8 857
A Pysyvät vastaavat yhteensä	105 119	104 908
B Toimeksiantojen varat		
1. Valtion toimeksiantojen varat	0	24
2. Lahjoitusrahastojen varat	64	51
B Toimeksiantojen varat yhteensä	64	76
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	25	32
I Vaihto-omaisuus yhteensä	25	32
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	2 077	2 334
2. Lainasaamiset	85	79
3. Muut saamiset	886	598
4. Siirtosaamiset	1	2
II Saamiset yhteensä	3 050	3 012
IV Rahat ja pankkisaamiset	669	1 025
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 743	4 070
VASTAAVAA YHTEENSÄ	108 927	109 053

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	29 123	29 123
III Muut omat rahastot	820	820
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 499	4 251
V Tilikauden yli-/alijäämä	167	248
A Oma pääoma yhteensä	34 608	34 442
C Pakolliset varaukset		
2. Muut pakolliset varaukset	40	60
C Pakolliset varaukset yhteensä	40	60
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	89	78
3. Muut toimeksiantojen pääomat	37	45
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	125	122
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 145	58 218
Korottomat		
7. Muut velat	3 130	2 945
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
1. Joukkovelkakirjalainat	0	1 300
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 371	4 817
Korottomat		
5. Saadut ennakot	183	149
6. Ostovelat	3 103	2 806
7. Muut velat	732	689
8. Siirtovelat	3 488	3 505
E Vieras pääoma yhteensä	74 153	74 429
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	108 927	109 053

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	31,8 %	31,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	141,2 %	148,8 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	4 499	4 251
Kertynyt yli-/alijäämä, €/ asukas	363	342
Lainakanta 31.12., 1 000 €	63 516	64 335
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 120	5 176
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	67 535	67 237
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	5 444	5 410
Lainasaamiset, 1000 €	2 466	2 584
Asukasmäärä	12 405	12 429

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päätymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrää.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päätymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

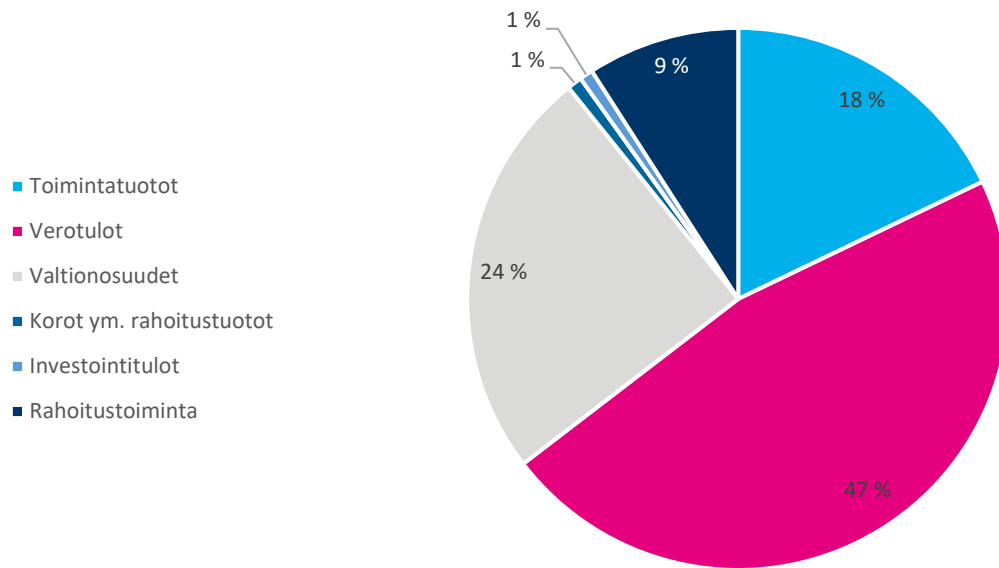
Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja -menot

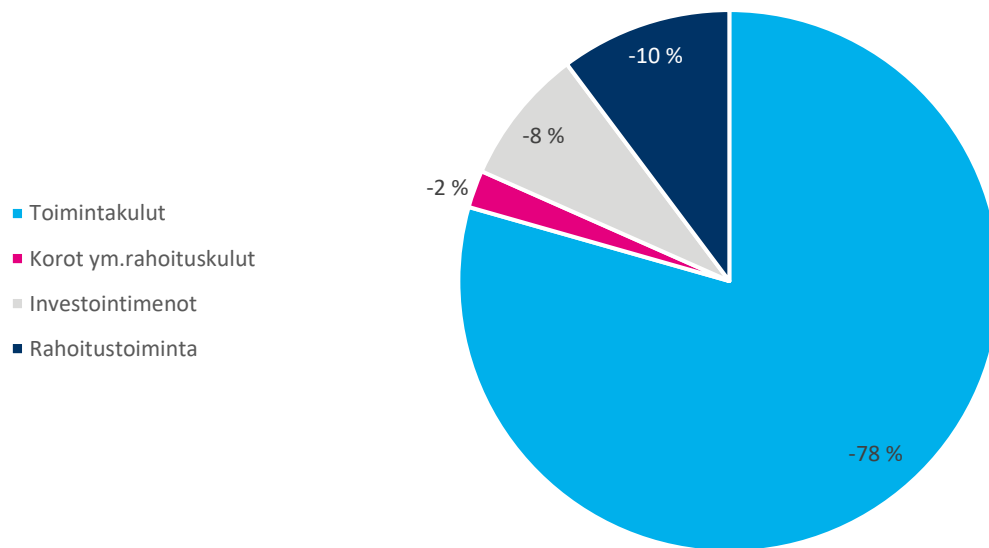
KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT (1 000 euroa)			MENOT (1 000 euroa)		
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	10 500	18,1 %	Toimintakulut	46 885	79,5 %
Verotulot	27 429	47,2 %	Valmistus omaan käyttöön	-35	-0,1 %
Valtionosuudet	14 472	24,9 %	Korkokulut	1 289	2,2 %
Korkotuotot	51	0,1 %	Muut rahoituskulut	28	0,0 %
Muut rahoitustuotot	119	0,2 %	Satunnaiset kulut	0	0,0 %
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		0,0 %
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-348	-0,6 %	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	20	0,0 %
Investoinnit			Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustappiot	-19	0,0 %
Rahoitusosuudet investointeihin	157	0,3 %	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	402	0,7 %	Investointimenot	4 796	8,1 %
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	337	0,6 %	Antolainasaamisten lisäykset	219	0,4 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	8,6 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 073	8,6 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	745	1,3 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,0 %	Oman pääoman vähennykset	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	58 119	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	59 002	100,0 %
Täsmäytys:					
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 58 119 - 59 002 = -883					
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -357 - 526 = -883					

Kokonaistulot

Kokonaismenot

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistellyt
Tytäryhteisöt Ilmajoen Vuokratalot Oy Ilmajoen Yritystilat Oy Kiinteistö Oy Ilmajoen Virastotalo
Kuntayhtymät Etelä-Pohjanmaan liitto Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
Yhdistelemättömät
As Oy Lukurati Ilmajoen Lämpö Oy Kiinteistö Oy Koskenkorvan Pankkitalo Koskenkorvan Pato Oy

1.7.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuuston hyväksymä konserniohje on annettu noudatettavaksi kunnan konserniyhtiöille. Konserniohjeiden soveltamisella pyritään siihen, että konserniyhtiöiden päätöksenteko ja riskienhallinta on laadukasta, hallituksen jäsenenä toimivat asiantuntevat edustajat ja ohjeessa määritellyissä merkittävissä asiakokonaisuuksissa hankitaan kunnan kanta ennen päätöksentekoa.

Kunnanvaltuusto hyväksyy konserniohjeen sekä määrittää kunnan tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset. Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta päättäessään kunnanvaltuusto asettaa kuntakonserniin kuuluvien strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Kunnanhallitus vastaa konsernin ohjauksesta ja valvonnasta valtuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti, antaa tarvittaessa yksityiskohtaisempia ohjeita tytäryhteisöille, nimeää ehdokkaat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja ohjeistaa näitä hallituksiin valittavista henkilöistä.

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja hallinto- ja talousjohtaja. Konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta konsernijohtoon kuuluvien välillä määrätään hallintosäännössä.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti. Konsernivalvonta on tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden seuranta.

Sisäisessä valvonnassa tytäryhtiöiden toiminnassa ei ole havaittu puutteita.

1.7.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin tulos oli 0,4 milj. euroa ylijäämäinen. Velkamäärä laski 0,8 milj. euroa ollen 76.1 milj. euroa, 6 133 euroa/asukas. Kunnanvaltuusto antoi 780 000 euron takauksen Ilmajoen Vuokratalot oy:n lainaan. Konsernin toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

1.7.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin rakenne tulee mahdollisesti muuttumaan, jos kunnan omistuksessa olevat sote-kiinteistöt yhtiöitetään vuoden 2026 aikana. Toteuttamistapa, tulosvaikutukset ja omaisuuserien siirtoon liittyvät kysymykset tarkentuvat vuoden 2026 aikana.

Yhtiöittämiseen liittyvät alustavat selvitystyöt ja arvonmääritykset toteutettiin vuoden 2025 aikana, mutta vuokraneuvotteluissa hyvinvointialueen kanssa ei päästy lopputulokseen, jolloin yhtiöittämiselle ei ollut edellytyksiä. Kokonaisuus saadaan parsittua kasaan vuoden 2026 aikana, jolloin myös selviää, onko kiinteistöjen yhtiöittäminen mahdollista. Kunnassa on varauduttu tekemään selvitys, onko Ilmajoella kilpaillut markkinat sote-kiinteistöjen osalta. Odotettavissa on, että sote-kiinteistöistä saatavat vuokratuotot tulevat laskemaan olennaisesti. Tämän hetken arvio määrästä on noin 0,5 milj. euroa.

1.7.5. Konsernitilinpäätös

KONSERNITULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	2025	2024
Toimintatuotot	17 591	17 845
Toimintakulut	-52 463	-49 367
Toimintakate	-34 872	-31 521
Verotulot	27 429	25 858
Valtionosuudet	14 472	13 766
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	155	16
Muut rahoitustuotot	218	256
Korkokulut	-1 665	-1 906
Muut rahoituskulut	-41	-73
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 334	-1 708
Vuosikate	5 694	6 395
Poistot ja arvonalentumiset	-5 295	-5 643
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0	0
Tilikauden tulos	400	751
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	0	2
Vähemmistöosuudet	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	400	753

*Vertailutietoja korjattu

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	33,5 %	36,2 %
Vuosikate/poistot	107,6 %	113,3 %
Asukasluku	12 405	12 429
Vuosikate, euroa/asukas	459	514

KONSERNITASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	143	126
Muut pitkävaikutteiset menot	210	232
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	353	358
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 424	11 951
Rakennukset	72 232	73 165
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 051	24 995
Koneet ja kalusto	1 688	1 755
Muut aineelliset hyödykkeet	40	43
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 779	1 400
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	114 214	113 309
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	104	104
Osakkeet ja osuudet	1 943	1 943
Muut lainasaamiset	113	120
Muut saamiset	259	259
Sijoitukset yhteensä	2 419	2 426
Pysyvät vastaavat yhteensä	116 986	116 092
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	342	409
Lahjoitusrahastojen varat	64	51
Toimeksiantojen varat yhteensä	406	460
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus yhteensä	189	187
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0	2
Lyhytaikaiset saamiset	3 141	3 151
Saamiset yhteensä	3 141	3 153
Rahat ja pankkisaamiset	2 410	3 047
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 740	6 387
VASTAAVAA YHTEENSÄ	123 131	122 939

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	29 123	29 123
Arvonkorotusrahasto	398	398
Muut omat rahastot	831	831
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 484	2 731
Tilikauden yli-/alijäämä	400	753
Oma pääoma yhteensä	34 237	33 837
Vähemmistöosuudet	278	278
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	87	60
Pakolliset varaukset yhteensä	87	60
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	430	462
Muut toimeksiantojen pääomat	37	45
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	467	507
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	69 182	69 821
Korottomat		
Muut velat	3 130	2 945
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 892	7 029
Korottomat		
Saadut ennakot	183	149
Ostovelat	4 454	4 119
Muut velat	732	689
Siirtovelat	3 488	3 505
Vieras pääoma yhteensä	88 063	88 258
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	123 131	122 939

*Vertailutietoja korjattu

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	28,1 %	27,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	147,7 %	153,3 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	3 484	2 731
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	281	220
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	76 075	76 850
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	6 133	6 183
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	80 505	80 261
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 490	6 458
Lainasaamiset, 1 000 euroa	113	120
Asukasmäärä	12 405	12 429

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

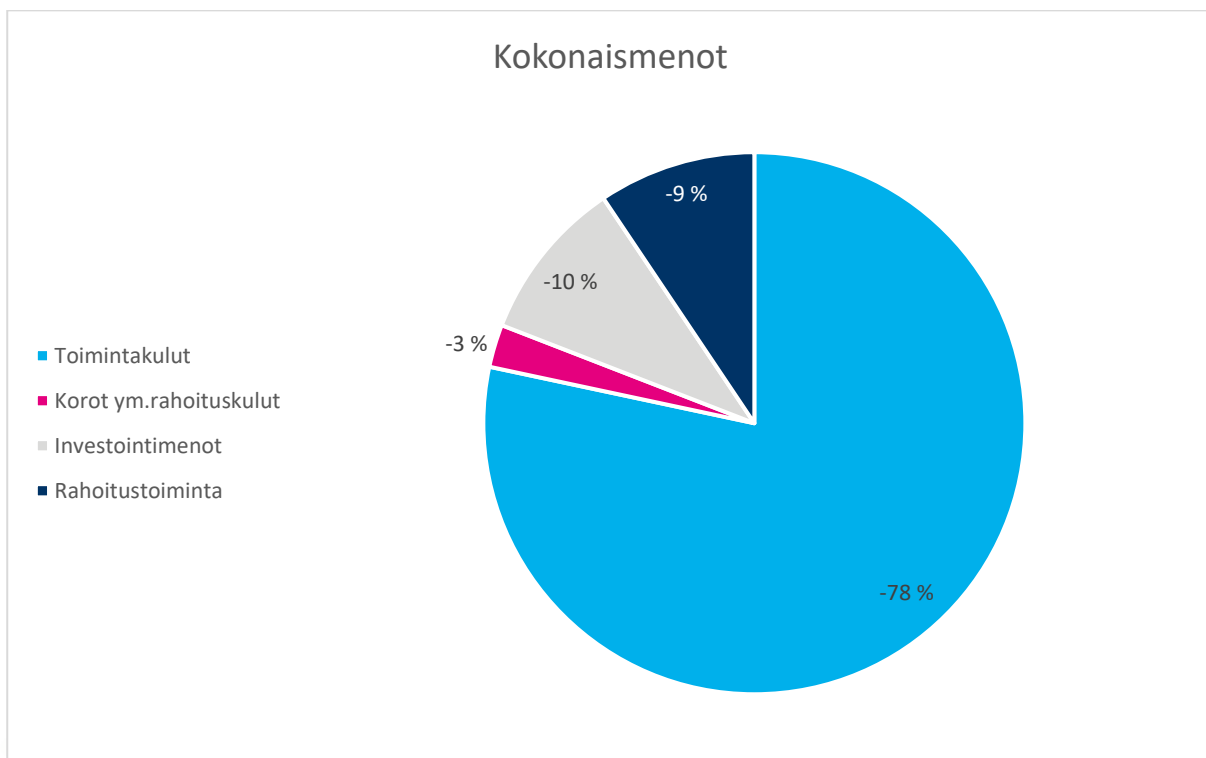
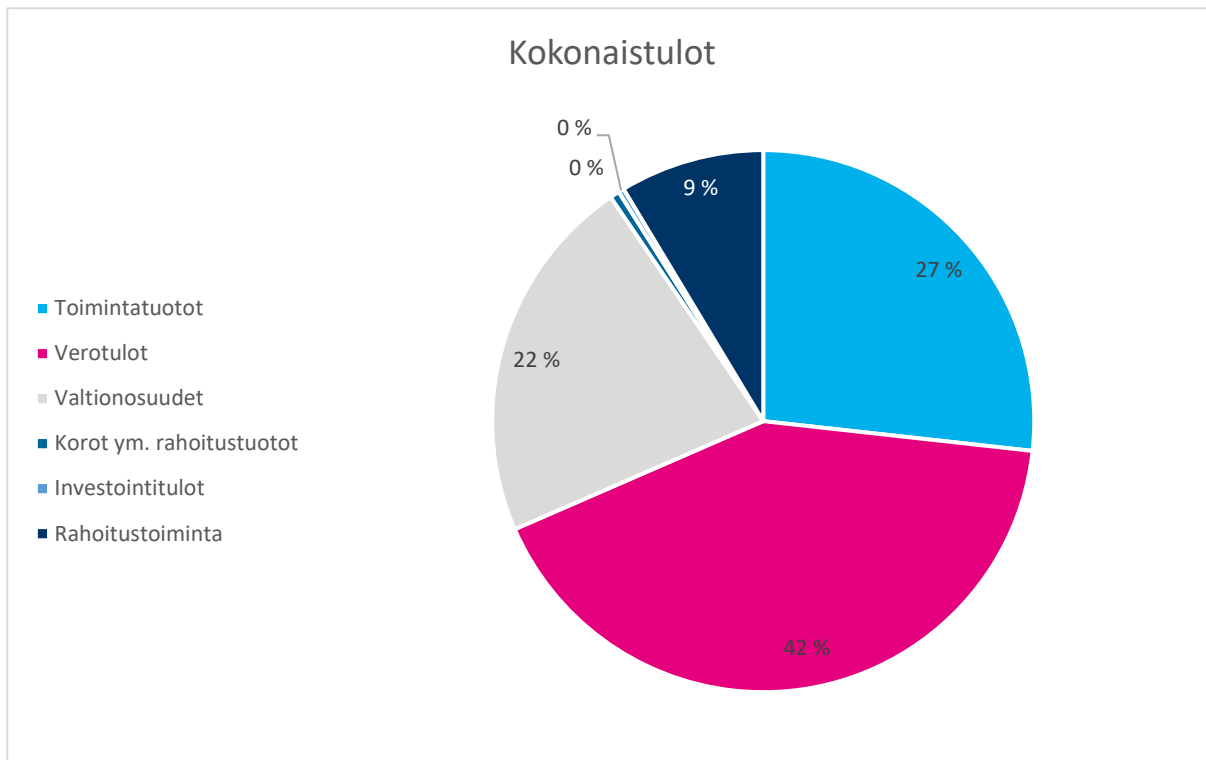
(1 000 euroa)	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 694	6 395
Tilikauden verot	0	2
Tulorahoituksen korjauserät	-291	-253
Toiminnan rahavirta yhteensä	5 404	6 144
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 494	-4 350
Rahoitusosuudet investointimenoihin	211	82
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	406	401
Investointien rahavirta yhteensä	-5 877	-3 867
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-473	2 277
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-219	-40
Antolainasaamisten vähennys	337	184
Antolainauksen muutokset yhteensä	118	144
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 332	5 475
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 082	-8 065
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-133	-514
Lainakannan muutokset yhteensä	-882	-3 103
Oman pääoman muutokset	0	54
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	14	11
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	46
Saamisten muutos	128	-551
Korottomien velkojen muutos	460	-413
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	600	-908
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-164	-3 813
Rahavarojen muutos	-637	-1 536
Rahavarat jakson alussa	3 047	4 583
Rahavarat jakson lopussa	2 410	3 047

*Vertailutietoja korjattu

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-8 961 775	-15 229 311
Investointien tulorahoitus, %	91 %	150 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,66	0,72
Kassan riittävyys, pv	13	17

1.7.6. Konsernin kokonaistulot ja -menot

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely

1.8.1. Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 115 §:n kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

1.8.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 166 614 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

2. KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

2.1. Kunnanvaltuusto, keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta

KUNNANVALTUUSTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-57 201	-72 260	0	-72 260	-73 741	102,0 %	-1 481
Palvelujen ostot	-20 488	-28 800	0	-28 800	-22 719	78,9 %	6 081
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 642	-6 700	0	-6 700	-4 871	72,7 %	1 829
Vuokratkulut	0	0	0	0	-227	-	-227
Muut toimintakulut	-330	-200	0	-200	-352	176,0 %	-152
Toimintakulut yht.	-81 660	-107 960	0	-107 960	-101 910	94,4 %	6 050
Toimintakate	-81 660	-107 960	0	-107 960	-101 910	94,4 %	6 050
Yhteensä	-81 660	-107 960	0	-107 960	-101 910	94,4 %	6 050
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-7	-9	0	-9	-8	95,0 %	0

TARKASTUSLAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-11 865	-15 600	0	-15 600	-11 915	76,4 %	3 685
Palvelujen ostot	-23 411	-21 840	0	-21 840	-26 835	122,9 %	-4 995
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-26	-	-26
Toimintakulut yht.	-35 276	-37 440	0	-37 440	-38 776	103,6 %	-1 336
Toimintakate	-35 276	-37 440	0	-37 440	-38 776	103,6 %	-1 336
Yhteensä	-35 276	-37 440	0	-37 440	-38 776	103,6 %	-1 336
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-3	-3	0	-3	-3	104,3 %	0

KESKUSVAALILAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Tuet ja avustukset	67 824	12 000	0	12 000	13 443	112,0 %	1 443
Muut toimintatuotot	148	0	0	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	67 972	12 000	0	12 000	13 443	112,0 %	1 443
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-48 836	-35 890	0	-35 890	-27 264	76,0 %	8 626
Palvelujen ostot	-3 949	-5 800	0	-5 800	-7 935	136,8 %	-2 135
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 128	-5 100	0	-5 100	-4 210	82,5 %	890
Muut toimintakulut	-306	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-54 219	-46 790	0	-46 790	-39 409	84,2 %	7 381
Toimintakate	13 753	-34 790	0	-34 790	-25 966	74,6 %	8 824
Yhteensä	13 753	-34 790	0	-34 790	-25 966	74,6 %	8 824
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	1	-3	0	-3	-2	75,1 %	1

2.2.Konserni- ja elinvoimapalvelut

TILIVELVOLLINEN

Hallinto- ja talousjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Konserni- ja elinvoimapalvelut vastaa kunnan sisäisistä henkilöstön, hallinnon, talouden ja tietohallinnon tukipalveluista. Toimialan vastuulla on lisäksi isännöintipalvelut sekä kunnan elinkeinojen edistäminen ja työllisyydenhoito.

Kuntastrategisten painopistealueiden mukaisesti asetettavat tavoitteet vuodelle 2025 ovat seuraavat:

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Kehitämme palveluverkkoa ja pidämme palvelutason hyvällä tasolla pienemmillä resursseilla.	Ohjaamme palveluverkon suunnittelua sekä tuotamme ajantasaista ja luotettavaa tietoa päätöksenteon tueksi.	Palveluverkon suunnittelu on ollut koordinoitua koko vuoden ajan. Toiminnan, talouden ja tulevaisuuden kehityksestä on raportoitu säännöllisti. Palvelutaso on pysynyt hyvällä tasolla.
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen		
Kehitämme johtamistapoja ja parannamme henkilöstön hyvinvointia.	Panostamme henkilöstön kouluttautumismahdollisuuksiin ja ohjaamme esihenkilötyöskentelyä vastaamaan tämän hetkisiin haasteisiin.	Henkilöstön kouluttautumismahdollisuuksista on viestitty henkilöstölle, mm. EduHouse-oppimisympäristön käyttöä on lisätty. Esihenkilötyöskentelyä kehitettiin esihenkilövalmennuksella. Pääpainona valmennuksessa oli hyvinvoinnin johtaminen. Lisäksi osa esihenkilöistä suoritti johtamisen eikoisammattitutkinnon.
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä		
Viestimme avoimesti ja kunnioittavasti.	Varmistamme, että viestintä pysyy hyvällä tasolla ja avoimena.	Viestintä on pidetty avoimena ja ajantaisena.
Edistämme yrittäjyyttä		
Lisäämme Ilmajoen yrittäjämysteistä sekä ylläpidämme aktiivista yhteistyötä kunnan ja yrittäjien välillä.	Parannamme yritystonttien ja toimitilojen tarvestaavuutta. Pidämme yrityskontaktit korkealla tasolla. Kehitämme yrittäjyyskasvatusta.	Yritystonteiksi sopivaa maata on saatu vuoden mittaan hankittua lisää. Toimitiloja on muokattu tarvittaessa eri käyttötarkoituksiin sopiviksi. Yrityskäyntejä on toteutettu säännöllisesti enenevässä määrin sekä itse että yhteistyökumppanien kanssa. Nuorten yrittäjyyttä on edistetty osallistumalla sitä koskevan hankkeen toimintaan ja edistetty asiaa myös TyöLakeuden kanssa tehtävän yhteistyön keinoin.

KONSERNI- JA ELINVOIMAPALVELUT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	143 918	143 800	0	143 800	509 530	354,3 %	365 730
Maksutuotot	-18 605	0	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	458 175	237 000	0	237 000	253 792	107,1 %	16 792
Vuokratuotot	127 648	97 868	0	97 868	89 424	91,4 %	-8 444
Muut toimintatuotot	568	0	0	0	15 951	-	15 951
Toimintatuotot yht.	711 704	478 668	0	478 668	868 697	181,5 %	390 029
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-2 153 197	-2 201 931	-30 000	-2 231 931	-2 269 698	101,7 %	-37 767
Palvelujen ostot	-1 725 791	-2 639 505	0	-2 639 505	-2 479 184	93,9 %	160 321
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 776	-104 632	0	-104 632	-115 656	110,5 %	-11 024
Avustukset	-639 129	-939 193	-300 000	-1 239 193	-1 254 367	101,2 %	-15 174
Vuokratulot	-126 174	-126 942	0	-126 942	-127 594	100,5 %	-652
Muut toimintakulut	-97 425	-106 072	0	-106 072	-103 521	97,6 %	2 551
Toimintakulut yht.	-4 818 492	-6 118 275	-330 000	-6 448 275	-6 350 020	98,5 %	98 255
Toimintakate	-4 106 788	-5 639 607	-330 000	-5 969 607	-5 481 323	91,8 %	488 284
Poistot ja arvonalentumiset	-100 806	-61 728	0	-61 728	-46 654	75,6 %	15 074
Yhteensä	-4 207 593	-5 701 335	-330 000	-6 031 335	-5 527 977	91,7 %	503 358
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-339	-457	-26	-483	-446	92,3 %	37

2.2.1. Yleishallinto

TILIVELVOLLINEN

Hallinto- ja talousjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Hallinto- ja talouspalveluiden talousarvio sisältää määrärahat kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen hallintopalveluiden tuottamiseen. Tulosalueen vastuualueeseen kuuluvat myös talous- ja tietohallinnon sekä isännöinnin ja monistamon palveluiden tuottaminen koko kuntaorganisaatiolle.

Tulosalueen kustannuspaikkoja ovat kunnanvaltuusto, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, kunnanhallitus, ystävyyskuntatoiminta, yhteistoimintaosuudet, kunnallisverotus, avustukset, kunnanhallituksen käyttövarausmäärärahat, kylähankkeet, asuntotoimi ja isännöinti, hallinto- ja taloustoimistot, monistamo, yhteiset posti- ja puhelinkulut ja tietohallinto.

Asuntotoimen tulosalueen tehtävänä on hoitaa kunnan suoraan omistamien asuntojen isännöinnin tehtävät. Asuntotoimella on hoidettavanaan kolme huoneistoa asunto-osakeyhtiöissä, yksi huoneisto kunnan kiinteistössä ja kokonaisuudessaan yksi kiinteistö, jossa on 13 huoneistoa.

Isännöintipalvelujen tehtävänä on tuottaa isännöinnin palvelut kunnan omistuksessa olevalle Ilmajoen Vuokratalot Oy:lle sekä kunnan ja useamman muun yhteisön perustamalle Ilmajoen

Palvelutalosaäitiölle. Isännöinnin toiminta sisältää hallinnollisen ja teknisen isännöinnin kaikkine tehtävineen. Isännöintipalveluista peritään yhteisöiltä isännöintimaksu, jolla katetaan kustannuspaikkaan liitetyt menot.

Tulosalueella työskentelee yhteensä 14 henkilöä, joista kuusi työskentelee hallintopalveluissa, kolme talouspalveluissa, kolme tietohallinnossa ja kolme isännöinnissä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Strategisten tavoitteiden sisällyttäminen kunnan toimintasuunnitelmiin.	Tavoitteet on huomioitu toiminta- ja tulosalueiden suunnitelmissa	Strategiset tavoitteet on huomioitu talousarviossa.
Digitalisointisuunnitelman laatiminen	Tehty/Ei	Ei. Digitalisaatiota on viety eteenpäin, mutta suunnitelmaa ei ole laadittu.
Ostolaskuaineiston kierron automatisoinnin käynnistäminen	Tehty/Ei	Ei. Automatisointia ei ole toteutettu, sillä vaihtoehtojen kartoitus on tehty perusteellisesti. Lisäksi suunnittelun yhteydessä todettiin, että taloushallinnon ohjelman siirtäminen pilvipalveluun on tehtävä ennen automatisointia.
Sähköpostimigraatio (siirtyminen pilvipalveluun)	Tehty/Ei	Kyllä.
Talouden toteutuman seuranta ja raportointi. Poikkeamiin reagointi nopeasti.	Tehty/Ei	Kyllä. Vuoden aikana laadittiin kaksi osavuositarkastusta, minkä lisäksi talouden tilasta tiedotettiin aktiivisesti.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01-12 2025
Kirjanpidon viive	7-30 pv	5,25
Maksuvalmius	4-7 pv	3,29
Viivästyskorkotaso	enintään 0,01	0,000078

YLEISHALLINTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	143 740	143 800	0	143 800	166 424	115,7 %	22 624
Maksutuotot	-18 605	0	0	0	0	-	0
Tuet ja avustukset	171 563	170 000	0	170 000	220 643	129,8 %	50 643
Muut toimintatuotot	420	0	0	0	4 102	-	4 102
Toimintatuotot yht.	297 118	313 800	0	313 800	391 170	124,7 %	77 370
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 787 853	-1 898 319	-30 000	-1 928 319	-1 891 879	98,1 %	36 440
Palvelujen ostot	-1 341 164	-1 296 635	0	-1 296 635	-1 318 359	101,7 %	-21 724
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 748	-46 400	0	-46 400	-67 952	146,4 %	-21 552
Avustukset	-133 424	-80 000	-100 000	-180 000	-130 958	72,8 %	49 042
Vuokrakulut	-19 424	-20 500	0	-20 500	-17 896	87,3 %	2 604
Muut toimintakulut	-96 114	-100 500	0	-100 500	-101 382	100,9 %	-882
Toimintakulut yht.	-3 412 727	-3 442 354	-130 000	-3 572 354	-3 528 426	98,8 %	43 929
Toimintakate	-3 115 610	-3 128 554	-130 000	-3 258 554	-3 137 256	96,3 %	121 298
Poistot ja arvonalentumiset	-84 622	-49 254	0	-49 254	-34 014	69,1 %	15 240
Yhteensä	-3 200 232	-3 177 808	-130 000	-3 307 808	-3 171 270	95,9 %	136 538
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-257	-254	-10	-265	-256	96,5 %	9

2.2.2. Isännöinti

TILIVELVOLLINEN

Isännöitsijä

TOIMINNAN KUVAUS

Isännöinnin tulosalue on osa hallinto- ja talousosastoa ja tehtävä on tuottaa isännöinnin palvelut kunnan 100 % omistamalle tytäryhtiölle Ilmajoen Vuokratalot Oy:lle sekä kunnan ja useamman muun yhteisön perustamalle sr Ilmajoen Palvelutalosaatiölle. Isännöinnin toiminta sisältää hallinnollisen ja teknisen isännöinnin kaikkine tehtävineen. Isännöinti ylläpitää toimiston henkilöstön, ohjelmat ja muut tarvittavat toiminnot, jotta annettu tehtävä voidaan suorittaa nykyaikaisin menetelmin ja sopivalla henkilöstömitoituksella. Henkilöstöä isännöinnissä on kolme päätoimisena (isännöitsijä, toimistosihteeri ja kiinteistöasiantuntija) sekä pääkirjanpitäjä pienellä prosenttiosuudella. Yhteisöt ovat tehneet kunnan kanssa isännöintisopimuksen. Kulut pääsääntöisesti koostuvat palkkamennoista sekä ohjelmistomaksuista. Talousarvion lähtökohtana on toiminnan ennakointi kuukausittaisen laskutuksen myötä.

Vuonna 2025 kunnan pääkirjanpitäjä on ollut vielä osan vuodesta äitiyslomalla, jonka takia kirjanpidon toiminnot ovat olleet ulkoistettuna. Menoja ei ole voinut ennakoida ja huomioida talousarviossa, vaan perusteena on ollut normaalit palkkakulut.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Isännöinnin sopimushinnan tarkistus ennen kunnan talousarvion hyväksymistä palveluntuottajan ja tilaajan yhteisessä neuvottelussa	Kyllä/Ei	Kyllä

2.2.3. Henkilöstöhallinto

TILIVELVOLLINEN

Henkilöstöjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on kunnan henkilöstöpolitiikan koordinointi, keskitettyjen henkilöstöhallinnon palvelujen tuottaminen, henkilöstöjaoston toiminnasta vastaaminen sekä virka- ja työehtosopimusten edellyttämä paikallinen neuvottelutoiminta ja sopiminen. Lisäksi tulosalueen tehtävänä on työsuojelun yhteistoiminnan järjestäminen, kehittäminen ja ylläpitäminen sekä työturvallisuuden koordinointi ja kehittäminen. Tulosalue ohjaa ja tukee esihenkilöjä mm. rekrytoinnissa, henkilöstösuunnittelussa ja resursoinnissa, osaamisen kehittämisessä, työhyvinvoinnin johtamisessa sekä palvelussuhdeasioissa ja muussa esihenkilötyössä. Lisäksi tulosalue vastaa kunnan poik-kihallinnollisen työhyvinvointiryhmän toiminnasta.

Henkilöstöhallinnon tulosalueella työskenteli vuonna 2025 vakituinen palkka- ja henkilöstösihteeri, kaksi vakituista palkkasihteeriä ja henkilöstöjohtaja. Tulosalueen suurin toimintameno oli palkkakulut. Lisäksi oli varattu keskitetysti määrärahoja osaamisen kehittämiseen, työhyvinvoinnin tukemiseen ja johtamisen tukeen.

Henkilöstöhallinnon vuoden 2025 tavoitteita on ohjannut kuntastrategia, jonka mukaan panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen kehittämällä palveluprosesseja, johtamalla inhimillisesti ja kehittämällä osaamisen johtamista. Talousarviovuoden 2025 aikana henkilöstöhallinnon tavoitteina on ollut työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen, henkilöstön tyytyväisyyden parantaminen ja sitoutuneisuuden vahvistaminen sekä johtamisen tukeminen huomioiden erityisesti osaamisen johtaminen.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen		
Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen	Kyllä/Ei	Kyllä
Henkilöstön tyytyväisyys ja sitoutuneisuus	Kyllä/Ei	Kyllä

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Johtamisen tukeminen huomioiden erityisesti osaamisen johtaminen	Kyllä/Ei	Kyllä

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Terveysperusteisten poissaolojen määrä alle kuntien keskiarvon	Työntekijöiden poissaolot alle 16,4 päivää	Ei, poissaolot 18,04 päivää / htv
Työhyvinvointikyselyn tulokset yli vuoden 2023 keskiarvon	Kaikkien vastausten keskiarvo yli 3,8	Kyllä, kaikkien vastausten keskiarvo 3,9
Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus alle vuoden 2023 tason	Vakinaisen henkilöstön lähtö- vaihtuvuus alle 6,6 %	Kyllä, lähtövaihtuvuus 5 % (7,7 %, kun lasketaan eläkkeelle siirtyneet)
NPS mittarin käyttöönotto	NPS yli 10	Kyllä, NPS-luku +42
Henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen tarkoituksenmukainen kehittäminen	3 koulutuspäivää / työntekijä	Ei, noin 2 päivää / hvt
Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnossa aloittaa ryhmä esihenkilöjä	Ryhmä aloittaa ja osallistuvat esihenkilöt suorittaneet	Kyllä

2.2.4.Elinvoima- ja työllisyyspalvelut

TILIVELVOLLINEN

Elinvoimapääällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Elinvoimapalvelut vastaa elinkeinojen edistämisestä yhteistyössä muiden paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut palvelee sekä uusia että vanhoja yritysasiakkaita asioissa, jotka koskevat esimerkiksi yritysten sijoittumista paikkakunnalle, tontti- ja toimitalakysymyksiä, yritysneuvontaa, yhteistoimintaa niin yrittäjien kesken kuin kunnan suuntaan, uusien yritysten perustamista, rahoituskysymyksiä sekä matkailua. Elinvoimapalvelut on yrittäjän paikallinen kumppani kaikissa yrittäjyyteen liittyvissä asioissa.

Toiminnan pääpaino on yritystoiminnan kehittämiseen ja lisäämiseen tähtäävässä toiminnassa, kunnassa toimivien yritysten toiminnan turvaamisessa, omistajanvaihdosten edistämisessä, yritysten ja kunnan välisen yhteistyön kehittämisessä sekä kuntaimagon ja kuntamarkkinoinnin kohentamisessa koko kuntaorganisaation aktivoinnin sekä markkinointitoimien kautta. Yritysten vientimahdollisuuksien edistäminen on eräs lisähuomiota edellyttävä alue.

Hankerahoitusyhteistyön lisäksi pyritään muuhun käytännön tekemiseen liittyvään yhteistyöhön seudun muiden kuntien kanssa. Myös ELY-keskus, Kehittämisyhdistys Liiveri, Uusyrityskeskus Neuvoo-antava, paikallinen ja maakunnallinen yrittäjäjärjestö sekä useat muut kumppaniorganisaatiot ovat elinvoimapalveluiden tärkeitä yhteistyötahoja.

Työllisyyspalvelut sisältävät työllisyyttä ja työvoiman saatavuutta edistävien palveluiden kokonaisuuden. Tavoitteena on mahdollisimman korkea työllisyysaste ja osaavan työvoiman hyvä saatavuus.

Tulosalueen suurimmiksi toimintamenoiksi nousevat osuus työllisyysalueen yhteistoimintamenoista ja kunnan osuus työmarkkinatuen rahoituksesta. Seuraavaksi suurin toimintakuluerä on henkilöstökulut. Tulot koostuvat pääasiassa vuokratuotoista ja kotoutumiskorvauksista.

Työllisyyspalvelut siirtyvät vuoden 2025 alusta valtiolta kuntien järjestämisvastuulle. Kuntakokeilut päättyvät vuoden 2024 lopussa. Seinäjoen, Ilmajoen ja Isonkyrön yhteisen työllisyysalueen vastuukuntana tulee toimimaan Seinäjoen kaupunki. Vuoden 2025 alusta lukien keskitytään työllisyysalueen toiminnan häiriöttömään käynnistämiseen, vakiinnuttamiseen ja jatkuvaan kehittämiseen. Laajeneva vastuu työmarkkinatuen kuntaosuuksista, kunnan omien työllistämistoimien kokonaisuus ja kehittäminen sekä kunnan etujen valvominen tulee jatkossakin olemaan kunnan omalla vastuulla.

Samaan aikaan työllisyyspalveluita koskevan uudistuksen kanssa tulee voimaan kotoutumislain kokonaisuudistus. Vuoden 2025 alusta lukien kunnilla on kokonaisvastuu lakisääteisestä kotoutumisen edistämisestä. Kotoutumiseen liittyvien palveluiden organisointi ja käynnistäminen tulee vaatimaan aluksi tuntuvasti työpanosta. Tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien työllisyyttä ja osallisuutta yhteiskuntaan. Myös kotoutumista edistävässä työssä pyritään tiiviiseen yhteistyöhön muiden kuntien ja keskeisten muiden kumppaneiden kanssa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Myytyjen yritystonttien määrä	Nouseva	Ei toteutunut, yksi myyty yritystontti
Yritysten määrä	Positiivinen nettokehitys	Kyllä -2024 perustettuja yrityksiä 60 ja lakautettuja 37 -2025 perustettuja yrityksiä 57 ja lakautettuja 24
Asiakastyytyväisyys	1-2 krt valtuustokaudessa suoritettava asiakastyytyväisyysmittaus / keskiarvo hyvä	Kyllä
Osallistutaan Suomen merkittävimmän toistuvan omistajanvaihdestapahtuman Etelä-Pohjanmaan Yritysmarkkinoiden järjestämiseen.	Kyllä/Ei	Kyllä
Työttömyysaste	Alle 6 %	Ei toteutunut, työttömyysaste ei alittanut 6 %
Työmarkkinatuen kuntaosuudet	Asukaslukuun suhteutettu maksettu määrä alle maakunnallisen keskiarvon	Kyllä

ELINVOIMAPALVELUJEN TULOSYKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	178	0	0	0	546	-	546
Vuokratuotot	127 648	97 868	0	97 868	89 424	91,4 %	-8 444
Toimintatuotot yht.	127 826	97 868	0	97 868	89 969	91,9 %	-7 899
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-100 367	-149 269	0	-149 269	-122 097	81,8 %	27 172
Palvelujen ostot	-242 284	-247 078	0	-247 078	-251 212	101,7 %	-4 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 200	-46 432	0	-46 432	-36 183	77,9 %	10 249
Vuokrakulut	-106 635	-106 442	0	-106 442	-109 471	102,8 %	-3 029
Muut toimintakulut	-618	-5 372	0	-5 372	-1 587	29,5 %	3 785
Toimintakulut yht.	-485 105	-554 593	0	-554 593	-520 549	93,9 %	34 044
Toimintakate	-357 279	-456 725	0	-456 725	-430 580	94,3 %	26 145
Poistot ja arvonalentumiset	-16 184	-12 474	0	-12 474	-12 640	101,3 %	-166
Yhteensä	-373 463	-469 199	0	-469 199	-443 220	94,5 %	25 979
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-30	-38	0	-38	-36	95,1 %	2

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTTAMISPALVELUT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	0	0	342 560	-	342 560
Tuet ja avustukset	218 788	55 000	0	55 000	19 706	35,8 %	-35 294
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	11 849	-	11 849
Toimintatuotot yht.	218 788	55 000	0	55 000	374 115	680,2 %	319 115
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-147 075	-30 593	0	-30 593	-142 802	466,8 %	-112 209
Palvelujen ostot	-94 494	-1 039 352	0	-1 039 352	-852 125	82,0 %	187 227
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 058	0	0	0	-2 414	-	-2 414
Avustukset	-505 705	-859 193	-200 000	-1 059 193	-1 123 409	106,1 %	-64 216
Vuokrakulut	-114	0	0	0	0	-	0
Muut toimintakulut	-57	0	0	0	-200	-	-200
Toimintakulut yht.	-749 504	-1 929 138	-200 000	-2 129 138	-2 120 950	99,6 %	8 188
Toimintakate	-530 715	-1 874 138	-200 000	-2 074 138	-1 746 834	84,2 %	327 304
Yhteensä	-530 715	-1 874 138	-200 000	-2 074 138	-1 746 834	84,2 %	327 304
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-43	-150	-16	-166	-141	84,8 %	25

2.3. Tekninen toimiala

TILIVELVOLLINEN

Tekninen johtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen toimiala tuottaa ja ylläpitää toimivaa ja viihtyisää elinympäristöä. Se huolehtii kuntaraken-
tamisesta ja erilaisista teknisistä projekteista. Tekninen toimiala vastaa kunnan teknisestä infra-
struktuurista, kuten kunnan omistamista rakennuksista, kaduista, vesihuollosta, rakennusvalvon-
nasta ja kaavoituksesta sekä ympäristönsuojelusta ja maa-alueiden käytöstä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Kehitämme palveluverkkoa ja pi- dämme palvelutason hyvällä ta- solla pienemmillä resursseilla.	Myymme tai puramme vajaakäyttöiseksi jääneet rakennukset. Selvitämme rakennusten ja kuntainfran korjaustarpeet ennakoivasti. Hyödynnämme henkilöstön osaamista laaja-alaisesti ja mahdollistamme henki- löstön yhteiskäyttöä tulosalueiden ja muiden toimialojen kesken.	Vajaakäyttöiset kiinteistöt on asetettu myyntiin tai purettu, pois lukien Könnin- kaaren rakennukset, jotka on suojeltu asemakaavalla. Rakennusten kuntotutkimusohjelma on jatkunut suunnitellusti, kunnallistekniik- kaa ja katuverkostoa on saneerattu. Henkilöstön osaamista on hyödynnetty ja resurssien yhteiskäyttöä on toteutettu toimialan sisällä ja yhteistyössä mm. Li- kuntapaikkojen hoidon osalta.
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen		
Kehitämme johtamistapoja ja pa- rannamme henkilöstön hyvin- vointia.	Pidämme henkilöstön tietoisena kunnan tavoitteista ja tavoitteiden toteutumi- sesta vuosittain.	Henkilöstölle on järjestetty infotilaisuuksia tavoitteista ja niiden toteutumisesta. Vastuuhenkilöiden kesken on toimivat palaverikäytännöt.
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä		
Viestimme avoimesti ja kunnioit- tavasti.	Viestimme ja informoimme ennakoivasti tekni- sen toimialan toiminnasta henkilös- töä, kuntalaisia, sidosryhmiä ja muita osallisia sekä huomioimme osalliset val- mistelussa.	Vuoden aikana on järjestetty infotilai- suuksia henkilöstölle, kuntotutkimusten infotilaisuuksia käyttäjille, henkilöstölle ja vanhemmille. Osalliset on huomioitu valmistelussa suunnitelmien julkisella kuuluttamisella sekä kohdennetusti osal- listamalla mm. tilojen käyttäjät hank- keen ja hankintojen valmisteluvaiheessa.
Edistämme yrittäjyyttä		
Lisäämme Ilmajoen yrittäjämön- teisyttä sekä ylläpidämme aktii- vistä yhteistyötä kunnan ja yrittä- jien välillä.	Huomioimme Ilmajokiset yritykset tekni- sen toimialan hankinnoissa.	Paikallisten yritysten osallistumismah- dollisuudet tarjouskilpailuihin on huomi- oitu.

TEKNINEN TOIMIALA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 592 320	3 696 871	0	3 696 871	3 581 545	96,9 %	-115 326
Maksutuotot	99 661	88 374	0	88 374	121 470	137,5 %	33 096
Tuet ja avustukset	85 889	141 929	0	141 929	166 311	117,2 %	24 382
Vuokratuotot	3 189 273	3 115 116	0	3 115 116	3 143 685	100,9 %	28 569
Muut toimintatuotot	374 366	320 584	0	320 584	356 176	111,1 %	35 592
Toimintatuotot yht.	7 341 509	7 362 874	0	7 362 874	7 369 188	100,1 %	6 314
Valmistus omaan käyttöön	24 675	70 000	0	70 000	35 138	50,2 %	-34 862
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-4 427 597	-4 709 352	0	-4 709 352	-4 752 455	100,9 %	-43 103
Palvelujen ostot	-3 108 941	-2 837 796	-50 000	-2 887 796	-3 023 755	104,7 %	-135 959
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 253 252	-4 000 167	-215 000	-4 215 167	-4 406 809	104,5 %	-191 642
Avustukset	-17 053	-21 279	0	-21 279	-11 200	52,6 %	10 079
Vuokratulot	-533 462	-746 269	0	-746 269	-648 634	86,9 %	97 635
Muut toimintakulut	-34 030	-12 357	0	-12 357	-28 534	230,9 %	-16 177
Toimintakulut yht.	-12 374 336	-12 327 220	-265 000	-12 592 220	-12 871 387	102,2 %	-279 167
Toimintakate	-5 008 152	-4 894 346	-265 000	-5 159 346	-5 467 062	106,0 %	-307 716
Poistot ja arvonalentumiset	-3 059 750	-2 824 187	0	-2 824 187	-2 859 948	101,3 %	-35 761
Yhteensä	-8 067 902	-7 718 533	-265 000	-7 983 533	-8 327 010	104,3 %	-343 477
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-649	-618	-21	-639	-671	105,0 %	-32

2.3.1. Tekninen hallinto

TILIVELVOLLINEN

Tekninen johtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Tekninen hallinto koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtäväalueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta ja rakennuttamistoiminnoista sekä valmistelee teknisen lautakunnan päättäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Määrärahan tarve muodostuu henkilöstömenoista (Tekninen johtaja 100 prosenttia, osastosihteeri 100 prosenttia, rakennuttajapäällikkö 25 prosenttia) teknisen lautakunnan kokouspalkkio- ym. -kustannuksista ja teknisen toimiston toimistotarvike-, kalusto- ja laitevuokrakustannuksista.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Toimialan talousarvion ja tavoitteiden toteuttaminen	Toteutuminen tavoitteiden mukaisesti	Toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

TEKNINEN HALLINTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-177 870	-196 025	0	-196 025	-186 478	95,1 %	9 547
Palvelujen ostot	-47 600	-20 384	0	-20 384	-42 250	207,3 %	-21 866
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 032	-7 113	0	-7 113	-2 899	40,8 %	4 214
Vuokrakulut	-1 838	-3 223	0	-3 223	-1 878	58,3 %	1 345
Toimintakulut yht.	-230 341	-226 745	0	-226 745	-233 505	103,0 %	-6 760
Toimintakate	-230 341	-226 745	0	-226 745	-233 505	103,0 %	-6 760
Poistot ja arvonalentumiset	-21 990	-34 000	0	-34 000	0	0,0 %	34 000
Yhteensä	-252 331	-260 745	0	-260 745	-233 505	89,6 %	27 240
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-20	-21	0	-21	-19	90,2 %	2

2.3.2. Kunnallistekniikka

TILIVELVOLLINEN

Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Liikenneväylien kunnossapidolla ylläpidetään kunnan kaavateiden ja kunnan hoidossa olevien yksityisteiden liikennöintikelpoisuutta. Asemakaava-alueiden hulevesiverkoston ylläpito sisältyy liikenneväylien tulosityksikköön.

Katu- ja tievalaistus sisältää kaavateille ja valtion ylläpitämille yleisille maanteille kunnan rakentamien ja ylläpitovastuulle kuuluvien katu- ja tievalaistusten kunnossapidon ja ylläpidon.

Urheilupaikkojen kunnossapito sisältää liikuntapaikkojen ja kilpaurheilun suorituspaikkojen pienet korjaus- ja kunnossapitotehtävät sekä koulujen luistelualueiden hoidon. Ylläpito sisältyy vapaa-ai-
kapalveluiden vastuualueelle.

Puistojen ja leikkipaikkojen kunnossapidolla ylläpidetään rakennetut puisto- ja virkistysalueet sekä lasten leikkipaikat.

Ilmajoen kunta on osakkaana Lakeuden Etappi Oy:ssä, joka vastaa osakaskuntien jätehuollosta.

Metsien kunnossapito käsittää kunnan talousmetsien hoitosuunnitelman mukaiset hakkuut ja pääosin ostopalveluna suoritettavat hoitotyöt.

Tekninen varikko palvelee kunnan omien työmaiden materiaalivarastointia, ylläpitää toimisto- ja sosiaalityötiloja työntekijöille sekä varastotilaa puhtaanapitopalveluille.

Konekeskus tuottaa kunnan omille työmaille kuljetuspalveluja lavapakettiautolla.

Toimintakulut muodostuvat seuraavista ostopalveluista: yksityisteiden kunnossapito n. 275 000 euroa, katujen kunnossapito n. 460 000 euroa, valaistus ja viitoitus n. 96 000 euroa sekä henkilöstömenoista n. 499 000 euroa.

Yksityistieavustuksia myönnetään vuosittain muille asutusta palveleville yksityisteille, joilla on tiekunta ja jotka täyttävät yksityistielain mukaan avustamiselle asetetut vaatimukset. Kyläalueiden urheilupaikkojen kunnossapitoon myönnetään kunnossapitoavustusta kyläseuroille ym. aktiivitoimijoille.

Kunnan talousmetsien hakkuut toteutetaan laaditun metsäsuunnitelman mukaisesti (metsäsuunnitelma laadittuna vuosille 2016 – 2025).

Jätehuollon menot muodostuvat kunnan ylläpitämän lumenkaatopaikan sekä kunnallistekniikan tarpeita palvelevan maankaatopaikan toiminnasta ja vanhan suljetun kaatopaikan viimeistely- ja kunnossapitotöistä sekä tarkkailuohjelman toteuttamisesta.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Peruskorjatun katuverkoston päällystäminen	Vähintään 4 km	Tiet 6,7 km ja kevyenliikenteen väylät 1 km
Tievalaistuksen lisääminen	Vähintään 0,5 km	1,145 km
Yksityistieverkoston peruskorjaaminen	Valtionapukohteiden toteutus n. 4,0km Kesäkuussa 2025 valmis	Toteutettu Fossilantie ja Parvintie. Valmistuneet kesäkuussa 2025.
Katuverkoston peruskorjaaminen	Vähintään 1,0 km	0,950 km
Yksityistieverkoston ylläpitokustannus (hoito)	Keskimäärin alle 1950 euroa/km	Toteutunut 1688 euroa/km

KUNNALLISTEKNIIKAN TULOSALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 343 631	3 354 876	0	3 354 876	3 298 683	98,3 %	-56 193
Tuet ja avustukset	74 139	120 801	0	120 801	154 868	128,2 %	34 067
Vuokratuotot	2 766	2 255	0	2 255	1 000	44,3 %	-1 255
Muut toimintatuotot	1 170	3 031	0	3 031	0	0,0 %	-3 031
Toimintatuotot yht.	3 421 706	3 480 963	0	3 480 963	3 454 551	99,2 %	-26 412
Valmistus omaan käyttöön	24 543	70 000	0	70 000	22 590	32,3 %	-47 410
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-776 390	-845 059	0	-845 059	-826 807	97,8 %	18 252
Palvelujen ostot	-1 375 591	-1 084 438	-50 000	-1 134 438	-1 208 828	106,6 %	-74 390
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 326 500	-1 156 836	-215 000	-1 371 836	-1 406 586	102,5 %	-34 750
Avustukset	-17 053	-21 279	0	-21 279	-11 200	52,6 %	10 079
Vuokratulut	-6 361	-1 545	0	-1 545	-7 691	497,8 %	-6 146
Muut toimintakulut	-1 238	-6 972	0	-6 972	-6 204	89,0 %	768
Toimintakulut yht.	-3 503 133	-3 116 129	-265 000	-3 381 129	-3 467 316	102,5 %	-86 187
Toimintakate	-56 884	434 834	-265 000	169 834	9 824	5,8 %	-160 010
Poistot ja arvonalentumiset	-1 659 817	-1 653 506	0	-1 653 506	-1 686 458	102,0 %	-32 952
Yhteensä	-1 716 702	-1 218 672	-265 000	-1 483 672	-1 676 634	113,0 %	-192 962
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-138	-98	-21	-119	-135	113,8 %	-16

sis. Vesihuoltolaitos

2.3.3. Vesihuoltolaitos

TILIVELVOLLINEN

Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Vesilaitos toimittaa talousvettä lähes koko kunnan alueelle yksityistalouksille, maataloille ja teollisuuslaitoksille sekä yksityisille vesi-yhtymille (17 kpl). Talousveden jakelun asiakasmäärä on yhteensä n. 4062 (v. 2023: 4053) liittyjää. Jätevesiverkoston liittyjämäärä on n. 3241 (v. 2023: 3228)

Jätevedenpuhdistamolla puhdistetaan kunnan jätevesiviemäriin liitettyjen yksityistalouksien ja teollisuusasiakkaiden tuottamaa jätevettä.

Jaettavan talousveden kustannukset muodostuvat verkoston ja paineenkorotusasemien kunnossapito- ja käyttömenoista, sekä Lakeuden Vesi Oy:ltä ostettavasta tukkuvedestä ja Lakeuden Vesi Oy:n osuusmaksusta.

Puhdistettavan jäteveden osalta suurin osa kustannuksista muodostuu lietteen käsittelystä ja kuljetuksista, puhdistamon, verkoston ja pumppaamoiden kunnossapito- ja käyttömenoista. Merkittäviä kustannuseriä ovat myös sähköenergia ja jätevesiverkoston kunnossapito.

Toimintamenojen korotus perustuu kustannustason nousun lisäksi verkostojen, paineenkorotusasemien ja -pumppaamoiden sekä jätevedenpuhdistamon ikääntymisestä aiheutuvaan sekä pumppaamojen vuosittain lisääntyvästä lukumäärästä johtuvaan kustannusten kasvuun.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Vesijohtoverkoston ja viemärin yhteissaneeraus	Vähintään 2,0 km	Viemäriverkostoa saneerattiin 1,195 km ja vesijohtoverkostoa 1,240 km.

VESIHUOLTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 325 291	3 204 185	0	3 204 185	3 133 793	97,8 %	-70 392
Tuet ja avustukset	1 011	8 801	0	8 801	0	0,0 %	-8 801
Vuokratuotot	1 766	1 563	0	1 563	0	0,0 %	-1 563
Muut toimintatuotot	1 170	178	0	178	0	0,0 %	-178
Toimintatuotot yht.	3 329 238	3 214 727	0	3 214 727	3 133 793	97,5 %	-80 934
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-363 470	-376 028	0	-376 028	-442 688	117,7 %	-66 660
Palvelujen ostot	-601 242	-387 186	-50 000	-437 186	-610 624	139,7 %	-173 438
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-914 721	-825 753	-157 500	-983 253	-1 019 918	103,7 %	-36 665
Vuokratulut	-4 577	-260	0	-260	-4 818	-	-4 558
Muut toimintakulut	2 308	-4 910	0	-4 910	-3 534	72,0 %	1 376
Toimintakulut yht.	-1 881 702	-1 594 137	-207 500	-1 801 637	-2 081 582	115,5 %	-279 945
Toimintakate	1 447 537	1 620 590	-207 500	1 413 090	1 052 212	74,5 %	-360 878
Poistot ja arvonalentumiset	-587 130	-554 951	0	-554 951	-562 943	101,4 %	-7 992
Yhteensä	860 407	1 065 639	-207 500	858 139	489 269	57,0 %	-368 870
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	69	85	-17	69	39	57,4 %	-29

2.3.4.Kiinteistöpalvelut

TILIVELVOLLINEN

Rakennuttajapääällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Kiinteistöpalveluiden tulosalue ylläpitää kunnan oman palvelutuotannon ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen (HVA) tarvitsemia kiinteistöjä ja rakennuksia, joiden käytettävyyttä ylläpidetään huolto-, kunnossapito- ja peruskorjaustoimenpitein. Osa rakennuksista on vuokrattu tai hankittu leasing-sopimuksilla. Toimintamenoista kohdistuu rakennusten vuokriin ja leasingmaksuihin n. 480 000 euroa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Tyhjien kiinteistöjen myynti, vuokraus tai purku	Vähintään 50% vuoden aikana tyhjilleen jäävistä myydään, vuokrataan tai puretaan	Toteutunut. Tyhjilleen jäivät Könninkaaren lisärakennus (purettu) ja Herralan kivikoulu (purettu)
Kunnossapito-ohjelman toteuttaminen	Vähintään 95% ohjelmasta toteutuu	Toteutunut.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Sähköenergia kokonaiskulutus	Enintään 8 000 000 kWh	Toteutunut 6 820 000 kWh
Kaukolämpöenergian kokonaiskulutus	Enintään 8 700 MWh	Toteutunut 6 860 MWh

KIINTEISTÖPALVELUJEN TULOSALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	57 726	124 355	0	124 355	84 221	67,7 %	-40 134
Tuet ja avustukset	11 750	21 128	0	21 128	11 443	54,2 %	-9 685
Vuokratuotot	3 099 822	3 055 176	0	3 055 176	3 045 965	99,7 %	-9 211
Muut toimintatuotot	45 545	4 606	0	4 606	0	0,0 %	-4 606
Toimintatuotot yht.	3 214 843	3 205 265	0	3 205 265	3 141 630	98,0 %	-63 635
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-2 928 524	-3 043 549	0	-3 043 549	-3 157 668	103,7 %	-114 119
Palvelujen ostot	-1 541 973	-1 413 330	0	-1 413 330	-1 561 982	110,5 %	-148 652
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 919 296	-2 822 429	0	-2 822 429	-2 990 516	106,0 %	-168 087
Vuokrakulut	-508 585	-719 291	0	-719 291	-629 759	87,6 %	89 532
Muut toimintakulut	-2 537	-2 958	0	-2 958	-2 970	100,4 %	-12
Toimintakulut yht.	-7 900 916	-8 001 557	0	-8 001 557	-8 342 895	104,3 %	-341 338
Toimintakate	-4 686 074	-4 796 292	0	-4 796 292	-5 201 265	108,4 %	-404 973
Poistot ja arvonalentumiset	-1 377 942	-1 136 681	0	-1 136 681	-1 173 490	103,2 %	-36 809
Yhteensä	-6 064 016	-5 932 973	0	-5 932 973	-6 374 756	107,4 %	-441 783
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-488	-475	0	-475	-514	108,2 %	-39

sis. ruoka- ja puhtauspalvelut

2.3.5. Ruoka- ja puhtauspalvelut

TILIVELVOLLINEN

Ruokapalvelupäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Ruokapalvelut tuottavat ateriapalveluja päiväkodeille, kouluille ja henkilökunnalle. Keittiöt valmistavat 36 ammattilaisen voimin noin 2800 aterialla arkipäivisin. Ateriasuoritteita valmistetaan vuosittain noin 713 000.

Puhtauspalvelut tuottavat ylläpito-, ja perussiivousta päiväkodeille, kouluille, toimistoille sekä muille kunnan kiinteistöille, kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä nuorisotoimen tiloille.

Ruokapalvelun tavoitteena on valmistaa asiakkaillemme ammattitaidolla ravitsemussuositusten mukaista, maukasta ruokaa ottaen huomioon taloudellisuuden ja tuoteturvallisuuden.

Puhtauspalvelun tavoitteena on tuottaa kunnan kiinteistöille keskitetysti ammattitaitoista, taloudellista ja kilpailukykyistä puhtauspalvelua. Kohteiden käyttäjien tulee voida olla viihtyisässä, hygieenisessä ja turvallisessa ympäristössä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Tiedonkulun lisääminen	Avoimuus ja palaverikäytännöt / vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	Tietoliikenneyhteydet edistyneet
Työhyvinvoinnin lisääminen	Tiedon jakaminen työhyvinvoinnin mahdollisuuksista	Kehityskeskustelut ja työterveysneuvottelut
Kilpailukykyyn lisääminen	Mitoitusten ylläpitäminen	Mitoitukset ylläpidetty suunnitelman mukaan
Omavalvonnan kehittäminen	Omavalvontasuunnitelman päivittäminen	Omavalvontasuunnitelmat päivitetty
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen		
Henkilöstön yhdenvertaisuus	Yhtenäiset toimintatavat	Toimenkuvia yhtenäistetty
Henkilöstökoulutusten lisääminen	Koulutuksia kaksi kertaa vuodessa	Henkilöstön koulutuksia järjestetty neljä kertaa
Työohjeiden päivitykset	Päivitykset ajan tasalla	Työohjeet päivitetty
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä		
Tyhy-toiminta	Tyhy-toiminnan järjestäminen	Tyhy-toimintaa järjestetty, kunnan ohjeistuksen mukaan

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Ateriasuoritteiden määrä	705 000 kpl	713 000 kpl
Ruokapalveluiden asiakkaiden tyytyväisyys palveluihin	Tyytyväisyysaste 75 %	Toteutunut
Kiinteistöjen puhtaanapitopalveluiden ne- liöhinta	Euro/m2/ kk: koulut < 2,0 euroa, päiväkodit < 4,30 euroa, toimistoraken- nukset < 0,66 euroa, I-opiston tilat < 0,78 euroa, Uimahalli ja I-halli < 3,19 euroa, Ostopalve- lukohteet < 3,0 euroa ja muut kohteet < 1,50 euroa	Toteutunut
Puhtauspalvelun asiakastyytyväisyys	Tyytyväisyysaste 75 %	Kysely tehdään joka toinen vuosi.

RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	53 992	36 396	0	36 396	74 687	205,2 %	38 291
Tuet ja avustukset	11 750	19 030	0	19 030	11 443	60,1 %	-7 587
Muut toimintatuotot	1 145	410	0	410	0	0,0 %	-410
Toimintatuotot yht.	66 887	55 836	0	55 836	86 131	154,3 %	30 295
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-2 211 229	-2 298 670	0	-2 298 670	-2 331 156	101,4 %	-32 486
Palvelujen ostot	-133 094	-163 053	0	-163 053	-192 379	118,0 %	-29 326
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-865 684	-879 305	0	-879 305	-886 793	100,9 %	-7 488
Vuokrakulut	-10 932	-10 000	0	-10 000	-10 150	101,5 %	-150
Muut toimintakulut	-1 939	0	0	0	-1 883	-	-1 883
Toimintakulut yht.	-3 222 878	-3 351 028	0	-3 351 028	-3 422 361	102,1 %	-71 333
Toimintakate	-3 155 991	-3 295 192	0	-3 295 192	-3 336 231	101,2 %	-41 039
Poistot ja arvonalentumiset	-25 326	-25 326	0	-25 326	-25 326	100,0 %	0
Yhteensä	-3 181 317	-3 320 518	0	-3 320 518	-3 361 557	101,2 %	-41 039
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-256	-266	0	-266	-271	101,9 %	-5

2.3.6.Ympäristönsuojelu

TILIVELVOLLINEN

Ympäristönsinööri

TOIMINNAN KUVAUS

Ympäristönsuojelu hoitaa kunnan lakisääteiset lausunto- ja lupa- sekä ilmoitusasiat siten, että lu-
vanvaraisista toiminnoista aiheutuu mahdollisimman vähän pohjavesien, pintavesien, maaperän ja

ilmakehän kuormittumista sekä asukkaiden elinympäristön viihtyisyyden vähenemistä. Ympäristönsuojelu hoitaa veloitteensa ympäristön tilan tarkkailusta mm. osallistumalla alueellisiin hankkeisiin.

Ympäristönsuojelun arvioidut tulot vuonna 2025 koostuvat ympäristönsuojelu- sekä maa-aineslain mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä perittävistä maksuista, sekä viranomaisen valvontaohjelman mukaisista valvontamaksuista.

Ympäristönsuojelulain mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelymäärä oli vuonna 2025 muutaman edellisen vuoden tapaan tavallista pienempi. Ympäristölupahakemuksia tai ilmoituksia tuli vireille kolme, joista kahden käsittely jatkui vuoden 2026 puolelle. Edellisten lisäksi on mm. käsitelty betoniaseman rekisteröinti-ilmoitus, meluilmoituksia sekä hakemuksia ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseksi.

Ympäristönsuojelun valvonta- ja tarkastustoiminta on edennyt suunnitellun mukaisella tavalla, tosin muutama tarkastus jouduttiin siirtämään seuraavan vuoden puolelle. Rakentamislain osalta ympäristöinsinöörille on delegoitu maisematyölupapäätökset ja niiden tarpeen arviointi.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa korotettiin samaan aikaan rakennusvalvontaviranomaisen taksamuutosten kanssa 5.3.2025. Muutoksilla ei ollut kovin suurta vaikutusta budjetin loppusummaan.

Ympäristönsuojelun kustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista (ympäristöinsinööri). Talouden tasapainottamistoimenpiteenä henkilöstöresurssia käytettiin mm. aikaisemmin tarkastusinsinöörin hoitamiin vuosittaisiin maa-aineslupatarkastuksiin.

Ilmajoen kunta on osallistunut Seinäjoen kaupungin koordinoimaan alueelliseen ilmanlaadun tarkkailuun vuodesta 1989 lähtien. Tarkkailun vuosittaiset kustannukset katetaan perusmaksulla. Tarkkailuun osallistuminen on itsessään toiminnan tavoite; osallistumalla tarkkailuun täytetään sekä kunnan, että tarkkailuun osallistuvien yritysten veloitteita ilmanlaatuun vaikuttavien päästöjen seurannasta.

Yhteistyötä lainsäädäntöön perustuvan edistämisen ja yhteistyövelvoitteen perusteella tehdään mm. alueen ympäristönsuojelu- tai muiden viranomaisten kanssa.

Ympäristönsuojelussa on erillisellä kustannuspaikalla määräraha Kalajaisjärven kunnostushankkeelle. Ilmajoen kunta on vuonna 2018 hakenut hankkeelle vesilain mukaista lupaa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta, joka teki hakemuksesta myönteisen päätöksen 22.10.2024. Hakemuksesta tehty valitus on käsittelyssä Vaasan hallinto-oikeudessa, joten kustannuspaikalle ei ole syntynyt kuluja.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Tehokas ympäristönsuojelu. Lupahakemusten ja ilmoitusten mahdollisimman nopea käsittely lainvoimaisuudesta tinkimättä	Kyllä/Ei	Kyllä. Tavoite on toteutunut. Lupapäätöksistä ei ole tehty valituksia.

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Seudulliseen ilmanlaadun tarkkailuohjelmaan osallistuminen ja muu alueen sisäinen yhteistyö	Kyllä/Ei	Kyllä. Ympäristönsuojelu osallistuu tarkkailuun valvontaviranomaisena, ja paikalliset yritykset raportoivat kootusti päästöistään. Ympäristönsuojelu on osallistunut mm. Kyrönjokityöryhmän ja vesien ja merenhoidon yhteistyöryhmän toimintaan.
Kalajaisjärven kunnostushankkeen tukeminen	Kyllä/Ei	Kyllä. Ympäristönsuojelu on avustanut kuntaa hankkeen hallinto-oikeuskäsittelyyn liittyvän vastineen laatimisessa.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Lupien ja ilmoitusten määrät	Ympäristö- ja maa-aineslupien tai ilmoitusten käsittelyaika 2-4 kk, muiden lupien 1-2 kk.	Vuodelle 2025 osui useampi hanke, jolla oli tavallista pidempi käsittelyaika. Lainvoimaisuusedellytys huomioiden tavoitetaso on toteutunut.
Valvonnan toteutuminen	7 % valvontakohteista valvotaan kalenterivuoden aikana.	Toteutunut lähes valvontasuunnitelman mukaisesti. N. 11 % YSL:n kohteista ja maa-ainelain kohteet huomioiden n. 21 % oli valvonnan piirissä.
Viihtyisä ja siisti ympäristö (YSL ja JL)	Ympäristökatselmusten määrä/ 1 per vuosi	Katselmus toteutettiin viranhaltijoiden voimin kesäkuussa 2025.

YMPÄRISTÖNSUOJELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	4 740	13 096	0	13 096	10 350	79,0 %	-2 746
Toimintatuotot yht.	4 740	13 096	0	13 096	10 350	79,0 %	-2 746
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-70 500	-69 847	0	-69 847	-62 542	89,5 %	7 305
Palvelujen ostot	-4 375	-19 293	0	-19 293	-6 829	35,4 %	12 464
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-505	-1 423	0	-1 423	-301	21,2 %	1 122
Vuokratkulut	-106	-85	0	-85	-159	187,0 %	-74
Toimintakulut yht.	-75 487	-90 648	0	-90 648	-69 831	77,0 %	20 817
Toimintakate	-70 747	-77 552	0	-77 552	-59 481	76,7 %	18 071
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Yhteensä	-70 747	-77 552	0	-77 552	-59 481	76,7 %	18 071

2.3.7. Rakennusvalvonta

TILIVELVOLLINEN

Rakennustarkastaja

TOIMINNAN KUVAUS

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia osaltaan turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja kauniin rakennuskannan muodostumisesta. Huomioon on otettava rakentajan, naapurin, ympäristön ja yhteiskunnan velvollisuudet ja oikeudet. Tähän pyritään ohjauksella, neuvonnalla, lupapäätöksillä ja valvonnalla siten kuin rakentamislainsäädännössä edellytetään.

Rakennusvalvonnan arvioidut tulot vuonna 2025 koostuivat lupa- ja tarkastusmaksuista. Lupien vuotuinen määrä ratkaisee toimintatuottojen kokonaismäärän. Rakennusvalvontaviranomaisen taksa-rakennetta muutettiin uuden rakentamislain mukaiseksi alkuvuodesta 2025. Samalla tehtiin tasokorotukset. Muutoksilla ei ollut kovin suurta vaikutusta budjetin loppusummaan.

Rakennusvalvonnan kustannukset koostuvat pääosin henkilöstökuluista. Teknisen toimialan talouden tasapainottamistoimenpiteenä tarkastusinsinöörin työtehtävistä ja palkkakustannuksista oli talousarviovaiheessa suunniteltu siirrettäväksi 45 % toistaiseksi muille teknisen toimialan tulosalueille. Tarkastusinsinöörin työpanoksesta rakennusvalvonnalle jäi todellisuudessa alle 40 %, koska tarkastusinsinöörin työpanosta tarvittiin arvioitua enemmän mm. vesihuoltolaitoksen tehtävissä. Jos rakentamisen määrään tulee muutoksia, rakennusvalvonnan henkilöresurssitilannetta tarkistetaan ja tarvittaessa lisätään. Rakennustarkastajan ja lupasihteerin palkkaus on kokonaan rakennusvalvonnasta. Rakennusvalvonnan kustannuksia nostaa uuden tietojärjestelmän käyttöönotto (Tiera-City).

Rakennusvalvonnan lupasihteerinä toiminut henkilö siirtyi alkuvuodesta 2025 kunnan paikkatietoasiantuntijaksi ja lupasihteerin tehtävään palkattiin uusi henkilö määräaikaisena.

Vuoden 2025 alusta tuli voimaan rakentamislaki (RakL), joka korvasi aiemman maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) rakentamista koskevat säädökset. Uudet lupamuodot ovat rakentamislupa, sijoittamislupa ja puhtaan siirtymän sijoittamislupa. Rakennuslupa, toimenpidelupa ja ilmoitusmenettely poistuivat lainsäädännöstä. Rakentamislaisissa luvanvaraisuuskynnystä nostettiin (esim. alle 30 m² piharakennukset eivät edellytä rakentamislupaa).

Rakentamisen tilastoja vuodelta 2025 (suluissa vuoden 2024 tiedot):

- Myönnettyt luvat 100 (130) kpl (rakennus-, rakentamis-, purkamis- ja muutosluvut, purkamisilmoitukset ja rakentamisen jatkoajat), joissa kokonaisalaa 35240 (26480) m². Uusia asuinhuoneistoja 30 (26) kpl, joista asuinpientalohuoneistoja 24 (22) kpl.
- Valmistuneet uudisrakennus-, laajennus- ja muutoshankkeet 89 (107) kpl, joissa kerrosalaa 29463 (41232) m². Uusia asuinrakennuksia (omakoti-, pari- ja rivitalot) valmistui 21 (23) kpl.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Tehokas rakennusvalvonta. Lupa- hakemusten mahdollisimman no- pea käsittely lainvoimaisuudesta tinkimättä.	Kyllä / Ei	Kyllä
Rakennusjärjestyksen, hallinto- säännön ja taksarakenteen muut- taminen tulevan lainsäädännön (Rakentamislaki, voimaantulo 1.1.2025) mukaisiksi.	Kyllä / Ei	Hallintosääntö ja rakennusvalvonnan taksa on vuoden 2025 aikana uusittu ra- kentamislain mukaisiksi. Rakennusjärjes- tyksen uusimistyö on aloitettu vuonna 2025 ja työ jatkuu vuonna 2026.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Rakennuslupahakemusten käsittelyn tehok- kuus	Rakennuslupien käsittelyaika 1 kk, muiden lupien 3 vkoa. Pää- tösten lainvoimaisuus.	Tavoite on toteutunut.
Viihtyisä ja siisti ympäristö (RL)	Ympäristökatselmusten määrä 1 katselmus/vuosi	Katselmus toteutettiin viran- haltijoiden toimesta kesä- kuussa 2025.

RAKENNUSVALVONTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	70 386	43 021	0	43 021	91 729	213,2 %	48 708
Toimintatuotot yht.	70 386	43 021	0	43 021	91 729	213,2 %	48 708
Valmistus omaan käyttöön	132	0	0	0	12 291	-	12 291
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-150 596	-155 364	0	-155 364	-148 603	95,6 %	6 761
Palvelujen ostot	-80 248	-88 170	0	-88 170	-71 875	81,5 %	16 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-999	-2 892	0	-2 892	-2 197	76,0 %	695
Vuokrakulut	-2 946	-1 945	0	-1 945	-3 047	156,7 %	-1 102
Muut toimintakulut	-3 555	-300	0	-300	-500	166,7 %	-200
Toimintakulut yht.	-238 344	-248 671	0	-248 671	-226 222	91,0 %	22 449
Toimintakate	-167 958	-205 650	0	-205 650	-134 493	65,4 %	71 157
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Yhteensä	-167 958	-205 650	0	-205 650	-134 493	65,4 %	71 157

2.3.8. Kaavoitus ja mittaus

TILIVELVOLLINEN

Maankäyttöpäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Kaavoituksen ja mittauksen tulosalueen tehtävät koostuvat maankäytön suunnittelutehtävistä, maan hankinnasta, myynnistä ja tonttien markkinoinnista sekä kartastojen ylläpidosta, kiinteistönmuodostustehtävistä ja maastossa tehtävistä mittauksista.

Kaavoituksen ja mittauksen tulosalueen toimintatulot muodostuvat pääosin tonttien myyntivoitoista ja maanvuokratuloista. Muut tulot koostuvat suunnittelu- ja mittaustoiminnan maksuista ja suoritteiden myyntituotosta.

Toimintamenot muodostuvat pääosin henkilöstömenoista (noin 49 %) ja ostopalveluista, painatus- ja ilmoitusmaksuista, toimitusmaksuista sekä ict-kustannuksista.

Tulosalueen toimintamenoihin vaikuttavat 2024-2025 mm. konsulttikaavoitus sekä tietojärjestelmäkustannusten siirtyminen tietohallinnosta tulosityksikölle, tietojärjestelmän kehittäminen sekä siihen kohdistuneet käyttötalousmenot, jotka kohdennetaan kyseisenä jaksona tulosalueen budjettiin. Tietojärjestelmää käytetään teknisen sektorin toimialalla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Edistetään yleiskaavoja ja asemakaavoja kaavoituskatsauksen 2024 mukaisesti. Siirrytään kaavoituksen toteuttamisessa pääasiassa konsulttityöhön.	Kyllä/Ei	Kyllä, mm. tällä hetkellä Ahonkylän yleiskaavamuutos kantatiehankkeeseen liittyen on konsultin suunniteltavana.
Pohjakartta-alueen laajentaminen Ahonkylässä asemakaavoitusta varten	Kyllä/Ei	Ei, pohjakartta-alueen laajentaminen on siirtynyt aikataulullisista syistä seuraavalle vuodelle.
Asuntotonttien tarjonnan alueellinen kattavuus kysyntää vastaa-vasti. Mittari: Myydyt tai vuokratut tontit, sekä asuintontteja on tarjolla Ahonkylässä, keskustassa, Koskenkorvalla ja Neiron alueilla.	Vuoden aikana myydyt tai vuokratut asuintontit ja tarjolla olevien asuintonttien lkm	Vuoden 2025 aikana on myyty 7 ja vuokrattu 7 rakentamatonta asuintonttia. Vapaita asuintontteja on tarjolla Ahonkylässä (10 kpl), keskustassa (30 kpl), Koskenkorvalla (24 kpl) ja Neirossa (12 kpl) (tilanne 25.2.2026).

KAAVOITUKSEN JA MITTAUKSEN TULOSALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 570	2 938	0	2 938	1 707	58,1 %	-1 231
Maksutuotot	24 635	32 257	0	32 257	19 392	60,1 %	-12 865
Vuokratuotot	86 685	57 685	0	57 685	96 721	167,7 %	39 036
Muut toimintatuotot	327 651	312 947	0	312 947	356 176	113,8 %	43 229
Toimintatuotot yht.	440 540	405 827	0	405 827	473 996	116,8 %	68 169
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	256	-	256
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-167 457	-221 793	0	-221 793	-200 884	90,6 %	20 909
Palvelujen ostot	-39 100	-192 503	0	-192 503	-112 893	58,6 %	79 610
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 328	-8 691	0	-8 691	-1 009	11,6 %	7 682
Vuokratulot	-12 548	-18 860	0	-18 860	-5 781	30,7 %	13 079
Muut toimintakulut	-17 159	-2 127	0	-2 127	-18 860	886,7 %	-16 733
Toimintakulut yht.	-237 593	-443 974	0	-443 974	-339 428	76,5 %	104 546
Toimintakate	202 948	-38 147	0	-38 147	134 823	-353,4 %	172 970
Yhteensä	202 948	-38 147	0	-38 147	134 823	-353,4 %	172 970
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	16	-3	0	-3	11	-355,8 %	14

2.3.9.Lakeuden jätelautakunta

TILIVELVOLLINEN

Jätehuoltopäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Lakeuden jätelautakunta toimii kahdeksan kunnan jätehuoltoviranomaisena. Kunnat ovat Alavus, Ilmajoki, Kihniö, Kuortane, Kurikka, Lapua, Seinäjoki ja Ähtäri. Asukkaita toimialueella on 134 000, jonka lisäksi asiakkaina ovat mm. vapaa-ajan asukkaat sekä kuntien kiinteistöt. Ilmajoen kunta toimii jätelautakunnan vastuukuntana.

Lautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain mukaan on säädetty kunnan jätehuoltoviranomaisen hoidettavaksi. Näitä ovat mm. jätehuoltomääräykset ja päätökset niistä poikkeamisesta sekä jätemaksutaksa ja jätemaksuista tehdyt muistutukset. Jätelautakunta hyväksyy toimialueen jätehuollon palvelutasokuvauksen ja on vastuussa jätteenkuljetuksen rekisteristä sekä ohjaa ja pyrkii edistämään alueensa jätepoliittista ohjelmaa.

Lakeuden jätelautakunnan kulut katetaan jätelain mukaisesti kokonaan jätemaksuilla. Ilmajoen kunta laskuttaa jätelautakunnan toteutuneet kulut kahdesti vuodessa Lakeuden Etappi Oy:lta, joka hoitaa jätehuollon laskutuksen jätelautakunnan maksuunpanopäätösten mukaisesti. Henkilöstökulut olivat jätelautakunnan suurin menoerä, 86 % vuoden 2025 kuluista. Jätelautakunnalla on töissä kolme henkilöä: jätehuoltopäällikkö, jätehuoltotarkastaja ja toimistosihteeri. Vuonna 2025 jätelautakunnalla oli yhteensä kolme kokousta.

Tavoite ja tunnusluvut sekä niiden toteutuminen alla olevissa taulukoissa. Jättemaksutaksa tuli vuonna 2025 uudistaa jätelain vaatimusten vuoksi. Talousseminaari tuli toteuttaa jätelautakunnan ja Lakeuden Etappi Oy:n luottamushenkilöille. Kuntien jätepoliittisen ohjelman kiertotaloustoimenpiteiden edistämiseksi valmistellaan kunnille yhteistä sitoumusta Kiertotalouden green dealiin lähtemiseksi.

Toimialueella biojätteiden erilliskeräys laajeni Kuortaneelle ja Seinäjoen Nurmon ja Ylistaron alueelle. Muutostilanne aiheutti yhteydenottoja sekä kompostointi-ilmoituksia jätehuoltoviranomaiselle. Jätteenkuljetusrekisteriin rekisteröitiin vuonna 2025 2433 kpl kompostointi-ilmoitusta. Viranhaltijapäätöksiä tehtiin yhteensä 676 kpl. Valtaosa päätöksistä koski asumislietteiden tyhjennysvälien pidennyksiä tai tyhjillään olevien asuinkiinteistöjen jätehuoltovelvoitteen keskeyttämistä. Lisäksi käsiteltiin yhteensä 29 ilmoitusta asumislietteiden omatoimisesta käsittelystä ja hyödyntämisestä lannoitteena tai pienpuhdistamolietteen omatoimisesta kompostoinnista. Muistutuksia jättemaksuista eli valituksia jättemaksuista käsiteltiin viranhaltijapäätöksenä 26 kpl. Vaasan hallinto-oikeudessa oli toimintavuonna vireillä yksi valitus viranhaltijapäätöksistä.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Jättemaksutaksan uudistaminen	Taksassa on huomioitu uutena tulevat pakkausjätteiden tuottajavastuun korvaukset täysimääräisenä, toteutunut/ ei toteutunut	Toteutunut

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Jättemaksutaksan käsittelyn yhteyteen talousseminaari	Toteutunut/ ei toteutunut	Ei toteutunut. Toteutettu 1/2026 iltakouluna, jossa talousnäkökulman lisäksi lakikatsaus ja eri kunnan jätehuolto-toimijoiden vastuualueet.
Jätepoliittisen ohjelman jalkauttaminen kuntiin	Kunnille tehty ehdotus Kiertotalouden green deal-sitoumuksesta, kyllä/ei	Ei toteutunut. Sitoumus aktiivisessa valmistelussa ja esitetään vuoden 2026 aikana kunnille.

LAKEUDEN JÄTELAUTAKUNNAN TULOSALUE (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	189 394	214 702	0	214 702	196 933	91,7 %	-17 769
Toimintatuotot yht.	189 394	214 702	0	214 702	196 933	91,7 %	-17 769
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-156 260	-177 715	0	-177 715	-169 474	95,4 %	8 241
Palvelujen ostot	-26 695	-25 780	0	-25 780	-19 098	74,1 %	6 682
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 028	-1 494	0	-1 494	-3 300	220,9 %	-1 806
Vuokratkulut	-1 077	-1 320	0	-1 320	-318	24,1 %	1 002
Toimintakulut yht.	-186 060	-206 309	0	-206 309	-192 189	93,2 %	14 120
Toimintakate	3 333	8 393	0	8 393	4 744	56,5 %	-3 649
Yhteensä	3 333	8 393	0	8 393	4 744	56,5 %	-3 649
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	0	1	0	1	0	56,9 %	0

2.4.Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

TILIVELVOLLINEN

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala vastaa kunnan varhaiskasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista. Toiminnalla luodaan edellytyksiä kasvuille, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Toimiala muodostuu neljästä tulosalueesta, jotka ovat perusopetus ja lukiokoulutus, varhaiskasvatus, kulttuuri ja vapaa sivistystyö sekä hyvinvoinnin tulosalue. Toimialan vuosittaiset toimintakulut ovat nyt lähes 28 miljoonaa euroa. Toimintakuluista yli 80 % muodostuu palkkakuluista.

Talousarvio vuodelle 2025 oli lähtökohtaisesti erittäin tiukka. Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla tavoite asetettiin noin yhden prosentin kasvuille. Yleinen palkkakustannusten nousu oli lähes 4 %. Tavoite oli siis vaativa. Nyt vuoden 2025 päätyttyä todetaan, että palkkakustannukset toimialalla verrattuna talousarviovuoteen 2024 kasvoivat n. 3,5%. Kustannusten hillinnässä avainasemassa on palveluverkko. Nykyiseen palveluverkkoon puuttuminen on reagoimista muuttuvaan palvelutarpeeseen. Tätä kautta myös kustannuksiin on mahdollista vaikuttaa. Tiedossa on, että ikäluokat niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessa tulevat vähentymään. 2030-luvun alussa Ilmajoella on noin 10 % nykyistä vähemmän lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen piirissä.

Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen aloittivat myös uudet lautakunnat työskentelyn. Hallintosääntöuudistuksen myötä sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla muodostettiin yksi yhteinen sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Perusopetuksen alakoulujen johtokunta, Jaakko Ilkan koulun johtokunta ja lukion ja Ilmajoki-opiston johtokunnat lakkautettiin. Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialaan liittyviä kunnan vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto sekä vammais- ja ikäihmisten neuvosto. Näiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus.

Kunnanhallituksen nimeämänä toimijana jatkaa kunnan II-asteen oppilaitosten toimintaa kehittävä Yhteiskampuksen kehittämisryhmä. Uudisrakentamiskohteisiin kuten nyt meneillään olevaan Koskenkorvan uuden koulun hankkeeseen on koottu suunnittelu- ja asiantuntijaryhmä, jossa on edustettuna luottamushenkilöitä, koulujen huoltajaedustajat, vaikuttamistoimielinten edustajat sekä vi-
ranhaltijoita.

Keskikunnan tulevaisuuden kouluverkon selvitystyötä on jatkettu. Vuoden 2025 aikana on toteutettu laajasti ennakkovaikutusten arviointia. Ennakkovaikutusten arviointia on muun muassa taloudellisten vaikutusten arviointi, käyttäjäryhmien kuulemiset sekä lapsivaikutusten arviointi.

Kunnan perustehtäviä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Hyvinvointityötä tehdään poikkihallinnollisesti ja laaja-alaisesti. Yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on jatkuvaa. Osana hyvinvointityötä on laadittu vuosittainen hyvinvointiraportti.

Toiminnallisesti tarkasteltuna vuosi 2025 ei sisältänyt merkittäviä poikkeamia tavoiteasetteluun verrattuna. Toiminnan kuvaus ja tuloksellisuus tarkentuu tulosalueiden omissa osioissa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Kehitämme palveluverkkoa ja pidämme palvelutason hyvällä tasolla pienemmillä resursseilla.	Huomioimme kuntalaisten, perheiden, lasten ja nuorten tarpeet palvelutarjonnassamme ja mitoitamme henkilöstöressurit tarkoituksenmukaisesti, järkevästi ja tehokkaasti. Rakennusten kuntokartoitukset ja palveluverkkoselvitykset ohjaavat palveluverkkosuunnittelua. Suunnitelmia ohjaavat oppilas- ja asukasennusteet sekä palvelujen laadun ja tasa-arvon näkökulmat.	Henkilöstöressurssin mitoitusta on tarkasteltu jatkuvasti. Toimien ja virkojen täytössä on huomioitu talousarvio ja palvelutarve. Läntisellä alueella uuden Koskenkorvan koulun rakentaminen on käynnistynyt. Tavoitteena yhdistää uuteen kouluun syksyllä 2027 Koskenkorvan, Luoman, Nopankylän ja Västilän koulut. Keskikunnan tulevaisuuden kouluverkon skenaarioita on suunniteltu, toteutettu ennakkovaikutusten arviointia ja työistetty asiaa seminaareissa sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä kunnanvaltuuston jäsenten kanssa. Rakennusten kuntotutkimukset ovat jatkuneet laaditun toimenpideohjelman mukaisesti. Tiedottaminen tuloksista toteutettu tiedotussuunnitelman mukaisesti avoimesti. Aineisto kaikkien saatavilla.

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen		
Kehitämme johtamistapoja ja parannamme henkilöstön hyvinvointia.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista mm. varmistamalla riittävä ammatillinen osaaminen, oikein mitoitettu henkilöstöresursointi ja turvallinen työympäristö. Toimialalla on sujuvat palaveri- ja tiedolla johtamisen käytännöt. Henkilöstöä osallistetaan toiminnan kehittämiseen. Johtamisessa reagoimme poikkeamiin. Apuna käytämme yhdessä sovittuja toimintamalleja.	Toimistohenkilöstölle on laadittu osamiskartoitus tukipalvelutoimintojen kehittämiseksi. Toimiala- ja tulosityksiköjohdolle on järjestetty Hälsan toimesta esihenkilökoulutusta keskittyen työhyvinvoinnin johtamiseen. On toteutettu työhyvinvointikysely. Toimialan oma johtoryhmä – VALU-ryhmä kokoontuu säännöllisesti. Toimistohenkilöstölle pidetään säännölliset toimistopalaverit. Perusopetuksen ja lukio-koulutuksen toimisto- ja koulusihteereille järjestetään säännöllisesti yhteistyöpalaverit, keskittyen ajankohtaisiin asioihin esim. primus-työskentely.
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä		
Viestimme avoimesti ja kunnioittavasti	Edistämme toiminnassamme yhteisöllisyyttä, huomioimalla ja kohtaamalla työkaverit heitä arvostaen. Toimialan ajankohtaisista asioista tiedotetaan säännöllisesti. Viestintämme on avointa ja läpinäkyvää.	Tuotetaan runsaasti tietoa ennakkovai- kutusten arviointiin. Säännöllinen ja ennakoitava palaverikäytäntö. Yhteisöllisten kohtaamisten järjestäminen.
Edistämme yrittäjyyttä		
Lisäämme Ilmajoen yrittäjämön- teisyyttä sekä ylläpidämme aktii- vista yhteistyötä kunnan ja yrittä- jien välillä.	Kannustamme yrittäjyysnäkökulmaa nä- kymään oman työn ja omien vahvuuk- sien arvostamisena. Opetuksessa toteutuu yrittäjyyskasvatus opetussuunnitelman mukaisesti. Paikal- listen yrittäjien osallisuus toimialan toi- mintaan mahdollistetaan yhteiskeskuste- luin ja tapahtumaosallistumisin. Tuotamme monialaisia nuorisotyön tuki- palveluja vahvistaaksemme nuorten kou- lutus- ja työllistymismahdollisuuksia.	Toteutuu läpileikkaavasti toiminnassa.

SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	966 541	908 876	0	908 876	1 053 578	115,9 %	144 702
Maksutuotot	739 802	762 032	0	762 032	790 614	103,8 %	28 582
Tuet ja avustukset	515 397	457 846	0	457 846	387 255	84,6 %	-70 591
Vuokratuotot	16 237	35 456	0	35 456	12 283	34,6 %	-23 173
Muut toimintatuotot	15 365	14 979	0	14 979	18 257	121,9 %	3 278
Toimintatuotot yht.	2 253 343	2 179 189	0	2 179 189	2 261 987	103,8 %	82 798
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-21 796 599	-22 244 782	-268 930	-22 513 712	-22 561 593	100,2 %	-47 881
Palvelujen ostot	-2 479 257	-2 357 016	-277 000	-2 634 016	-2 698 706	102,5 %	-64 690
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-755 021	-478 941	-24 000	-502 941	-845 706	168,2 %	-342 765
Avustukset	-1 235 022	-1 578 875	-330 000	-1 908 875	-1 363 803	71,4 %	545 072
Vuokratulot	-127 199	-68 259	0	-68 259	-141 890	207,9 %	-73 631
Muut toimintakulut	-40 480	-41 226	0	-41 226	-48 034	116,5 %	-6 808
Toimintakulut yht.	-26 433 577	-26 769 099	-899 930	-27 669 029	-27 659 731	100,0 %	9 298
Toimintakate	-24 180 234	-24 589 910	-899 930	-25 489 840	-25 397 744	99,6 %	92 096
Poistot ja arvonalentumiset	-1 472 222	-1 264 085	0	-1 264 085	-1 330 081	105,2 %	-65 996
Yhteensä	-25 652 456	-25 853 995	-899 930	-26 753 925	-26 727 825	99,9 %	26 100
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-2 064	-2 070	-72	-2 142	-2 155	100,6 %	-12

2.4.1. Perusopetus

TILIVELVOLLINEN

Opetuspäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksessa tuetaan oppilaan kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä opettaen tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa pohjan jatko-opintoihin ja vahvistaa elinikäistä oppimista.

Palvelukokonaisuuteen sisältyvät perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä monikielisille oppilaille tarjottava valmistava opetus. Tulosalueeseen kuuluu 11 alakoulua ja yläkoulu Jaakko Ilkka. Perusopetuksen vuosiluokilla 1-9 oppilasmäärä lukuvuodelle 2024-2025 tilastointipäivänä 20.9.2024 oli 1544 ja lukuvuodelle 2025-2026 20.9.2025 oli 1512. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa aloitti 2024 182 ja 2025 177 lasta. Perusopetuksen alainen henkilöstö alakouluissa ja yläkoulussa oli syksyllä 2024 yhteensä 213 henkilöä. Lukuvuonna 2025-2026 Perusopetuksen alaista opettajahenkilöstöä rehtorit huomioiden on 144 ja koulunkäynnin ohjaajia 65. Perusopetuksen ja lukio-koulutuksen toimialan koko henkilöstö, hallinto mukaan lukien on 232 henkilöä, henkilötyövuosina 218,3. Kunnan säästötoimenpiteet heijastuvat perusopetukseen myös henkilötyövuosissa. Leikkaukset näkyvät vuosien 2024 ja 2025 aikana. Perusopetuksessa säästöä on tehty pienentämällä opetuksen tuntikehystä lukuvuodelle 2024–2025 118 vuosiviikkotuntia, vastaten noin viiden

luokanopettajan opetusvelvollisuutta. Tämän heijastevaikutus on nähty kuukausissa 1-7. Koulunkäynninohjaajien resurssia on tarkasteltu jo usean vuoden ajan ja tuki kohdistetaan tarveperustaisesti. Koulut ovat myös säästäneet omissa käyttökuluissaan.

Lukuvuodelle 2025-2026 kohdistui merkittäviä valtakunnallisia muutoksia. Oppimisen tuki uudistui ja perusopetukseen lisättiin osana osaamistakuuta vuosiviikkotunteja äidinkieleen ja matematiikkaan luokille 1-3. Lisäksi kunnassa aloitti erityisopetuksen luokka Pihakoivu Jaakko Ilkan koulun yhteydessä. Kuntaan sijoitettujen oppilaiden määrän kasvu lisäsi tuottoja sekä kotikuntakorvauksiin että muilta kunnilta tuleviin myyntituottoihin. Virkarakenteen vakauttamisessa on huomioitu palveluverkon uudistamistarpeet. Johtamistyön kehittäminen on jatkunut ja rehtoriverkosto vahvistui alakoulujen osalta rehtoriviralla Herralan kouluun 1.8.2025 alkaen. Muutos henkilöstössä näkyy vain maltillisena kustannusten kasvuna tilinpäätökseen kuukausien 8-12 osalta. Henkilöstökuluissa toteuma 2025 oli kasvanut vain 2,8% vuoden 2024 toteumaan, vaikka palkankorotukset olivat noin 4% suuruiset. Tämä muutos pitää sisällään mm. Pihakoivun uuden henkilöstön. Sairauspoissaoloihin ja sijaisten käyttöön on kiinnitetty erityistä huomioita. Sijaiskulut ovat alibudjetoitu, mutta verraten tilinpäätöksiä 2024 ja 2025 saatiin nykyiseen tilinpäätökseen sijaiskulussa säästettyä yli 130 000€.

Hankeavustuksia on ollut vähemmän haettavissa ja tähän muutokseen oli varauduttu tukien ja avustusten osalta budjetin laadinnassa.

Kuljetuskustannukset kasvoivat syksyn 2025 11% indeksikorotuksien myötä. Muutoksena näkyy myös yläkoulun kuljetettavien oppilaiden määrän lisääntyminen Ahonkylän ja Tuomiahon alueen kasvun myötä. Jaakko Ilkan tilat ovat täysmääräisesti käytössä, jolloin osa valinnaisaineryhmistä järjestetään klo 14-16 välillä, tämä vaikuttaa myös joitain iltapäiväkuljetuksia lisäten.

Palveluverkon uudistamistarve pohjaa kiinteistöjen kuntoon ja oppilasennusteen kehittymiseen. Kouluverkon kehittämisen osalta Koskenkorvan uuden koulun rakentaminen on käynnistynyt. Kuntokartoitukset ovat jatkuneet ja tällä kohdin väistötiloja on käytössä Herralan, Koskenkorvan, Palonkylän ja Västilän alakouluilla.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Koskenkorvan alueen uuden koulun rakentaminen käynnistyy.	Kyllä / Ei	Kyllä, etenemään päästiin markkinaoiden ratkaisun tultua lainvoimaiseksi 21.10.2025.
Keskikunnan palveluverkosta tehdään päätökset.	Kyllä / Ei	Ei, asia on valtuuston päätettävänä vuoden 2026 aikana.
Alakoulujen opettajien virkarakenne päivitetään vastaamaan palveluverkkoa.	Kyllä / Ei	Kyllä, luokanopettajien osalta keväällä 2025 saatiin virkarakennetta tasapainotettua. Erityisopettajien kohdalta asiaa tarkastellaan vuonna 2026.
Panostamme henkilöstöön ja työn sujuvuuteen		
Alakoulujen johtamisjärjestelmässä aloittavat ensimmäiset rehtorit.	Kyllä / Ei	Kyllä, Herralan alakoulussa aloitti rehtori 1.8.2025.

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja pedagogisten tietojen päivittäminen painottamalla kehitystavoitteiden mukaisia koulutuksia. Järjestetään lukuvuoden 2025–26 aikana 1,5 yhteistä veso-koulutusta opettajille kunnan toimesta.	Kyllä / Ei	Kyllä. Henkilöstölle suunnitellut koulutukset ovat toteutuneet. Teemoina tuen uudistus ja Ilmajoen opetustoimen keskeiset ohjaukset. Veso-osuuksia on toteutettu myös kouluittain koulujen kehityskohteita käsitellen.
Kaikilla kouluilla käytössä sähköinen pelastussuunnitelma	Kyllä / Ei	Kyllä. Tavoite saavutettiin Jaakko Ilkankin osalta kevään 2025 aikana.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Opetuksen resurssi/oppilas	Riittävä tuntiresurssi vahvistaa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Opetusryhmien koko pidetään sopivana.	Lukuvuosi 2025-2026 tuntikehysresurssi yleisopetus oppilasennusteen mukaan tuntia/oppilas Ahonkylä 1,8, Herrala 1,5, Koskenkorva 1,8, Luoma 2,8, Munakka 2,4, Neiro 1,9, Nopankylä 2,6, Palonkylä 1,8, Peltoniemi 2,3, Tuomiaho 1,5, Västilä 2,0
Oppilaskohtainen yksikköhinta	Riittävä rahoitus tehokkaasti toimivassa kouluverkossa.	Laskettu tilinpäätöksestä 2024 lukuvuosi 2024-2025 €/oppilas Alakoulut yleisopetus: Ahonkylä 9 476, Herrala 8 217, Koskenkorva 11 984, Luoma 12 569, Munakka 12 163, Neiro 12 044, Nopankylä 12 560, Palonkylä 10 811, Peltoniemi 12 933, Tuomiaho 8 911, Västilä 13 049 Jaakko Ilkka 12 260, Koko perusopetuksen ka 11 302
Opetushenkilöstön pysyvyys prosenttiosuutena	Ilmajoki on houkutteleva työnantaja/ opetushenkilökunnan pysyvyys. Tavoitetaso 80 %.	Pysyvyys 90% Opettajat 94,78 %, Ohjaajat 86,8% Huomioidaan niin eläköitymiset kuin irtisanoutumiset.

PERUSOPETUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	556 024	419 568	0	419 568	653 910	155,9 %	234 342
Maksutuotot	161 166	134 608	0	134 608	169 578	126,0 %	34 970
Tuet ja avustukset	231 587	137 672	0	137 672	145 435	105,6 %	7 763
Vuokratuotot	896	28 984	0	28 984	1 446	5,0 %	-27 538
Muut toimintatuotot	2 469	0	0	0	3 253	-	3 253
Toimintatuotot yht.	952 142	720 832	0	720 832	973 622	135,1 %	252 790
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-11 248 202	-11 210 782	-215 000	-11 425 782	-11 560 223	101,2 %	-134 441
Palvelujen ostot	-1 766 721	-1 631 568	-190 000	-1 821 568	-1 931 131	106,0 %	-109 563
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-423 484	-67 352	-5 000	-72 352	-464 409	641,9 %	-392 057
Avustukset	0	-509 884	0	-509 884	0	0,0 %	509 884
Vuokrakulut	-53 754	-15 358	0	-15 358	-54 380	354,1 %	-39 022
Muut toimintakulut	-17 773	-17 505	0	-17 505	-22 530	128,7 %	-5 025
Toimintakulut yht.	-13 509 934	-13 452 449	-410 000	-13 862 449	-14 032 673	101,2 %	-170 224
Toimintakate	-12 557 793	-12 731 617	-410 000	-13 141 617	-13 059 050	99,4 %	82 567
Poistot ja arvonalentumiset	-951 546	-754 411	0	-754 411	-822 511	109,0 %	-68 100
Yhteensä	-13 509 339	-13 486 028	-410 000	-13 896 028	-13 881 561	99,9 %	14 467
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-1 087	-1 080	-33	-1 113	-1 119	100,6 %	-6

2.4.2.Varhaiskasvatus

TILIVELVOLLINEN

Varhaiskasvatusjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on kasvatus- ja koulutusjärjestelmämme perusta. Varhaisten vuosien merkitys lapsen koko oppimisen ja elämänpolun kannalta on suuri. Ilmajoen varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu 13 päiväkotia ja 14 perhepäivähoitajaa. Palveluverkkoa täydentää Korpisaaren Säätiön ylläpitämä Opetuspäiväkotia Pääskysaari.

Oppimisen tuki uudistui vuonna 2025. Esi- ja perusopetusta koskevien muutokset astui voimaan 1.8.2025. Lakimuutoksesta johtuen maakunnallisia esiopetussuunnitelman perusteita päivitettiin vuoden 2025 aikana. Uudistuksen tavoitteena on tukea lapsia varhaisessa vaiheessa, ja vahvistaa inklusiivisia toimintatapoja esiopetuksessa.

Opetushallitus laatii ja päättää valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Ne tukevat ja ohjaavat varhaiskasvatuksen järjestämistä, toteuttamista ja kehittämistä. Lisäksi se edistää laadukkaan ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen toteutumista koko maassa. Jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle tehdään oma varhaiskasvatussuunnitelma eli lapsen

vasu, jota täydennetään säännöllisesti lapsen tarpeiden mukaan. Se laaditaan yhdessä huoltajien ja lapsen kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet päivitettiin vuoden 2025 aikana varhaiskasvatustalakiin tulleiden muutosten myötä. Opetushallitus antoi muutosmääräyksen 17.12.2025 ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet astuivat voimaan 1.1.2026. Paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa päivitetään vastaamaan valtakunnallista suunnitelmaa sekä varhaiskasvatuksen lakeja ja asetuksia. Ilmajoen varhaiskasvatussuunnitelma on luettavissa Opetushallituksen ePerusteet-sivustolla.

Varhaiskasvatuksessa työskenteli syyskuun 2025 lopussa yhteensä 183 henkilöä. Heistä toistaiseksi voimassa olevia virka- tai työsuhteista henkilökuntaa on 133, heillä on sijaisia (äitiys-, hoito-, opinto- ja työvapaalla) 20 henkilöllä. Määräaikaisia työntekijöitä (varhaiskasvatuksen opettajia, lastenhoitajia ja perhepäivähoitajia) on 30 henkilöä.

Varhaiskasvatuksen piirissä olevia lapsia on vuoden 2025 aikana ollut keskimäärin 660 lasta kuukaudessa (vaihteluväli 579– 702). Yksityisessä Pääskysaaren päiväkodissa on palvelusetelin myötä noin 60 lasta. Esioppilaita lapsimäärästä on ollut 2025 keväällä 145 ja syksyllä 154. Suurin osa esioppilaita tarvitsee esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatukseen osallistuva lapsimäärä on pysynyt kokonaisuudessa korkeana ja henkilökunnan määrä on siten siihen sidoksissa.

Vuoden 2030 alusta varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus muuttuu kelpoisuusvaatimusten osalta: päiväkodin kasvat-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään 2/3 tulee olla varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja, ja heistä vähintään puolella on oltava opettajan kelpoisuus. Loppuosa henkilöstöstä on oltava vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Tulevaisuudessa henkilöstön rekrytointia muutetaan siten, että eläköityvän lastenhoitajan toimeen palkataan varhaiskasvatuksen opettaja tai sosionomi.

Keväällä 2025 varhaiskasvatukseen rekrytoitiin viisi varhaiskasvatuksen opettajaa, viisi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Varhaiskasvatuksen sähköinen tietojärjestelmä rakentuu varhaiskasvatuksen hallinnolle, työntekijöille sekä huoltajille tarkoitetuista perusprosesseista (asian vireilletulo- ja päätösprosessi, läsnäolo-prosessi, laskutus ja tilastointi) ja mobiiliraportoinnista. Vuonna 2025 ohjelmistoon tuli mittava järjestelmäpäivitys, jonka myötä ohjelmiston käytettävyys tehostui. Ohjelmistoon tuli mm. uutena sähköinen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja tilastointi sekä raportointi.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Varhaiskasvatuksen arviointityökalu Valssin käyttöönotto	Kyllä / Ei	Kyllä. Arviointityökalun käyttöönotto aloitettiin elokuussa 2025.
Varhaiskasvatuksen sähköisen ohjelmiston päivitysversion käyttöönotto.	Kyllä / Ei	Kyllä. Kevään 2025 aikana otettiin käyttöön CGI Vesa- toiminnanohjausjärjestelmä. 1.5.2025 lähtien uusi järjestelmä korvasi Vaka Mukana-järjestelmän.
Henkilöstön pedagogisen osaamisen vahvistaminen; v. 2025 järjestetään koulutuksia sekä verkko-opintoina että yhteisen koulutuspäivän muodossa.	Kyllä / Ei	Kyllä. Vuoden 2025 aikana järjestettiin kaksi koko henkilöstön koulutusiltaa. Vuoden aikana henkilöstö osallistui koulutuksiin eri sisältöalueiden mukaan. Henkilöstön käytössä on myös Vertikal- ja Eduhouse-koulutusympäristöt, joita on käytetty yksikkökohtaisissa koulutuksissa.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin	Tavoite asiakastyytyväisyyskyselyssä on 80-100 %. Edellinen laaja kysely on vuodelta 2024, jossa asiakastyytyväisyys huoltajien ja vanhempien välisessä yhteistyössä ja osallisuudessa oli 94,20 %, vuonna 2023 tulos oli 91,80 %.	Asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella huoltajat ovat erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuspalveluiden laatuun. 60% vastaajista (264) antoi viisi tähteä Ilmajoen varhaiskasvatukselle, ja neljä tähteä antoi 33%.
Henkilöstötyytyväisyys	Koko kunnan henkilöstötyytyväisyyskysely on tehty edellisen kerran vuonna 2023. Varhaiskasvatuksen osalta tulosten analysointi henkilöstön kanssa yksiköittäin.	Vuonna 2025 tehdyn henkilöstötyytyväisyyskyselyn mukaan 93% suosittelisi nykyistä työpaikkaa Ilmajoen varhaiskasvatuksessa.

VARHAISKASVATUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	87 164	128 880	0	128 880	63 983	49,6 %	-64 897
Maksutuotot	448 495	450 551	0	450 551	486 120	107,9 %	35 569
Tuet ja avustukset	56 783	127 836	0	127 836	13 643	10,7 %	-114 193
Vuokratuotot	20	0	0	0	122	-	122
Muut toimintatuotot	0	1 039	0	1 039	182	17,6 %	-857
Toimintatuotot yht.	592 463	708 306	0	708 306	564 050	79,6 %	-144 256
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-7 490 611	-7 779 967	0	-7 779 967	-7 685 746	98,8 %	94 221
Palvelujen ostot	-379 198	-419 458	-80 000	-499 458	-401 288	80,3 %	98 170
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 684	-104 971	0	-104 971	-66 206	63,1 %	38 765
Avustukset	-1 151 353	-986 168	-330 000	-1 316 168	-1 280 461	97,3 %	35 707
Vuokratulot	-27 703	-10 224	0	-10 224	-32 362	316,5 %	-22 138
Muut toimintakulut	-14 306	-17 946	0	-17 946	-20 119	112,1 %	-2 173
Toimintakulut yht.	-9 103 855	-9 318 734	-410 000	-9 728 734	-9 486 182	97,5 %	242 552
Toimintakate	-8 511 392	-8 610 428	-410 000	-9 020 428	-8 922 131	98,9 %	98 297
Poistot ja arvonalentumiset	-166 489	-172 918	0	-172 918	-162 164	93,8 %	10 754
Yhteensä	-8 677 881	-8 783 346	-410 000	-9 193 346	-9 084 295	98,8 %	109 051
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-698	-703	-33	-736	-732	99,5 %	4

2.4.3.Lukiokoulutus

TILIVELVOLLINEN

Opetuspäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Yleissivistävä lukio-opiskelu kuuluu oppivelvollisuuden piiriin. Se on maksutonta valmistumiseen saakka tai kunnes opiskelija täyttää 20 vuotta. Lukio antaa valmiudet jatko-opintoja varten. Lukiosta valmistuvat saavat lukion päättötodistuksen ja suorittavat ylioppilastutkinnon. Opinnot kestävät 3–4 vuotta. Lukiossa voi suorittaa kaksoistutkinnon. Lukuvuoden 2025–2026 alkaessa lukiossa oli 185 opiskelijaa (lv. 2024–25: 178), joista aloittavia ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita oli 67 (+19 lv.2024 verrattuna). Lisäksi opetukseen osallistui vaihto-opiskelijoita, kaksoistutkintolaisia ja TUVA-opiskelijoita (Etelä-Pohjanmaan opisto ja Sedu). Lukio-opintojen laajuuden tulee aina olla vähintään 150 opintopistettä.

Opetusryhmien kokoon vaikuttivat yksilölliset valinnat ja opintopolut. Lisäohjauksen tarve kasvoi erityisopetuksessa, henkilökunnan antamassa ohjauksessa sekä opiskelijahuollossa. Opintojen ohjaus, erityisopetus ja opiskelijahuolto toteutettiin annettujen vuosiviikkotuntiresurssien puitteissa. Lukio-opetusta antoi 21 opettajaa. Opetusresurssia oli käytössä yhteensä 251,53 (lv. 2024–25: 244,68) vuosiviikkotuntia (vvt) eli 503,06 (lv. 2024–25: 489,36) opintopistettä. Päätoimisten opiskelijoiden lisäksi opetusryhmien ja vuosiviikkotuntien toteutuksessa on huomioitava valinnaisuuden

mahdollistaminen. Lukuvuodelle 2025-2026 varattiin lisäresurssia Lukion, Sedun ja Etelä-Pohjanmaan opiston opinlakeusyhteistyöhön teemalla "Opiskelijan Ilmajoki". Erityisopetuksen järjestämiseen ja kehittämiseen 2024-2025 kohdennettiin saatua valtion avustusta. Hankkeen omarahoitusosuus oli 10 %. Seinäjoki toimi työnantajana yhteiselle lukion erityisopettajalle. Tilinpäätöksessä 2025 hankeavustus näkyy kasvaneena tulona sekä palkkakuluina omavastuuosuuden ja heinäkuun osalta. Seinäjoen laskuttama osuus näkyy kasvaneina asiakaspalveluiden ostoina kunnilta. Ilmajoki toimi 2025-2026 työnantajana Ilmajoen ja Kurikan lukioiden yhteiselle erityisopettajalle. Tilinpäätöksessä näkyy henkilöstökulun 2025 kasvussa ja vastaavasti Kurikalta laskutettu 40% osuus näkyy meillä tulona.

Lukio kuuluu Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemiaverkostoon. Lukiossa toimii monilajivalmennus- ja painilinja. Lukiota on sopimukseen perustuvaa yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan opiston ilmaisulinjan kanssa. Lukio-opintoja voi suorittaa myös itsenäisesti tai etäopiskeluna. Vaihtoehdot toteutetaan tehtyjen etälukiosopimusten avulla. Ilmajoen lukio on mukana maakunnallisessa Opinlakeus-verkostossa, jonka oppilaitokset tarjoavat yhteisiä opintojaksoja sekä lähi- että etäopetuksena. Ilmajoen lukio on solminut Seinäjoen ammattikorkeakoulun (SEAMK) kanssa väyläopintosopimuksen. Sen mukaan opiskelija voi hakea erillisellä väylällä SEAMKiin valmistumisen jälkeen. Ilmajoen lukiolla on myös yhteistyösopimus Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Oppiainekohtaisen kouluttautuminen ja sähköistyneet ylioppilaskirjoitukset edellyttivät opettajilta jatkuvaa lisäosaamista. Vuonna 2025 alkoi valmistautuminen Ylioppilastutkintolautakunnan määräämän Abitti 2 -järjestelmän vaiheittaiseen käyttöönottoon kevästä 2026 alkaen. Taide- ja taitoaineiden osalta ylioppilastutkintojen uudistukseen valmistautumista aloiteltiin, sillä niihin tulee vuodesta 2029 alkaen sisältymään myös erillinen näyttökoeosuus. Sähköisen tutkinnon vuoksi oppimateriaaleja ja digiympäristöjä on uusittu. Tämä on lisännyt lisenssihankintoja. ICT-kuluissa on kustannusten nousua.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Ylioppilaskirjoituksen tulokset.	Valmistuvien arvosanojen keskiarvo ylittää valtakunnallisen keskiarvon.	Kyllä. 4,42 (valtakunta ka. 4,10). kevät 25
Opetusryhmien järkevä koko keskimäärin.	Tavoitetaso on keskiarvona maksimissa 25 opiskelijaa/opetusryhmä.	Kyllä. Alle 10 % opetusryhmistä ylitti rajan.
Valmistuvien opiskelijoiden jatko-opintohalukkuus ja -valmiudet.	Tavoitetaso vähintään 50 % pyrkii korkeakouluun tai yliopistoon.	Kyllä. Noin 60 %

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Ylioppilaskirjoituksen tulokset.	Valmistuvien arvosanojen keskiarvo ylittää valtakunnallisen keskiarvon.	Kyllä. 4,42 (valtakunta ka. 4,10). kevät 25
Opetusryhmien järkevä koko keskimäärin.	Tavoitetaso on keskiarvona maksimissa 25 opiskelijaa/opetusryhmä.	Kyllä. noin 10 % opetusryhmistä ylitti rajan.
Valmistuvien opiskelijoiden jatko-opintohalukkuus ja –valmiudet.	Tavoitetaso vähintään 50 % pyrkii korkeakouluun tai yliopistoon.	Kyllä. noin 60 %

LUKIOKOULUTUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 396	10 605	0	10 605	16 304	153,7 %	5 699
Maksutuotot	0	0	0	0	12 497	-	12 497
Tuet ja avustukset	22 054	0	0	0	21 371	-	21 371
Muut toimintatuotot	1 327	0	0	0	693	-	693
Toimintatuotot yht.	26 777	10 605	0	10 605	50 866	479,6 %	40 261
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 082 978	-1 144 542	0	-1 144 542	-1 170 450	102,3 %	-25 908
Palvelujen ostot	-32 783	-22 993	0	-22 993	-49 554	215,5 %	-26 561
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 381	-55 821	0	-55 821	-45 723	81,9 %	10 098
Vuokratulot	-3 994	-1 823	0	-1 823	-1 730	94,9 %	93
Muut toimintakulut	-3 318	-996	0	-996	-301	30,3 %	695
Toimintakulut yht.	-1 165 454	-1 226 175	0	-1 226 175	-1 267 759	103,4 %	-41 584
Toimintakate	-1 138 678	-1 215 570	0	-1 215 570	-1 216 893	100,1 %	-1 323
Poistot ja arvonalentumiset	-73 516	-82 152	0	-82 152	-73 288	89,2 %	8 864
Yhteensä	-1 212 194	-1 297 722	0	-1 297 722	-1 290 181	99,4 %	7 541
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-98	-104	0	-104	-104	100,1 %	0

2.4.4. Kulttuuri ja vapaa sivistystyö

TILIVELVOLLINEN

Ilmajoki-opiston rehtori

TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuripalvelut ja vapaa sivistystyö muodostavat oman tulosalueensa, jota johtaa Ilmajoki-opiston rehtori.

Kulttuuripalveluiden tarkoituksena on edistää kulttuurin ja taiteen saavutettavuutta, käyttöä ja harrastamista asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kulttuuritoimintaan kuuluu avustusten jakaminen sekä kulttuuritoiminnan järjestäminen ja tukeminen. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallisuutta kulttuuritoiminnassa.

Kulttuuripalveluiden määrärahasta 7423 € käytettiin avustuksina paikallisille kulttuuritoimijoille. Muilta osin määrärahoja käytettiin erilaisten tapahtumien järjestämiseen (esim. itsenäisyysjuhla ja konsertti) sekä niiden tukemiseen.

Kansalaisopiston toimintaa järjestettiin lähes jokaisella Ilmajoen kunnan koululla sekä kansalaisopiston tiloissa. Teknisen työn tilat sijaitsevat Puutaitoradissa Valtiontiellä, ja kansalaisopiston toimisto sekä kuvataide- ja käsityökoulu toimivat Ilkanradissa. Tanssikoulu toimii Ilmajoki-hallin Peilisalissa. Opiskelijoita vapaana sivistystyönä järjestetyssä koulutuksessa oli vuonna 2025 yhteensä 4082. Opistolla on kaksi virassa olevaa opettajaa, joista toinen suunnittelijaopettaja, rehtori, toimistosihiteeri, liikunnanohjaaja (50% työajasta) sekä iltavahtimestari (5 h 15 min / vko. Lisäksi opistolla työskenteli noin 70 tuntiopettajaa. Ilmajoki-opiston monipuolisessa kurssitarjonnassa huomioitiin eri kylät, ikäryhmät ja erityisryhmät sekä taiteen perusopetuksen tutkinnot.

Musiikkiopisto muutti kesäkuun 2025 alussa Könninkaaren tiloista kulttuurikeskus Rouvalan sekä Palonkortteerin puukoulun tiloihin. Opiskelijoita on musiikkiopistossa 120 ja musiikkileikkikoulussa noin 40. Henkilöstöä on 2 virassa olevaa ja 16 tuntiopettajaa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Selvitetään erityisryhmien kurssitarpeet ja toteutetaan uusia kursseja.	Kyllä / Ei	Kyllä
Rakennamme arvostavaa yhteishenkeä		
Kulttuuritoimijoiden ja kunnan yhteiskokouksen järjestäminen.	Kyllä / Ei	Kulttuurifoorumi järjestettiin 13.11.2025 yhteistyössä Liiverin kanssa. Tilaisuuteen kutsuttiin paikallisia kulttuuritoimijoita. Tilaisuuteen osallistui lähes 20 kulttuuriyhdistysten tai paikallisten yritysten edustajaa.

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Esitellään luottamushenkilöille taiteen perusopetukseen osallistuvien lasten ja nuorten määrät.	Kyllä / Ei	Ilmajoki-opiston ja kulttuuripalveluiden toimintaa on esitelty luottamushenkilöille talousarvioseminaarissa. Loppuvuoteen 2025 suunniteltu toiminnan esittely sivistys- ja hyvinvointilautakunnalle siirtyi alkuvuoteen 2026.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Kursseille osallistuneitten määrä	4700	4059
Kurssien lukumäärä	250	250
Suoritettut taiteen perusopetuksenopintokokonaisuudet	50	69
Kulttuuripalvelut saavuttaa tuhat kävijää	1000	600

KULTTUURI JA VAPAA SIVISTYSTYÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	300	556	0	556	0	0,0 %	-556
Maksutuotot	129 216	167 788	0	167 788	121 546	72,4 %	-46 243
Tuet ja avustukset	2 970	5 245	0	5 245	6 750	128,7 %	1 505
Toimintatuotot yht.	132 485	173 589	0	173 589	128 296	73,9 %	-45 294
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-788 305	-868 405	0	-868 405	-854 207	98,4 %	14 198
Palvelujen ostot	-82 892	-70 233	0	-70 233	-89 596	127,6 %	-19 363
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 542	-19 184	0	-19 184	-25 898	135,0 %	-6 714
Avustukset	-9 400	-7 423	0	-7 423	-8 773	118,2 %	-1 350
Vuokrakulut	-21 936	-29 993	0	-29 993	-35 996	120,0 %	-6 003
Muut toimintakulut	-4 914	-4 361	0	-4 361	-4 173	95,7 %	188
Toimintakulut yht.	-926 989	-999 599	0	-999 599	-1 018 644	101,9 %	-19 045
Toimintakate	-794 504	-826 010	0	-826 010	-890 348	107,8 %	-64 338
Poistot ja arvonalentumiset	-3 893	-3 893	0	-3 893	-3 458	88,8 %	435
Yhteensä	-798 397	-829 903	0	-829 903	-893 806	107,7 %	-63 903
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-64	-66	0	-66	-72	108,4 %	-6

2.4.5. Nuorisopalvelut

TILIVELVOLLINEN

Nuorisopalvelupäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorisopalvelujen käytössä olevien määrärahojen puitteissa palvelut toteutetaan tasavertaisesti siten, että kaikilla kunnan lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus hyödyntää nuorisotyön tarjoamia palveluita. Ennaltaehkäisevällä työotteella kehitetään uusia toimintatapoja muun muassa nivelvaiheen tukemiseen. Lisätään tavoitteellista yhteistyötä, jonka avulla tuetaan nuorten hyvää arkea ja ehkäistään ongelmien syntymistä.

Ilmajoella on kuusi nuorten toimintaan tarkoitettua tilaa; Seppälän, Ilomäen ja Koskenkorvan nuorisotalot, sekä Nopankylän, Rengon ja Tuomiahon nuorisotilat.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on edesauttaa nuorten tarpeiden välittymistä kunnan päätöksentekoon ja palvelutuotantoon sekä helpottaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa ja ohjata alle 29-vuotiaita tuen tarpeessa olevia nuoria ja auttaa heitä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään nuoren kasvua ja itsenäistymistä sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö toimii tukena tilanteissa, joissa nuori ei itse tiedä miten toimia, tai ei elämäntilanteensa vuoksi kykene yksin hoitamaan arkisia asioita.

Starttipajalla tuetaan 16–28 vuotiaita nuoria oman polun löytämisessä, tarvittaviin palveluihin pääsemisessä sekä tuetaan arjen hallintaa ja vuorokausirytmää. Tavoitteena on toiminnan ja tekemisen kautta pyrkiä löytämään nuoren vahvuuksia sekä mielenkiinnon kohteita. Toimintaan osallistumisen perusteena voi olla mm. työttömyys, ammatillisen koulutuksen puuttuminen, opiskeluiden keskeytyminen tai sen uhka tai esimerkiksi pitkä sairausloma. Pajajaksolle nuorelle laaditaan yksilöllinen sopimus. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja tehdään väliarviointia. Jokaiselle nuorelle tehdään selkeä jatkosuunnitelma. Yhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa ja nuoret ohjautuvat palveluun mm. aikuissosiaalityön, etsivän nuorisotyön ja TE-palveluiden kautta.

Ohjaamo Ilmajoki sijaitsee Seppälän nuorisotalon yhteydessä. Ohjaamotoiminta kokoaa eri toimijat yhteen saman katon alle, jonka kautta nuorille kytetään tarjoamaan paikallisesti monialaisiapalveluja. Kaikki alle 30-vuotiaat voivat asioida ohjaamossa muun muassa työhön, koulutukseen, terveyteen ja arkeen liittyvissä asioissa. Ohjaamoja kehitetään eri ministeriöiden yhteistyönä. Ohjaamo Ilmajoen palvelujen säilyttäminen nykyisen kaltaisena monialaisena paikallisena palvelukokonaisuutena on ensisijaisen tärkeää sote- sekä TE-palvelujen uudistuksien jälkeen. Nuorisopalvelut koordinoivat asiantuntijaverkoston yhteistyötä, huolehtii arjen sujumisesta, tapahtumien järjestämisestä sekä vastaa palveluohjauksesta.

Kalajaisjärven leiri- ja kurssikeskuksen ulkopuoliset varaukset ovat kasvaneet. Tämä vaatii myös enemmän henkilöstöresurssia, sekä varautumista rikki menneiden tai kelvottomien välineiden uusimiseen. Asiakaspalautteiden myötä, tulee tarkastella huolellisesti parannustarpeita sekä palvelutarjontaa.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Nuorisopalvelujen tavoitteena on ylläpitää ja kehittää Ohjaamon monialaista verkostoyhteistyötä. Tavoitteena on, että nuori saa jatkossakin tarvitsemansa palvelut helposti ja joustavasti yhdestä paikasta. Matalan kynnyksen palvelut on suunnattu kaikille alle 30-vuotiaille. • Pyritään turvaamaan ohjaamon tulevaisuus isojen sote- ja TE-palvelu 2024 -uudistuksien jälkeen. • Selkeyttää uudistuksien myötä moniammatillisia palveluita siten, että varmistetaan nuorille lain linjaamat moniammatilliset tukipalvelut.	Kyllä / Ei	Tavoite toteutui osittain. Työlakeuden kanssa yhteistyössä jatkettu ohjaamon kehittämistä ja yritetty selkeyttää vastuualueita ja palvelujen saatavuutta paikallisesti. Hyvinvointialueen kanssa käyty neuvotteluja, mutta vielä 2025 vuoden aikana ei ohjaamon tukipalveluihin löytynyt toivottuja ja tarpeellisia resursseja.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Nuorisotilojen kävijämäärä vuodessa/yli 13 -vuotiaat	9000	12078
Nuorisotilojen kävijämäärät vuodessa/alle 13-vuotiaat	3000	3758
Nuorisopalvelujen ja ohjaamon ryhmätoiminnot ja tapahtumat/käyntikertaa vuodessa	500	4062 (sisältää nuorisopalvelujen tapahtumat, ryhmät ja jalkautumiset yhteensä 1169 kohtaamista sekä ohjaamon asiakaskäynnit ja tapahtumat yhteensä 2893 kohtaamista)
Etsivä nuorisotyö /asiakaskäynnit ja nuorten kohtaamiset vuodessa	4300	4142
Starttipaja /asiakaskäynnit ja nuorten kohtaamiset vuodessa	700	632

NUORISOPALVELUJEN TULOSYKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	18 503	32 563	0	32 563	17 871	54,9 %	-14 692
Maksutuotot	0	6 011	0	6 011	0	0,0 %	-6 011
Tuet ja avustukset	111 974	103 000	0	103 000	115 525	112,2 %	12 525
Vuokratuotot	15 322	0	0	0	10 715	-	10 715
Muut toimintatuotot	0	73	0	73	0	0,0 %	-73
Toimintatuotot yht.	145 798	141 647	0	141 647	144 111	101,7 %	2 464
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-429 155	-467 331	-8 930	-476 261	-480 669	100,9 %	-4 408
Palvelujen ostot	-33 783	-36 662	0	-36 662	-32 020	87,3 %	4 642
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 484	-35 723	-1 000	-36 723	-35 816	97,5 %	907
Avustukset	-10 150	-11 000	0	-11 000	-10 150	92,3 %	850
Vuokratulot	-3 604	-3 887	0	-3 887	-4 460	114,7 %	-573
Muut toimintakulut	-92	-115	0	-115	-201	175,2 %	-86
Toimintakulut yht.	-503 269	-554 718	-9 930	-564 648	-563 317	99,8 %	1 331
Toimintakate	-357 471	-413 071	-9 930	-423 001	-419 206	99,1 %	3 795
Poistot ja arvonalentumiset	-36 733	-34 060	0	-34 060	-36 408	106,9 %	-2 348
Yhteensä	-394 203	-447 131	-9 930	-457 061	-455 613	99,7 %	1 448
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-32	-36	-1	-37	-37	100,4 %	0

2.4.6.Liikunta ja hyvinvointi

TILIVELVOLLINEN

Hyvinvointipäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Hyvinvoinnin tulosalueen tehtävänä on yleisten edellytysten luominen kunnassa harjoitettavalle liikuntatoiminnalle ja nuorisotyölle sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tulosityksikkö kattaa liikuntatyön, liikuntahallit, nuorten olympiavalmentajan, harrastamisen Suomen malli-hankkeen, vammais- ja ikäihmisten neuvoston, ja asiointireittiliikenteen kustannuspaikat.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on mahdollistaa ja innostaa kuntalaisia liikkumaan. Tätä tehdään ylläpitämällä liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntatoimintaa. Urheiluseuroja tuetaan jakamalla avustuksia ja tarjoamalla olosuhteita liikunnan harrastamiseen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on laaja-alainen tehtävä, jota tehdään kaikilla kunnan toimialoilla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointia, dokumentointia ja näkyväksi tekemistä vahvistetaan. Yhdyspintatyötä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa kehitetään edelleen. Olennaista on moniammatillisuuden ja siihen liittyvien toimintaprosessien selkiyttäminen yhteistyössä kunnan sivistyksen- ja hyvinvoinnin toimialan sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen kanssa.

Vuonna 2025 laadittiin hyvinvointiraportti 2024, jossa kuvattiin hyvinvointitietoa eri indikaattorien ja kunnan palveluiden tunnuslukujen avulla. Vuoden 2025 syksyllä käynnistettiin Ilmajoen kunnan hyvinvointisuunnitelman laadinta, joka tulee hyväksyttäväksi vuonna 2026.

Vammais- ja ikäihmistenneuvoston tehtävänä on tuoda vammaisten ja ikäihmisten tarpeita esille kunnan päätöksentekoon, sekä edesauttaa heidän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Elintapaohjauksen toimintamallin kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Kyllä / Ei	Tavoite täyttyi osittain. Ilmajoen kunta on osallistunut alueellisiin elintapaohjauksen verkostoihin, sekä tarjonnut kuntalaisille liikuntaneuvontaa. Ilmajoki-opiston ja liikuntapalveluiden yhteisen liikunnanohjaajan ohjauskalenteria on muutettu siten, että syyskaudelta 2026 alkaen hänen työpanostaan on enemmän käytettävissä elintapaohjaukseen.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Uimahallin kävijämäärä vuodessa	58000	64153
Ilmajoki-hallin kuntosalin kävijämäärä vuodessa	17000	16425

LIIKUNNAN JA HYVINVOINNIN TULOSYKSIKKÖ (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	299 845	316 263	0	316 263	299 547	94,7 %	-16 716
Tuet ja avustukset	90 030	84 093	0	84 093	84 530	100,5 %	437
Vuokratuotot	0	6 472	0	6 472	0	0,0 %	-6 472
Muut toimintatuotot	5 956	8 371	0	8 371	8 753	104,6 %	382
Toimintatuotot yht.	395 831	415 199	0	415 199	392 829	94,6 %	-22 370
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-533 381	-538 102	-45 000	-583 102	-585 747	100,5 %	-2 645
Palvelujen ostot	-138 873	-129 444	-7 000	-136 444	-142 133	104,2 %	-5 689
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85 220	-85 769	-18 000	-103 769	-85 447	82,3 %	18 322
Avustukset	-64 119	-64 400	0	-64 400	-64 419	100,0 %	-19
Vuokratulot	-12 322	-5 915	0	-5 915	-9 213	155,8 %	-3 298
Muut toimintakulut	-4	0	0	0	-161	-	-161
Toimintakulut yht.	-833 919	-823 630	-70 000	-893 630	-887 120	99,3 %	6 510
Toimintakate	-438 088	-408 431	-70 000	-478 431	-494 291	103,3 %	-15 860
Poistot ja arvonalentumiset	-210 088	-186 693	0	-186 693	-206 727	110,7 %	-20 034
Yhteensä	-648 175	-595 124	-70 000	-665 124	-701 018	105,4 %	-35 894
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-52	-48	-6	-53	-57	106,1 %	-3

2.4.7.Kirjastotoimi

TILIVELVOLLINEN

Kirjastonjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Laki yleisistä kirjastoista määrittelee yleisen kirjaston tehtävät seuraavasti: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisäilytöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston palveluverkko Ilmajoen kunnassa muodostuu pääkirjastosta ja kirjastoauto Jaakkoosta. Pääkirjasto on omatoimisesti käytettävissä päivittäin klo 7-21, henkilökunnan palveluaika on ma-ke 12-19, to klo 12-16, pe klo 10-16 ja la klo 11-15 (syys-huhtikuu). Kirjastoauto kulkee koko kunnan

alueella sekä aamu- että iltareiteillä yhteensä noin 80 pysäkillä. Ilmajoen kunnankirjasto kuuluu Eepos-kirjastokimppaan yhdessä 21 muun lähialueen kirjaston kanssa.

Kirjastopalveluissa on henkilöstöä kirjastonjohtaja, 4 kirjastovirkailijaa sekä 2 määräaikaista tunti-työntekijää. Kirjaston toimintamenoista yli puolet käytetään henkilöstömenoihin. Aineistomenot (esim. kirjat, lehdet, AV-aineisto), kirjastojärjestelmän ylläpitoon liittyvät ICT-palvelut sekä kirjastoauton ylläpito vievät noin 30% talousarviosta. Ammattitaitoisella henkilöstöllä, laajasti palvelevalla ja monipuolisesti toimivalla kirjastoautolla, kattavalla aineistolla, hyvällä tietojärjestelmällä sekä vilkkaalla Eepos-kirjastojen yhteistyöllä tuotetaan kaikenikäisten kuntalaisten kirjastopalvelut.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Omatoimikirjaston ahkera käyttö, toimiva kouluyhteistyö, tiivis Eepos-kirjastojen välinen yhteistointa, monipuolinen kokoelma ja laajasti koko kuntaa palveleva kirjastoauto lisäävät sekä pääkirjaston että kirjastoauton palvelujen käyttöä.	Kyllä / Ei	Kyllä. Sekä pääkirjaston että kirjastoauton palveluiden käyttö on kasvanut.
Lainatun aineiston määrä sekä pääkirjastolla että kirjastoautossa vuodessa.	Lainaustilasto 2025 ja tavoitetasona 195 000 lainaa	Kyllä. Vuoden 2025 lainausmäärä on 208 888 lainaa. Pääkirjaston ja kirjastoauton yhteenlaskettu lainamäärä kasvoi 735 lainalla vaikka pääkirjasto oli poikkeuksellisesti kesällä kaksi viikkoa kokonaan suljettuna ja kirjastoauto oli muista vuosista poiketen alkuvuodesta huollossa eli poissa reitiltään. Ennätystulos lainoissa.
Pääkirjaston ja kirjastoauton yhteenlaskettu kävijämäärä.	Kävijälaskuri 2025 ja tavoitetasona 80 000 kävijää	Kyllä. Kävijöitä vuonna 2025 yhteensä 105 285 kävijää. Kävijöitä oli henkilökunnan palveluaikaan 66 230 kävijää ja omatoimiaikaan 31 330. Kirjastoautossa kävijöitä oli 7 725 kävijää. Kokonaisuudessaan kävijämäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 4 480 kävijällä. Pääkirjasto oli avoinna henkilökunnan palveluaikaan 1 495 tuntia ja omatoimiaikaan 3 275 tuntia. Kirjastoauto kiersi yhteensä noin 80 pysäkillä sekä aamu- että iltareiteillä.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	Tavoitetaso 2025	01–12 2025
Lainatun aineiston määrä sekä pääkirjastolla että kirjastoautossa vuodessa.	195000	Kyllä, lainoja 208 888.
Pääkirjaston ja kirjastoauton yhteenlaskettu kävijämäärä vuodessa.	80000	Kyllä, kävijöitä 105 285.

KIRJASTOTOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 310	441	0	441	1 964	445,3 %	1 523
Maksutuotot	925	3 074	0	3 074	873	28,4 %	-2 201
Muut toimintatuotot	5 613	5 496	0	5 496	5 376	97,8 %	-121
Toimintatuotot yht.	7 848	9 011	0	9 011	8 213	91,1 %	-798
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-223 966	-235 653	0	-235 653	-224 550	95,3 %	11 103
Palvelujen ostot	-45 006	-46 658	0	-46 658	-52 984	113,6 %	-6 326
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-117 226	-110 121	0	-110 121	-122 206	111,0 %	-12 085
Vuokrakulut	-3 886	-1 059	0	-1 059	-3 749	354,0 %	-2 690
Muut toimintakulut	-73	-303	0	-303	-548	180,7 %	-245
Toimintakulut yht.	-390 157	-393 794	0	-393 794	-404 036	102,6 %	-10 242
Toimintakate	-382 309	-384 783	0	-384 783	-395 824	102,9 %	-11 041
Poistot ja arvonalentumiset	-29 958	-29 958	0	-29 958	-25 526	85,2 %	4 432
Yhteensä	-412 267	-414 741	0	-414 741	-421 350	101,6 %	-6 609
Asukasluku 31.12.	12 429	12 489	12 489	12 489	12 405	99,3 %	-84
Euroa/asukas	-33	-33	0	-33	-34	102,3 %	-1

3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (ULKOISET ERÄT)

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toimintatuotot						
Myyntituotot	4 749 547	0	4 749 547	5 144 653	108,3 %	395 106
Maksutuotot	850 406	0	850 406	912 085	107,3 %	61 679
Tuet ja avustukset	836 775	0	836 775	807 358	96,5 %	-29 417
Vuokratuotot	3 248 440	0	3 248 440	3 245 392	99,9 %	-3 048
Muut toimintatuotot	335 563	0	335 563	390 385	116,3 %	54 822
Toimintatuotot yht.	10 020 731	0	10 020 731	10 499 872	104,8 %	479 141
Valmistus omaan käyttöön	70 000	0	70 000	35 138	50,2 %	-34 862
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-29 156 065	-298 930	-29 454 995	-29 583 746	100,4 %	-128 751
Palvelujen ostot	-7 834 317	-327 000	-8 161 317	-8 201 645	100,5 %	-40 328
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 583 740	-239 000	-4 822 740	-5 368 171	111,3 %	-545 431
Avustukset	-2 539 347	-630 000	-3 169 347	-2 629 370	83,0 %	539 977
Vuokrakulut	-941 470	0	-941 470	-918 118	97,5 %	23 352
Muut toimintakulut	-159 655	0	-159 655	-184 198	115,4 %	-24 543
Toimintakulut yht.	-45 214 594	-1 494 930	-46 709 524	-46 885 247	100,4 %	-175 723
Toimintakate	-35 123 863	-1 494 930	-36 618 793	-36 350 238	99,3 %	268 555
Verotulot	27 622 000	0	27 622 000	27 428 688	99,3 %	-193 312
Valtionosuudet	14 585 658	-131 193	14 454 465	14 471 649	100,1 %	17 184
Rahoitustuotot ja -kulut						0
Korkotuotot	30 000	0	30 000	51 146	170,5 %	21 146
Muut rahoitustuotot	80 800	0	80 800	119 406	147,8 %	38 606
Korkokulut	-1 254 000	0	-1 254 000	-1 288 922	102,8 %	-34 922
Muut rahoituskulut	-14 000	0	-14 000	-28 432	203,1 %	-14 432
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 157 200	0	-1 157 200	-1 146 802	99,1 %	10 398
Vuosikate	5 926 595	-1 626 123	4 300 472	4 403 298	102,4 %	102 826
Poistot ja arvonalentumiset	-4 150 000	0	-4 150 000	-4 236 684	102,1 %	-86 684
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	-	0
Tilikauden tulos	1 776 595	-1 626 123	150 472	166 614	110,7 %	16 142
Tilikauden yli-/alijäämä	1 776 595	-1 626 123	150 472	166 614	110,7 %	16 142

TOTEUMAVERTAILU

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
11000 Keskusvaalilautakunta							
Toimintatuotot yht.	67 972	12 000	0	12 000	13 443	112,0 %	1 443
Toimintakulut yht.	-54 219	-46 790	0	-46 790	-39 409	84,2 %	7 381
Toimintakate	13 753	-34 790	0	-34 790	-25 966	74,6 %	8 824
12000 Tarkastuslautakunta							
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-35 276	-37 440	0	-37 440	-38 776	103,6 %	-1 336
Toimintakate	-35 276	-37 440	0	-37 440	-38 776	103,6 %	-1 336
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
13000 Kunnanvaltuusto							
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-81 660	-107 960	0	-107 960	-101 910	94,4 %	6 050
Toimintakate	-81 660	-107 960	0	-107 960	-101 910	94,4 %	6 050
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
14100 Yleishallinto							
Toimintatuotot yht.	297 118	313 800	0	313 800	391 170	124,7 %	77 370
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-3 412 727	-3 442 354	-130 000	-3 572 354	-3 528 426	98,8 %	43 929
Toimintakate	-3 115 610	-3 128 554	-130 000	-3 258 554	-3 137 256	96,3 %	121 298
Poistot ja arvonalentumiset	-84 622	-49 254	0	-49 254	-34 014	69,1 %	15 240
15000 Elinvoimapalvelujen tulosityksikkö							
Toimintatuotot yht.	127 826	97 868	0	97 868	89 969	91,9 %	-7 899
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-485 105	-554 593	0	-554 593	-520 549	93,9 %	34 044
Toimintakate	-357 279	-456 725	0	-456 725	-430 580	94,3 %	26 145
Poistot ja arvonalentumiset	-16 184	-12 474	0	-12 474	-12 640	101,3 %	-166

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
15100 Työllisyys- ja kotouttamispalvelut							
Toimintatuotot yht.	218 788	55 000	0	55 000	374 115	680,2 %	319 115
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-749 504	-1 929 138	-200 000	-2 129 138	-2 120 950	99,6 %	8 188
Toimintakate	-530 715	-1 874 138	-200 000	-2 074 138	-1 746 834	84,2 %	327 304
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
201 Tekninen toimiala							
Toimintatuotot yht.	7 341 509	7 362 874	0	7 362 874	7 369 188	100,1 %	6 314
Valmistus omaan käyttöön	24 675	70 000	0	70 000	35 138	50,2 %	-34 862
Toimintakulut yht.	-12 374 336	-12 327 220	-265 000	-12 592 220	-12 871 387	102,2 %	-279 167
Toimintakate	-5 008 152	-4 894 346	-265 000	-5 159 346	-5 467 062	106,0 %	-307 716
Poistot ja arvonalentumiset	-3 059 750	-2 824 187	0	-2 824 187	-2 859 948	101,3 %	-35 761
21010 Tekninen hallinto							
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-230 341	-226 745	0	-226 745	-233 505	103,0 %	-6 760
Toimintakate	-230 341	-226 745	0	-226 745	-233 505	103,0 %	-6 760
Poistot ja arvonalentumiset	-21 990	-34 000	0	-34 000	0	0,0 %	34 000
22500 Kaavoituksen ja mittauksen tulosalue							
Toimintatuotot yht.	440 540	405 827	0	405 827	473 996	116,8 %	68 169
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	256	-	256
Toimintakulut yht.	-237 593	-443 974	0	-443 974	-339 428	76,5 %	104 546
Toimintakate	202 948	-38 147	0	-38 147	134 823	-353,4 %	172 970
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
22300 Kiinteistöpalvelujen tulosalue							
Toimintatuotot yht.	3 214 843	3 205 265	0	3 205 265	3 141 630	98,0 %	-63 635
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-7 900 916	-8 001 557	0	-8 001 557	-8 342 895	104,3 %	-341 338
Toimintakate	-4 686 074	-4 796 292	0	-4 796 292	-5 201 265	108,4 %	-404 973
Poistot ja arvonalentumiset	-1 377 942	-1 136 681	0	-1 136 681	-1 173 490	103,2 %	-36 809
22330 Ruoka- ja puhtauspalvelut							
Toimintatuotot yht.	66 887	55 836	0	55 836	86 131	154,3 %	30 295
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-3 222 878	-3 351 028	0	-3 351 028	-3 422 361	102,1 %	-71 333

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Toimintakate	-3 155 991	-3 295 192	0	-3 295 192	-3 336 231	101,2 %	-41 039
Poistot ja arvonalentumiset	-25 326	-25 326	0	-25 326	-25 326	100,0 %	0
22210 Vesihuolto							
Toimintatuotot yht.	3 329 238	3 214 727	0	3 214 727	3 133 793	97,5 %	-80 934
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-1 881 702	-1 594 137	-207 500	-1 801 637	-2 081 582	115,5 %	-279 945
Toimintakate	1 447 537	1 620 590	-207 500	1 413 090	1 052 212	74,5 %	-360 878
Poistot ja arvonalentumiset	-587 130	-554 951	0	-554 951	-562 943	101,4 %	-7 992
22600 Lakeuden jätelautakunnan tulosalue							
Toimintatuotot yht.	189 394	214 702	0	214 702	196 933	91,7 %	-17 769
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-186 060	-206 309	0	-206 309	-192 189	93,2 %	14 120
Toimintakate	3 333	8 393	0	8 393	4 744	56,5 %	-3 649
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala							
Toimintatuotot yht.	2 253 343	2 179 189	0	2 179 189	2 261 987	103,8 %	82 798
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-26 433 577	-26 769 099	-899 930	-27 669 029	-27 659 731	100,0 %	9 298
Toimintakate	-24 180 234	-24 589 910	-899 930	-25 489 840	-25 397 744	99,6 %	92 096
Poistot ja arvonalentumiset	-1 472 222	-1 264 085	0	-1 264 085	-1 330 081	105,2 %	-65 996
41150 Varhaiskasvatus							
Toimintatuotot yht.	592 463	708 306	0	708 306	564 050	79,6 %	-144 256
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-9 103 855	-9 318 734	-410 000	-9 728 734	-9 486 182	97,5 %	242 552
Toimintakate	-8 511 392	-8 610 428	-410 000	-9 020 428	-8 922 131	98,9 %	98 297
Poistot ja arvonalentumiset	-166 489	-172 918	0	-172 918	-162 164	93,8 %	10 754
41200 Lukiokoulutus							
Toimintatuotot yht.	26 777	10 605	0	10 605	50 866	479,6 %	40 261
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-1 165 454	-1 226 175	0	-1 226 175	-1 267 759	103,4 %	-41 584
Toimintakate	-1 138 678	-1 215 570	0	-1 215 570	-1 216 893	100,1 %	-1 323
Poistot ja arvonalentumiset	-73 516	-82 152	0	-82 152	-73 288	89,2 %	8 864
41500 Kulttuuri ja vapaa sivistystyö							
Toimintatuotot yht.	132 485	173 589	0	173 589	128 296	73,9 %	-45 294

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot.	Poik.
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-926 989	-999 599	0	-999 599	-1 018 644	101,9 %	-19 045
Toimintakate	-794 504	-826 010	0	-826 010	-890 348	107,8 %	-64 338
Poistot ja arvonalentumiset	-3 893	-3 893	0	-3 893	-3 458	88,8 %	435
47210 Nuorisopalvelujen tu- losyksikkö							
Toimintatuotot yht.	145 798	141 647	0	141 647	144 111	101,7 %	2 464
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-503 269	-554 718	-9 930	-564 648	-563 317	99,8 %	1 331
Toimintakate	-357 471	-413 071	-9 930	-423 001	-419 206	99,1 %	3 795
Poistot ja arvonalentumiset	-36 733	-34 060	0	-34 060	-36 408	106,9 %	-2 348
47220 Liikunnan ja hyvin- voinnin tulosyksikkö							
Toimintatuotot yht.	395 831	415 199	0	415 199	392 829	94,6 %	-22 370
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-833 919	-823 630	-70 000	-893 630	-887 120	99,3 %	6 510
Toimintakate	-438 088	-408 431	-70 000	-478 431	-494 291	103,3 %	-15 860
Poistot ja arvonalentumiset	-210 088	-186 693	0	-186 693	-206 727	110,7 %	-20 034
47300 Kirjastotoimi							
Toimintatuotot yht.	7 848	9 011	0	9 011	8 213	91,1 %	-798
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-390 157	-393 794	0	-393 794	-404 036	102,6 %	-10 242
Toimintakate	-382 309	-384 783	0	-384 783	-395 824	102,9 %	-11 041
Poistot ja arvonalentumiset	-29 958	-29 958	0	-29 958	-25 526	85,2 %	4 432

3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Kunnallisvero	23 013 000	0	23 013 000	22 735 711	98,8 %	-277 289
Osuus yhteisöverosta	1 344 000	0	1 344 000	1 436 922	106,9 %	92 922
Kiinteistövero	3 265 000	0	3 265 000	3 256 056	99,7 %	-8 944
Verotulot yhteensä	27 622 000	0	27 622 000	27 428 688	99,3 %	-193 312

VEROPROSENTTIEN KEHITYS

Verolaji	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tulovero	21,00 %	21,00 %	21,00 %	21,00 %	8,40 %	9,20 %
Maapohjan yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %	0,93 %	1,30 %	1,30 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten vero	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %
Muiden rakennusten vero	1,20 %	1,20 %	1,20 %	1,20 %	1,20 %	1,20 %
Rakennusten yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %
Rakentamattoman rakennuspaikan vero	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %	3,00 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistövero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten vero	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus	7 959 321	-131 193	7 828 128	7 954 457	101,6 %	126 329
Verot. perustuva v.os. tasaus	5 830 048	0	5 830 048	5 791 884	99,3 %	-38 164
Opetus- ja kulttuurimin. v.os.	-508 247	0	-508 247	-401 000	78,9 %	107 247
Verotulomenetyksen korvaus	1 304 536	0	1 304 536	1 126 308	86,3 %	-178 228
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0	0	-	0
Valtionosuudet yhteensä	14 585 658	-131 193	14 454 465	14 471 649	100,1 %	17 184

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA

	Alkup. TA	Muutokset	TA + muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Kunnanhallitus						
Investointitulot	0	0	0	0	-	0
Investointimenot	90 000	0	90 000	27 006	30 %	-62 994
Nettoinvestoinnit	-90 000	0	-90 000	-27 006	30 %	62 994
Tekninen toimiala						
Investointitulot	370 000	0	370 000	229 847	62 %	-140 153
Investointimenot	9 375 500	186 805	9 562 305	4 574 679	48 %	-4 987 626
Nettoinvestoinnit	-9 005 500	-186 805	-9 192 305	-4 344 831	47 %	4 847 474
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala						
Investointitulot	0	0	0	0	-	0
Investointimenot	296 500	0	296 500	194 169	65 %	-102 331
Nettoinvestoinnit	-296 500	0	-296 500	-194 169	65 %	102 331
Investointihankkeet yhteensä						
Investointitulot yhteensä	370 000	0	370 000	229 847	62 %	-140 153
Investointimenot yhteensä	-9 762 000	-186 805	-9 948 805	-4 795 854	48 %	5 152 951
Nettoinvestoinnit	-9 392 000	-186 805	-9 578 805	-4 566 007	48 %	5 012 798

INVESTOINTIHANKKEET, KUNNANHALLITUS

	Alkup. TA	Muutokset	TA + muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Hankkeet						
Muu irtaimisto/khall	-90 000	0	-90 000	-27 006	30 %	62 994
Hankkeet yht.	-90 000	0	-90 000	-27 006	30 %	62 994
Investointihankkeet yhteensä						
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	-	0
Investointimenot yhteensä	90 000	0	90 000	27 006	30 %	-62 994
Nettoinvestoinnit	-90 000	0	-90 000	-27 006	30 %	62 994

KUNNANHALLITUKSEN HANKKEIDEN ERITTELY

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	Toteuma	Poikkeama
Muu irtaimisto/khall					
Tietokoneet, ICT-laitteet	30 000	0	30 000	27 006	2 994
Järjestelmähankinnat (toiminnan kehittäminen)	20 000	0	20 000	0	20 000
HR-analytiikkaohjelma	40 000	0	40 000	0	40 000

INVESTOINTIHANKKEET, TEKINEN TOIMIALA

	Alkup. TA	Muutokset	TA + muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Hankkeet						
Maa- ja vesialueet	0	-101 805	-101 805	-473 824	465 %	-372 019
-Tulot:	370 000	0	370 000	73 215	20 %	-296 785
-Menot:	-370 000	-101 805	-471 805	-547 040	116 %	-75 235
Muu irtaimisto/tela	-80 000	0	-80 000	-25 388	32 %	54 612
Koskenkorvan alueen uusi koulu	-4 950 000	0	-4 950 000	-994 835	20 %	3 955 165
Muut talonrakennus	-1 262 000	0	-1 262 000	-444 829	35 %	817 171
-Tulot:	0	0	0	135 361	-	135 361
-Menot:	-1 262 000	0	-1 262 000	-580 190	46 %	681 810
Ahonkylän vanha alue tiet	-200 000	0	-200 000	-197 102	99 %	2 898
Muut kunnallistekniset työt	-1 360 000	-85 000	-1 445 000	-1 059 009	73 %	385 991
Muu vesihuoltorakentaminen	-420 000	0	-420 000	-385 920	92 %	34 080
Muut pitkävaikutteiset menot	-84 000	0	-84 000	-45 917	55 %	38 083
Kunnantalon peruskorjaus	-100 000	0	-100 000	0	0 %	100 000
Munakan koulun laajennusosa	-70 000	0	-70 000	0	0 %	70 000
Käpälämäen päiväkotia maalämpöpumppu	-70 000	0	-70 000	-46 365	66 %	23 635
Päiväkotia Metsätähti maalämpö	-109 500	0	-109 500	-49 465	45 %	60 035
-Tulot:	0	0	0	21 271	-	21 271
-Menot:	-109 500	0	-109 500	-70 737	65 %	38 763
Käpälämäentien jatke ja alikulku	-300 000	0	-300 000	-266 810	89 %	33 190
Koppelonmäen alue	0	0	0	-269 361	-	-269 361
Koppelonmäen alue VH	0	0	0	-86 005	-	-86 005
Hankkeet yht.	-9 005 500	-186 805	-9 192 305	-4 344 831	47 %	4 847 474
Investointihankkeet yhteensä						
Investointitulot yhteensä	370 000	0	370 000	229 847	62 %	-140 153
Investointimenot yhteensä	9 375 500	186 805	9 562 305	4 574 679	48 %	-4 987 626
Nettoinvestoinnit	-9 005 500	-186 805	-9 192 305	-4 344 831	47 %	4 847 474

TEKNISEN TOIMEN HANKKEIDEN ERITTELY

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	Toteuma	Poikkeama
Maa- ja vesialueet	0	101 805	101 805	473 824	-372 019
Maanhankinta	370 000	101 805	471 805	547 040	-75 235
Maan myynti (tasearvon osuus)	-370 000	0	-370 000	-73 215	-296 785
Muu irtaimisto/tela					
Kunnallistekniikan vastuualueen kone- ja kalustohankinnat	25 000	0	25 000	0	25 000
Kiinteistövastuualueen kone- ja kalustohankinnat	25 000	0	25 000	19 403	5 597
Paikkatieto-ohjelmiston hankinta (Tiera)	30 000	0	30 000	5 985	24 015
Muu talonrakennus					
Kunnantalon käyttöä turvaavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus, ilmanvaihto	120 000	0	120 000	46 214	73 786
Ilkanrati, kuntotutkimus	30 000	0	30 000	32 028	-2 028
SOTE-keskus, varautuminen sisäilmaselvityksen toimenpiteisiin	30 000	0	30 000	0	30 000
Kotokartano, kuntotutkimus	12 000	0	12 000	10 541	1 460
Kotokartano, varautuminen käyttöä turvaaviin toimenpiteisiin	25 000	0	25 000	0	25 000
Keskusvarasto, varautuminen käyttöä turvaaviin toimenpiteisiin	20 000	0	20 000	6 572	13 428
Ahonkylän koulu maalämpö	20 000	0	20 000	-91 562	111 562
Ahonkylän koulun maalämpö (kulut)	20 000	0	20 000	43 799	111 562
Ahonkylän koulun maalämpö (avustus)				-135 361	
Ahonkylän koulu, kuntotutkimus	45 000	0	45 000	52 406	-7 406
Ahonkylän koulu, varautuminen käyttöä turvaaviin toimenpiteisiin	20 000	0	20 000	0	20 000
Jaakko Ilkan koulu, kansilan työhuonemuutokset	25 000	0	25 000	14 858	10 142
Jaakko Ilkan koulu, pysäköintipaikkojen lisärakentaminen	20 000	0	20 000	21 502	-1 502
Jaakko Ilkan koulun valmistuskeittiö, keskitetty jäähdytys	35 000	0	35 000	53 108	-18 108
Neiron koulu, kylmäkaappi keittiöön	10 000	0	10 000	0	10 000
Neiron koulu, opettajanhuoneen tilamuutokset	35 000	0	35 000	4 943	30 057
Palonkylän koulu, käyttöä turvaavien toimenpiteiden toteuttaminen	50 000	0	50 000	7 636	42 364
Peltoniemen koulu, käyttöä turvaavien toimenpiteiden toteuttaminen	100 000	0	100 000	6 838	93 163
Liikuntahalli keskustan kouluhankkeen yhteyteen, suunnittelukokonaisuus	20 000	0	20 000	0	20 000
Päiväkoteihin ilmalämpöpumppuja	10 000	0	10 000	10 240	-240
Käpälämäen päiväkotia, yhdistelmäuuni keittiöön	20 000	0	20 000	0	20 000
Käpälämäen päiväkotia, ulkomaalaukset	20 000	0	20 000	0	20 000
Paimenkujan päiväkotia, lisäilmanvaihtokoneen hankinta, kanaviston rakentaminen	25 000	0	25 000	19 787	5 213
Paimenkujan päiväkotia, käyttöä turvaavat toimenpiteet	20 000	0	20 000	12 741	7 259
Herrala ja Rouvala, ulkomaalaukset	35 000	0	35 000	34 166	834
Kalajaisjärven leirikeskus, kuntotutkimus	15 000	0	15 000	16 897	-1 897
Kalajaisjärven leirikeskus, tiilikattojen pinnoitemaalaus	15 000	0	15 000	8 850	6 150
Kalajaisjärven leirikeskus, ulkomaalaukset	30 000	0	30 000	12 870	17 130
Koskenkorvan urheilutalo, kuntotutkimukset	15 000	0	15 000	14 744	256
Kattojen kuntokatselmoinnit sekä peruskorjaukset	100 000	0	100 000	0	100 000
Kiinteistöjen lukitus- ja valvontalaitehankinnat	50 000	0	50 000	38 705	11 295
Uimahallin/Ilmajoki-hallin ulkomaalauksia	15 000	0	15 000	11 000	4 000

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	Toteuma	Poikkeama
Uimahallin kuntotutkimus	25 000	0	25 000	14 139	10 862
Uimahallin tavarahissi	40 000	0	40 000	26 000	14 000
Ilmajoen hiihtokeskuksen valaistuksen peruskorjaus	10 000	0	10 000	520	9 480
Varaus kust. Muutoksiin/muihin kohteisiin	200 000	0	200 000	59 089	140 911
<i>Jätekatosten rakentaminen kiinteistöille</i>				1 625	
<i>Lukion kuntotutkimus</i>				51 028	
<i>Kotokartanon vesikatto</i>				6 167	
<i>Jaakko Ilkan koulun kuulutusjärjestelmä</i>				270	
Muut kunnallistekniset työt					
Ahonkylän kadut ja kunnallistekniikka Harjunmetsäntie, Kieppitie, Varputie	300 000	0	300 000	0	300 000
<i>Kustannukset kirjattu kustannuspaikalle 092432 Koppe- lonmäen alue</i>					
Katujen ja kuivauksen peruskorjaus	300 000	0	300 000	287 283	12 717
Liikenneturvallisuuden parannuskohteita	100 000	0	100 000	108 735	-8 735
Katujen kestopäällystys ja valaistus	500 000	0	500 000	464 057	35 943
Puistojen ja yleisalueiden suunnittelu	10 000	0	10 000	0	10 000
Puistojen ja leikkiä. Rakentaminen ja suunnittelu	30 000	0	30 000	28 809	1 191
Maisemointityöt, Ahonkylän maaläjäytyspaikan lopputyöt	20 000	0	20 000	17 073	2 927
Lammasviidannevan ojitus	0	85 000	85 000	51 245	33 755
Varaus kust. Muutoksiin/muihin kohteisiin	100 000	0	100 000	101 808	-1 808
<i>Louhostien kuivaus</i>				101 808	
Koskenkorvan alueen uusi koulu	4 950 000	0	4 950 000	994 835	3 955 165
Kunnantalon peruskorjaussuunnittelun kokonaisuus	100 000	0	100 000	0	100 000
Munakan koulun laajennusosa	70 000	0	70 000	0	70 000
Käpälämäen päiväkotia maalämpö	70 000	0	70 000	46 365	23 635
Päiväkotia Metsätähti maalämpö	109 500	0	109 500	49 465	60 035
kulut	109 500	0	109 500	70 737	60 035
Käpälämäentien jatke ja alikulku	300 000	0	300 000	266 810	33 190
Ahonkylän vanhan alueen tiet	200 000	0	200 000	197 102	2 898
Koppelonmäen alue	0	0	0	269 361	-269 361
Budjetti varattu kustannuspaikalle 092499 Muut kun- nallistekniset työt					
Koppelonmäen alue VH	0	0	0	86 005	-86 005
Budjetti varattu kustannuspaikalle 092499 Muut kun- nallistekniset työt					
Muu vesihuoltorakentaminen					
VE: Vesihuollon suunnittelu	25 000		25 000	3 625	21 375
VE: Vesijohtoverkoston pienet korjaukset	15 000		15 000	14 763	237
VE: Tienalitukset ja pienet laajennukset	15 000		15 000	10 932	4 068
VE: Vesijohtoverkoston saneeraus	100 000		100 000	92 018	7 982
VI: Jätevesihuollon suunnittelu	25 000		25 000	5 888	19 112
VI: Jätevesipumppaamoiden saneeraukset	45 000		45 000	44 278	722
VI: Tienalitukset ja väh- laajennukset	15 000		15 000	9 699	5 301
VI: Verkostosaneeraukset	100 000		100 000	114 302	-14 302
VI: Vuotoselvitys	80 000		80 000	63 529	16 471
Laskunmäen vesi- ja viemäriverkoston laajennus	0		0	26 886	-26 886

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	Toteuma	Poikkeama
Muut pitkävaikutteiset menot/tela					
Yleisten alueiden (kaavateiden) lohkominen	20 000	0	20 000	26 499	-6 499
Lunastuskorvaukset	20 000	0	20 000	0	20 000
Kaavoitettujen alueiden maaperäselvitykset	4 000	0	4 000	0	4 000
Tonttien lohkominen	20 000	0	20 000	19 418	582
Pohjakartta-alueen laajentaminen	20 000	0	20 000	0	20 000

INVESTOINTIHANKKEET, SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

	Alkup. TA	Muutokset	TA + muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Hankkeet						
Muu irtaimisto/sivistys	-241 500	0	-241 500	-164 964	68 %	76 536
Muu irtaimisto/vapaa-aika	-55 000	0	-55 000	-29 205	53 %	25 795
Hankkeet yht.	-296 500	0	-296 500	-194 169	65 %	102 331
Investointihankkeet yhteensä						
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	-	0
Investointimenot yhteensä	296 500	0	296 500	194 169	65 %	-102 331
Nettoinvestoinnit	-296 500	0	-296 500	-194 169	65 %	102 331

SIVISTYSTOIMEN HANKKEIDEN ERITTELY

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	Toteuma	Poikkeama
Muu irtaimisto/sivistys					
Lukion sähköisen oppimisympäristön ylläpito Hankinnat	5 000	0	5 000	0	5 000
Lukion TVT-välineistön uusiminen	33 000	0	33 000	31 818	1 182
Lukion oppilastietokoneet	50 000	0	50 000	32 457	17 543
Jaakko Ilkan koulun tietokoneet ja ICT-laitteet	17 500	0	17 500	17 724	-224
Jaakko Ilkan koulun teknisen käsityön laitteet	20 000	0	20 000	4 804	15 196
Alakoulujen kaluste uusimiset, sähköpöydät, pulpetit	21 000	0	21 000	9 047	11 953
Alakoulujen tieto- ja viestintätekniikka ym.	50 000	0	50 000	36 069	13 931
Varhaiskasvatus tieto- ja viestintätekniikka ym.	45 000	0	45 000	33 045	11 955
Muu irtaimisto/vapaa-aika					
Ulkoliikuntapaikkojen irtaimistoa	15 000	0	15 000	10 176	4 824
Liikuntahallien irtaimistoa	30 000	0	30 000	19 030	10 970
Aurora Gold -kirjastojärjestelmän päivitys uuteen kirjasto-järjestelmään	10 000	0	10 000	0	10 000

5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	5 926 595	-1 626 123	4 300 472	4 403 298	102,4 %	102 826
Tulorahoituksen korjauserät	-309 800	0	-309 800	-348 653	112,5 %	-38 853
Toiminnan rahavirta yht.	5 616 795	-1 626 123	3 990 672	4 054 645	101,6 %	63 973
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-9 762 000	-186 805	-9 948 805	-4 795 854	48,2 %	5 152 951
Rahoitusos. investointimenoihin	0	0	0	156 632	-	156 632
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	679 800	0	679 800	401 868	59,1 %	-277 932
Investointien rahavirta yht.	-9 082 200	-186 805	-9 269 005	-4 237 354	45,7 %	5 031 651
Toiminnan ja inv. rahavirta yht.	-3 465 405	-1 812 928	-5 278 333	-182 709	3,5 %	5 095 624
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	0	-250 000	-218 912	87,6 %	31 088
Antolainasaamisten vähennys	40 000	0	40 000	336 980	842,5 %	296 980
Antolainauksen muutokset yht.	-210 000	0	-210 000	118 068	-56,2 %	328 068
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000	0	10 000 000	5 000 000	50,0 %	-5 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 250 000	0	-5 250 000	-5 073 010	96,6 %	176 990
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-745 388	-	-745 388
Lainakannan muutokset yht.	4 750 000	0	4 750 000	-818 398	-17,2 %	-5 568 398
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	20 000	0	20 000	14 359	71,8 %	-5 641
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	6 744	-	6 744
Saamisten muutos	5 000	0	5 000	-37 150	-743,0 %	-42 150
Korottomien velkojen muutos	97 363	0	97 363	542 495	557,2 %	445 132
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	122 363	0	122 363	526 448	430,2 %	404 085
Rahavarojen muutos	1 196 958	-1 812 928	-615 970	-356 590	57,9 %	259 380
Rahavarat jakson alussa				1 025 373		
Rahavarat jakson lopussa				668 783		

6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama	Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
100 Konserni- ja elinvoimapa- velut	-	6 118	330	6 448	6 350	-98	479	0	479	869	390
201 Tekninen toimiala	-	12 327	265	12 592	12 871	279	7 433	0	7 433	7 404	-29
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	-	26 769	900	27 669	27 660	-9	2 179	0	2 179	2 262	83
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						27 622	0	27 622	27 429	-193
Valtionosuudet	B						14 586	-131	14 454	14 472	17
Korkotuotot	B						30	0	30	51	21
Muut rahoitustuotot	B						81	0	81	119	39
Korkomenot	B	1 254	0	1 254	1 289	35					
Muut rahoitusmenot	B	14	0	14	28	14					
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointiosa											
Kunnanhallitus	B	90	0	90	27	-63	0	0	0	0	0
Tekninen toimiala	B	9 376	187	9 562	4 575	-4 988	370	0	370	230	-140
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toi- miala	B	297	0	297	194	-102	0	0	0	0	0
Vapaa-ajan lautakunta	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys	B	250	0	250	219	-31					
Antolainasaamisten vähennys	B						40	0	40	337	297
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lisäykset	B						10 000	0	10 000	5 000	-5 000
Pitkäaikaisten vähennykset	B	5 250	0	5 250	5 073	-177					
Lyhytaikaisten muutokset	N				745	745					
Oman pääoman muutokset	N										
Vaikutus maksuvalmiuteen		1 197						1 813	616	357	-259
Yhteensä		62 942	1 682	63 426	59 032	-4 395	62 819	1 682	63 304	58 529	-4 775

7. VESIHUOLTOLAITOS

TILIVELVOLLINEN

Kunnallistekniikan päällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Vesilaitos toimittaa talousvettä lähes koko kunnan alueelle yksityistalouksille, maataloille ja teollisuuslaitoksille sekä yksityisille vesiyhtymille (17 kpl). Talousveden jakelun asiakasmäärä on yhteensä n. 4062 (v. 2023: 4053) liittyjää. Jätevesiverkoston liittyjämäärä on n. 3241 (v. 2023: 3228)

Jätevedenpuhdistamolla puhdistetaan kunnan jätevesiviemäriin liitettyjen yksityistalouksien ja teollisuusasiakkaiden tuottamaa jätevettä.

Jaettavan talousveden kustannukset muodostuvat verkoston ja paineenkorotusasemien kunnossapito- ja käyttömenoista, sekä Lakeuden Vesi Oy:ltä ostettavasta tukkuvedestä ja Lakeuden Vesi Oy:n osuusmaksusta.

Puhdistettavan jäteveden osalta suurin osa kustannuksista muodostuu lietteen käsittelystä ja kuljetuksista, puhdistamon, verkoston ja pumppaamoiden kunnossapito- ja käyttömenoista. Merkittäviä kustannuseriä ovat myös sähköenergia ja jätevesiverkoston kunnossapito.

Toimintamenojen korotus perustuu kustannustason nousun lisäksi verkostojen, paineenkorotusasemien ja -pumppaamoiden sekä jätevedenpuhdistamon ikääntymisestä aiheutuvaan sekä pumppaamojen vuosittain lisääntyvästä lukumäärästä johtuvaan kustannusten kasvuun.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Vesijohtoverkoston ja viemärin yhteissaneeraus	Vähintään 2,0 km	Viemäriverkostoa saneerattiin 1,195 km ja vesijohtoverkostoa 1,240 km.

8. KONSERNIYHTEISÖT

8.1. Ilmajoen Vuokratalot oy

TILIVELVOLLINEN

Toimitusjohtaja

TOIMINNAN KUVAUS

Ilmajoen Vuokratalot Oy omistaa 25 kiinteistöä, joissa on 340 asuntoa keskustassa, Ahonkylässä ja Koskenkorvalla.

Ilmajoen Vuokratalot Oy:n toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaisesti hankkia, omistaa ja antaa vuokralle asuntoja Ilmajoen kunnassa, noudattaen Ilmajoen kunnan vahvistamia asukasvalintaperusteita.

Asuntoja vuokrataan Ilmajoen kunnan valvoman ja Varken (Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus) säätelemien rajoitusten, ohjeiden ja päätösten mukaisesti. Toimintaa tukevissa tehtävissä käytetään ostopalveluja mm. kiinteistöhuollon ja korjausten sekä kunnan isännöintipalvelujen osalta.

Ilmajoen Vuokratalot Oy:n toiminta perustuu omakustannusperiaatteeseen, jolloin vuokrilla kate-taan kaikki toimintaan liittyvät menot, sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot. Vuoden 2014 jälkeen tehdyt seuraavat vuokrankorotukset ovat olleet vasta vuosittain 2022-2024. Vuonna 2025 vuokria ei ole korotettu, vaan päätös korotuksesta on tehty loppuvuodesta ja korotus on tapahtunut 1.3.2026.

Ilmajoen Vuokratalot Oy keskittyy nykyisen kiinteistökannan ylläpitoon, parantamiseen ja tarvitta-viin muutoksiin, jotta asumisviihtyvyys ja kilpailukyky muihin tarjolla oleviin vuokra-asuntoihin py-syvät hyvänä. Näiden toimenpiteiden saavuttaminen ei tällä hetkellä vaadi uudistuotantoa. Tarve kuitenkin katsotaan aina tilannekohtaisesti kunnan tarpeet huomioiden.

Käyttöaste on ollut hyvä viime vuosina, viime vuonna sen ollessa 97 %. Kauppatien osalta tilanne on heikompi, koska isojen, opiskelijoita varten rakennettujen, soluhuoneistoja on vaikea vuokrata. Asunnot eivät sovellu perheasunnoiksi, eikä soluasuminen ole hakijoille kiinnostava asumismuoto. Tilannetta parantaa kuitenkin se, että viime vuoden lopulla on asuntoja vuokrattu maahanmuutto-toimintaan ja toimintaa jatkuu vuoden 2026 aikana.

Tyhjien vuokra-asuntojen tavoitetta ei ole saavutettu, koska ongelmaksi muodostuu tiettyjen asun-tojen sijainti (pääosin Koskenkorva) sekä Kauppatien soluhuoneistot.

Yhtiölle tulee laatia päivitetty strategia, joka valmistellaan vuoden 2026 aikana. Pääosin missio, visio ja tavoitteet ovat pysyneet samoina, mutta niihin on tarpeen tehdä joitakin tarkennuksia.

Tervehdyttämissuunnitelmaa on valmisteltu jo pidemmän aikaa, koska työ on laaja. Sitä laaditaan toimitusjohtajan toimesta YAMK-opinnäytetyönä omalla ajalla, joten valmistumisen aikataulu on rauhallinen. Opinnäytetyössä käsitellään vain osa tervehdyttämissuunnitelmaan liittyvästä

kokonaisuudesta, joten työtä jatketaan vielä opinnäytetyön valmistumisen jälkeen. Tarvittaessa työn laatimiseen voidaan ottaa mukaan myös alan ulkopuolisia asiantuntijoita.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma
Tuotamme palvelut kestävästi ja tuloksellisesti		
Aravalainsäädäntöä noudattaen peritään vuokraa kiinteistöittäin omakustannusperiaatteen mukaisesti	Kyllä / Ei	Kyllä
Kauppatie 26 opiskelija-asuntolan käyttöasteen parantaminen	Kyllä / Ei	Ei (64 % -> 62 %)
Yhtiön laadittua strategiaa ylläpidetään ja päivitetään tarpeen mukaan	Kyllä / Ei	Ei, päivitys tarpeen
Tervehdyttämissuunnitelman laatiminen	Kyllä / Ei	Ei, keskeneräinen (laaja kokonaisuus)

8.2. Ilmajoen Yritystilat oy

TILIVELVOLLINEN

Elinvoimapäällikkö

TOIMINNAN KUVAUS

Ilmajoen Yritystilat Oy omistaa kuntakonsernin kaksi merkittävintä yritystilaa osoitteissa Kestopuuntie 5 ja Kivistöntie 1.

Ilmajoen Yritystilat Oy:n toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaisesti kiinteistöjen ja huoneistojen omistaminen, hallinta ja vuokraus sekä ostaminen, myyminen ja rakennuttaminen.

Keskeisimpänä tavoitteena on säilyttää yritystilojen käyttöaste korkealla tasolla. Lisäksi tavoitteena on varmistaa yhtiön omistamien kiinteistöjen hyvä kunto.

Ilmajoen Yritystilat Oy:n kiinteistöjen huollosta vastaavat vuokralaiset. Yhtiön tavoitteena on rahoittaa tarvittavat suuremmat korjaukset pääsääntöisesti kassavaroilla.

9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1. Kunta

9.1.1. Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	5 144 652,82	4 702 779,15
Maksutuotot	912 084,53	820 857,13
Tuet ja avustukset	807 357,79	1 059 461,70
Vuokratuotot	3 245 392,33	3 333 158,05
Muut toimintatuotot	390 384,55	390 299,15
Toimintatuotot yht.	10 499 872,02	10 306 555,18
Valmistus omaan käyttöön	35 137,53	24 674,56
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-29 583 745,61	-28 377 393,21
Palvelujen ostot	-8 201 644,98	-7 313 988,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 368 171,14	-5 085 049,07
Avustukset	-2 629 369,98	-1 891 204,18
Vuokrakulut	-918 117,80	-786 834,64
Muut toimintakulut	-184 197,59	-171 934,73
Toimintakulut yht.	-46 885 247,10	-43 626 404,13
Toimintakate	-36 350 237,55	-33 295 174,39
Verotulot	27 428 688,47	25 857 669,12
Valtionosuudet	14 471 649,00	13 766 195,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	51 146,44	98 577,83
Muut rahoitustuotot	119 405,83	139 051,00
Korkokulut	-1 288 922,22	-1 666 817,29
Muut rahoituskulut	-28 431,96	-18 831,19
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 146 801,91	-1 448 019,65
Vuosikate	4 403 298,01	4 880 670,08
Poistot ja arvonalentumiset	-4 236 683,64	-4 632 777,07
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	166 614,37	247 893,01
Tilikauden yli-/alijäämä	166 614,37	247 893,01

9.1.2. Tase

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	88 269,96	59 227,50
2. Muut pitkävaikutteiset menot	210 421,18	232 046,17
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	298 691,14	291 273,67
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	11 574 983,62	11 101 159,27
2. Rakennukset	55 763 311,19	57 521 926,74
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 040 703,91	24 982 727,90
4. Koneet ja kalusto	1 404 106,28	1 495 268,16
5. Muut aineelliset hyödykkeet	31 621,48	31 621,48
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 266 201,68	626 319,13
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	96 080 928,16	95 759 022,68
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	6 014 201,73	6 014 201,54
3. Muut lainasaamiset	2 466 142,42	2 584 210,62
4. Muut saamiset	258 987,87	258 987,87
III Sijoitukset yhteensä	8 739 332,02	8 857 400,03
A Pysyvät vastaavat yhteensä	105 118 951,32	104 907 696,38
B Toimeksiantojen varat		
1. Valtion toimeksiantojen varat	0,00	24 376,36
2. Lahjoitusrahastojen varat	64 452,64	51 348,40
B Toimeksiantojen varat yhteensä	64 452,64	75 724,76
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	25 172,06	31 916,17
I Vaihto-omaisuus yhteensä	25 172,06	31 916,17
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	2 077 275,60	2 333 683,23
2. Lainasaamiset	85 122,34	79 335,46
3. Muut saamiset	886 371,17	597 591,93
4. Siirtosaamiset	756,04	1 764,40
II Saamiset yhteensä	3 049 525,15	3 012 375,02
IV Rahat ja pankkisaamiset	668 783,28	1 025 373,42
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 743 480,49	4 069 664,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	108 926 884,45	109 053 085,75

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	29 122 993,11	29 122 993,11
III Muut omat rahastot	820 096,81	820 096,81
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 498 757,37	4 250 864,36
V Tilikauden yli-/alijäämä	166 614,37	247 893,01
A Oma pääoma yhteensä	34 608 461,66	34 441 847,29
C Pakolliset varaukset		
2. Muut pakolliset varaukset	40 000,00	60 000,00
C Pakolliset varaukset yhteensä	40 000,00	60 000,00
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	88 800,59	77 600,40
3. Muut toimeksiantojen pääomat	36 624,24	44 737,70
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	125 424,83	122 338,10
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 144 899,35	58 217 909,53
Korottomat		
7. Muut velat	3 130 234,24	2 944 761,35
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 300 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 371 272,33	4 816 659,98
Korottomat		
5. Saadut ennakot	182 881,00	149 479,68
6. Ostovelat	3 103 328,68	2 805 928,86
7. Muut velat	731 935,17	689 472,07
8. Siirtovelat	3 488 447,19	3 504 688,89
E Vieras pääoma yhteensä	74 152 997,96	74 428 900,36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	108 926 884,45	109 053 085,75

9.1.3. Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 403 298,01	4 880 670,08
Tulorahoituksen korjauserät	-348 652,60	-243 294,43
Toiminnan rahavirta yhteensä	4 054 645,41	4 637 375,65
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 795 853,93	-3 289 273,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	156 632,00	42 400,00
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	401 867,75	392 586,00
Investointien rahavirta yhteensä	-4 237 354,18	-2 854 287,29
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-182 708,77	1 783 088,36
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-218 912,00	-40 000,00
Antolainasaamisten vähennys	336 980,20	184 441,50
Antolainauksen muutokset yhteensä	118 068,20	144 441,50
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00	5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 073 010,18	-7 230 950,42
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-745 387,65	-204 745,35
Lainakannan muutokset yhteensä	-818 397,83	-2 435 695,77
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	14 358,85	9 235,58
Vaihto-omaisuuden muutos	6 744,11	17 198,78
Saamisten muutos	-37 150,13	-717 306,80
Korottomien velkojen muutos	542 495,43	-264 659,61
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	526 448,26	-955 532,05
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-173 881,37	-3 246 786,32
Rahavarojen muutos	-356 590,14	-1 463 697,96
Rahavarat jakson alussa	1 025 373,42	2 489 071,38
Rahavarat jakson lopussa	668 783,28	1 025 373,42

9.2. Konserni

9.2.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	17 590 827,47	17 845 394,54
Toimintakulut	-52 462 875,01	-49 366 832,64
Toimintakate	-34 872 047,54	-31 521 438,10
Verotulot	27 428 688,47	25 857 669,12
Valtionosuudet	14 471 649,00	13 766 195,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	154 683,13	15 522,49
Muut rahoitustuotot	218 078,95	255 639,84
Korkokulut	-1 665 290,20	-1 905 756,84
Muut rahoituskulut	-41 324,10	-73 187,44
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 333 852,22	-1 707 781,95
Vuosikate	5 694 437,71	6 394 644,07
Poistot ja arvonalentumiset	-5 294 538,76	-5 643 152,12
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	399 898,95	751 491,95
Tilinpäätössiirrot	0,00	-398,54
Tilikauden verot	0,00	1 977,76
Vähemmistöosuudet	-8,25	-126,98
Tilikauden yli-/alijäämä	399 890,70	752 944,19

9.2.2.Konsernitase

KONSERNITASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	142 523,91	126 052,32
Muut pitkävaikutteiset menot	210 421,18	232 046,17
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	352 945,09	358 098,49
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	12 424 421,16	11 950 596,81
Rakennukset	72 232 263,88	73 164 506,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 050 811,88	24 995 018,93
Koneet ja kalusto	1 687 544,93	1 754 820,49
Muut aineelliset hyödykkeet	39 955,62	43 470,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 779 150,65	1 400 178,64
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	114 214 148,12	113 308 592,49
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	103 886,89	103 886,70
Osakkeet ja osuudet	1 942 942,80	1 942 942,80
Muut lainasaamiset	112 850,00	119 871,35
Muut saamiset	258 987,87	258 987,87
Sijoitukset yhteensä	2 418 667,56	2 425 688,72
Pysyvät vastaavat yhteensä	116 985 760,77	116 092 379,70
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	341 628,89	408 645,35
Lahjoitusrahastojen varat	64 452,64	51 348,40
Toimeksiantojen varat yhteensä	406 081,53	459 993,75
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus yhteensä	188 772,59	187 353,24
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	2 011,01
Lyhytaikaiset saamiset	3 141 296,30	3 150 693,91
Saamiset yhteensä	3 141 296,30	3 152 704,92
Rahat ja pankkisaamiset	2 409 521,11	3 046 898,97
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 739 590,00	6 386 957,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	123 131 432,30	122 939 330,58

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	29 122 993,11	29 122 993,11
Arvonkorotusrahasto	398 444,53	398 444,53
Muut omat rahastot	831 259,11	831 259,11
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 484 230,44	2 731 286,25
Tilikauden yli-/alijäämä	399 890,70	752 944,19
Oma pääoma yhteensä	34 236 817,89	33 836 927,19
Vähemmistöosuudet	277 965,40	277 957,15
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	87 039,99	60 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	87 039,99	60 000,00
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	430 429,48	461 869,39
Muut toimeksiantojen pääomat	36 624,24	44 737,70
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	467 053,72	506 607,09
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	69 182 486,36	69 820 993,05
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 130 234,24	2 944 761,35
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	6 892 338,16	7 029 481,21
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 857 496,54	8 462 603,54
Vieras pääoma yhteensä	88 062 555,30	88 257 839,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	123 131 432,30	122 939 330,58

9.2.3. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 694 437,71	6 394 644,07
Tilikauden verot	0,00	1 977,76
Tulorahoituksen korjauserät	-290 702,13	-252 575,62
Toiminnan rahavirta yhteensä	5 403 735,58	6 144 046,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 494 324,13	-4 350 493,49
Rahoitusosuudet investointimenoihin	210 709,44	81 857,07
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	406 415,64	401 468,65
Investointien rahavirta yhteensä	-5 877 199,05	-3 867 167,77
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-473 463,47	2 276 878,44
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-218 912,00	-40 000,00
Antolainasaamisten vähennys	336 980,20	184 441,50
Antolainauksen muutokset yhteensä	118 068,20	144 441,50
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 332 332,58	5 475 412,58
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 081 886,15	-8 064 803,45
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-132 879,26	-514 045,80
Lainakannan muutokset yhteensä	-882 432,83	-3 103 436,67
Oman pääoman muutokset	0,00	54 057,09
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	14 358,85	10 925,80
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 419,35	45 550,66
Saamisten muutos	127 634,85	-551 009,39
Korottomien velkojen muutos	459 875,87	-413 345,75
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	600 450,22	-907 878,68
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-163 914,41	-3 812 816,76
Rahavarojen muutos	-637 377,88	-1 535 938,32
Rahavarat jakson alussa	3 046 898,87	4 582 837,29
Rahavarat jakson lopussa	2 409 520,99	3 046 898,97

10.TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno.

10.2.Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSESTA

Tuloslaskelmassa tai taseessa ei ole esittämistavan muutoksia aikaisempaan tilikauteen verrattuna.

3) OIKAISUT EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOIHIN

Oikaisuja ei ole.

4) EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

5) AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja, kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole.

10.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet, sekä niiden liitetiedot on yhdistelty omistussuuden mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuden erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisön poistot on oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön edellisten tilikausien ja tilikauden yli-/alijäämää vastaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuneita merkittäviä tuottoja ja kuluja tai virheen korjauksia ei ole.

10.4.Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) ULKOISET TOIMINTATUOTOT TOIMIELIMITTÄIN

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
100 Konserni- ja elinvoimapaalvelut	882 587,82	946 170,42	868 697,25	711 703,94
201 Tekninen toimiala	9 872 272,17	9 582 074,72	7 404 325,14	7 341 508,55
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	6 835 967,48	7 317 149,41	2 261 987,16	2 253 342,69
Yhteensä	17 590 827,47	17 845 394,55	10 535 009,55	10 306 555,18

7) VEROTULOJEN ERITTELY

	2025	2024
Kunnallisvero	22 735 710,92	21 185 023,73
Osuus yhteisöverosta	1 436 921,80	1 406 283,43
Kiinteistövero	3 256 055,75	3 266 361,96
Verotulot yhteensä	27 428 688,47	25 857 669,12

8) VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus	7 954 457,00	6 632 849,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	5 791 884,00	5 529 780,00
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet	-401 000,00	-575 310,00
Verotulomenetysten korvaus	1 126 308,00	2 178 876,00
Valtionosuudet yhteensä	14 471 649,00	13 766 195,00

9) PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	379 223,63	421 610,62
Muiden palvelujen ostot	7 822 421,35	6 892 377,68
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 201 644,98	7 313 988,30

11) SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT

POISTOAJAT ENNEN 31.12.2012 HANKITUILLE HYÖDYKKEILLE

Laji	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	15-50 v
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	12-40 v
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	4-20 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoaikaa	

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

POISTOAJAT 1.1.2013 ALKAEN (KVALT 18.2.2014 § 7)

Laji	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	3-5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	10-45 v
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	15-40v
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3-15 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoaikaa	

12) PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Etelä-Pohjanmaan shp palkkasaatava				
Etelä-Pohjanmaan shp palkkasaatava 1.1.	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	60 000,00	0,00	60 000,00
Vähennykset tilikaudella	-60 000,00	0,00	-60 000,00	0,00
Etelä-Pohjanmaan shp palkkasaatava 31.12.	0,00	60 000,00	0,00	60 000,00
Ähtärin Koulutien rakennuksen purkukustannukset				
Ähtärin Koulutien rakennuksen purkukustannukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	47 039,99	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Ähtärin Koulutien rakennuksen purkukustannukset 31.12.	47 039,99	0,00	0,00	0,00
Etelä-Pohjanmaan pela palkkasaatava				
Etelä-Pohjanmaan pela palkkasaatava 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Etelä-Pohjanmaan pela palkkasaatava 31.12.	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00

13) PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	347 512,60	320 444,85	347 512,60	320 444,85
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	4 438,81	8 882,65	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	351 951,41	329 327,50	347 512,60	320 444,85
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	-18 860,00	-17 150,42	-18 860,00	-17 150,42
Rakennusten luovutustappiot	-15 349,29	0,00	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	-34 209,29	-17 150,42	-18 860,00	-17 150,42

14) OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	89 656,24	98 577,83
Yhteensä	89 656,24	98 577,83

10.5.Tasetta koskevat liitetiedot

10.5.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) ARVONKOROTUKSET JA ARVONKOROTUSTEN PURUT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	82 039,96	82 039,96	0,00	0,00
Arvo 31.12	82 039,96	82 039,96	0,00	0,00
Rakennukset				
Arvo 1.1	316 404,57	316 404,57	0,00	0,00
Arvo 31.12	316 404,57	316 404,57	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä	398 444,53	398 444,53	0,00	0,00

18) TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaik. menot	Ennakko-maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	59 227,50	232 046,17	0,00	291 273,67
Lisäykset tilikauden aikana	60 051,10	45 917,00	0,00	105 968,10
Tilikauden poisto	-31 008,64	-67 541,99	0,00	-98 550,63
Poistamaton hankintameno 31.12.	88 269,96	210 421,18	0,00	298 691,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	88 269,96	210 421,18	0,00	298 691,14

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät ra- kenteet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Muut aineel- liset hyödyk- keet	Keskeneräi- set hankin- nat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	11 101 159,27	57 521 926,74	24 982 727,90	1 495 268,16	31 621,48	626 319,13	95 759 022,68
Lisäykset tilikauden aikana	547 039,50	341 548,10	2 616 510,87	206 527,59	0,00	978 268,77	4 689 894,83
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-156 632,00	0,00	0,00	0,00	-156 632,00
Vähennykset tilikauden aikana	-73 215,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-73 215,15
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	338 377,22	9,00	0,00	-338 386,22	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-2 100 163,65	-1 740 280,08	-297 698,47	0,00	0,00	-4 138 142,20
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 574 983,62	55 763 311,19	26 040 703,91	1 404 106,28	31 621,48	1 266 201,68	96 080 928,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 574 983,62	55 763 311,19	26 040 703,91	1 404 106,28	31 621,48	1 266 201,68	96 080 928,16

Maa- ja vesialueiden erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut		673 685,70	220 354,11	220 351,44
Muut maa- ja vesialueet		11 750 735,45	11 354 629,51	10 880 805,16
Maa- ja vesialueet yhteensä		12 424 421,15	11 574 983,62	11 101 156,60

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikau- della	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspää- omasta	Ero
Etelä-Pohjanmaan liitto	9 936,40	0,00	0,00	9 936,40	10 847,32	-910,92
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	1 611 184,55	0,00	0,00	1 611 184,55	1 812 076,39	-200 891,84
Yhteensä	1 621 120,95	0,00	0,00	1 621 120,95	1 822 923,71	-201 802,76

Osakkeet ja osuudet

	Konserniyhtiöt	Omistus- yhteisöt	Kuntayht.- osuudet	Muut osakkeet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 507 833,92	103 886,89	1 621 120,95	1 781 359,97	6 014 201,73
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	2 507 833,92	103 886,89	1 621 120,95	1 781 359,97	6 014 201,73
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 507 833,92	103 886,89	1 621 120,95	1 781 359,97	6 014 201,73

Jvk, laina ja muut saamiset

	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Palautettavat liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 464 339,27	0,00	119 871,35	0,00	2 584 210,62
Lisäykset	0,00	0,00	42 076,00	0,00	42 076,00
Vähennykset	-91 046,85	0,00	-69 097,35	0,00	-160 144,20
Hankintameno 31.12.	2 373 292,42	0,00	92 850,00	0,00	2 466 142,42
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 373 292,42	0,00	92 850,00	0,00	2 466 142,42

19-21) OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ilmajoen Vuokratalot Oy	0830972-3	100,00 %	100,00 %	2 036	10 605	0
Ilmajoen Yritystilat Oy	3221032-8	100,00 %	100,00 %	6	1 689	38
Kiinteistö Oy Ilmajoen Virastotalo	0220821-9	81,01 %	81,01 %	819	5	0
Yhteensä				2 861	12 299	38
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan liitto	0955281-3	6,40 %	6,40 %	122	35	4
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	1007629-5	7,84 %	7,84 %	4 840	4 070	-8
Yhteensä				4 962	4 105	-4
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Lukurati	0417823-6	27,50 %	27,50 %	50	0	0
Ilmajoen Lämpö Oy	1613989-1	20,00 %	20,00 %	260	448	-19
Kiinteistö Oy Koskenkorvan Pankkitalo	0356374-9	23,10 %	25,70 %	86	7	2
Koskenkorvan Pato Oy	1108014-9	30,00 %	30,00 %	53	0	0
Yhteensä				449	455	-17

22) SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	49 511,80	0,00	47 349,52
Lainasaamiset	2 282 245,55	91 046,87	2 464 339,27	67 461,02
Yhteensä	2 282 245,55	140 558,67	2 464 339,27	114 810,54
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	2 669,91	0,00	369,71
Yhteensä	0,00	2 669,91	0,00	369,71
Saamiset yhteensä	2 282 245,55	143 228,58	2 464 339,27	115 180,25

23) SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Alv-palautus valtiolta	424 776,97	329 046,07	424 776,97	329 046,07
Kela/työterveyshuollon korvaukset	230 651,43	195 000,00	230 651,43	195 000,00
Projektsaamiset	75 161,87	68 789,13	0,00	0,00
Muut saamiset	232 790,77	76 346,23	230 942,77	73 545,86
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	963 381,04	669 181,43	886 371,17	597 591,93

10.5.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24) OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	29 122 993,11	29 122 993,11	29 122 993,11	29 122 993,11
Peruspääoma 31.12.	29 122 993,11	29 122 993,11	29 122 993,11	29 122 993,11
Arvonkorotusrahasto 1.1.	398 444,53	398 444,53	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	398 444,53	398 444,53	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	831 259,11	831 259,11	820 096,81	820 096,81
Muut omat rahastot 31.12.	831 259,11	831 259,11	820 096,81	820 096,81
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 484 230,44	1 900 027,14	4 498 757,37	4 250 864,36
Siirrot rahastoon	0,00	831 259,11	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 484 230,44	2 731 286,25	4 498 757,37	4 250 864,36
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	399 890,70	752 944,19	166 614,37	247 893,01
Oma pääoma yhteensä 31.12.	34 236 817,89	33 836 927,19	34 608 461,66	34 441 847,29

26) MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	43 613 378,29	44 536 890,21	38 193 210,82	38 931 527,51
Lainat julkisyhteisöiltä	1 531 471,67	1 656 793,59	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	45 144 849,96	46 193 683,80	38 193 210,82	38 931 527,51

27) JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat	0,00	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00
-Korko 3,07 %				
-Erääntyvät 31.1.2025				
Yhteensä	0,00	1 300 000,00	0,00	1 300 000,00

28) PAKOLLISET VARAUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Etelä-Pohjanmaan shp palkkasaatava	0,00	60 000,00	0,00	60 000,00
Ähtärin Koulutien rakennuksen purkukustannukset	47 039,99	0,00	0,00	0,00
Etelä-Pohjanmaan pela palkkasaatava	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	87 039,99	60 000,00	40 000,00	60 000,00

29) VIERAS PÄÄOMA

	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen	
	2025	2024	2025	2024
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	571,60	1 045,98	0,00	0,00
Yhteensä	571,60	1 045,98	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	765,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	765,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	92 162,47	108 957,22	0,00	0,00
Yhteensä	92 162,47	108 957,22	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	93 499,07	110 003,20	0,00	0,00

30) SEKKITILILIMIITTI

	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	2 700 000,00	3 000 000,00

31) MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut	3 130 234,24	2 944 761,35	3 130 234,24	2 944 761,35
Muut velat yhteensä	3 130 234,24	2 944 761,35	3 130 234,24	2 944 761,35

32) SIIRTOVELAT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Korkojaksotus	282 117,70	339 975,74	249 284,77	308 839,79
Lomapalkkajaksotus	3 378 839,81	3 283 501,45	3 125 588,93	3 016 966,55
Muut menojäämät	179 819,73	220 836,87	113 573,49	178 882,55
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 840 777,24	3 844 314,06	3 488 447,19	3 504 688,89

10.5.3.Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

36) ANNETUT PANTIT, VASTUUSITOUMUKSET JA KIINNITYKSET

Kiinnitykset	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Alkuperäinen kiinnitys	19 455 609,89	22 454 513,40	0,00	0,00
Kiinnityksestä käytössä	7 649 329,28	8 117 275,29	0,00	0,00

37) TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut yhteensä	2 791 486,21	1 510 646,83	2 486 562,67	1 133 768,39
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	749 363,59	370 696,35	645 943,73	264 893,75
Leasingvastuut yhteensä	1 638 697,25	1 900 166,06	1 532 450,25	1 769 139,70
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	350 944,28	388 435,59	279 091,89	299 703,37
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	167 041,30	167 041,30	167 041,30	167 041,30
Myöhemmin maksettavat	1 287 752,97	1 511 730,47	1 253 358,36	1 469 436,33

38-39) VASTUUSITOUMUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	6 380 686,00	6 680 686,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	3 921 966,52	4 146 849,08
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 382 859,00	6 782 859,00	4 823 483,00	5 223 483,00
Jäljellä oleva pääoma	2 177 709,68	2 599 814,69	976 223,80	1 347 200,60

*Vertailutietoja korjattu

39) TAKAUSVASTUUT

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	115 450 612,40	106 674 582,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	147 774,74	114 472,00

40) TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 096 182,00	3 939 550,00	4 096 182,00	3 939 550,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	514 689,02	565 117,53	0,00	0,00

10.5.4.Henkilöstöä koskevat liitetiedot

41) HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 31.12.

	Kunta	
	2025	2024
Konserni- ja elinvoimapaalvelut	24	22
Tekninen toimiala	102	97
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	368	355
Yhteensä	494	474

42) TASEeseen AKTIVOITUT HENKILÖSTÖMENOT

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-29 583 745,61	-28 377 393,21
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-179 085,13	-166 565,84
Henkilöstökulut yhteensä	-29 762 830,74	-28 543 959,05

43) LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2025	2024
Ilmajoen kokoomus	3 638,00	3 062,50
Keskustapuolueen Ilmajoen kunnallisjärjestö	12 225,00	13 561,00
Suomen kristill. Liiton Ilmajoen paikallisyhdistys	752,00	908,50
Koskenkorvan työväenyhdistys	720,00	882,00
Pohjanmaan SDP	72,00	64,00
Keskustan Etelä-Pohjanmaan piiri	96,00	176,00
Pohjanmaan Kokoomus	264,00	208,00
Kihniön Perussuomalaiset	16,00	32,00
Ilmajoen työväenyhdistys	1 676,50	1 472,50
Etelä-Pohjanmaan Vihreät	205,00	389,00
Ilmajoen Perussuomalaiset	2 498,25	3 534,75
Luottamushenkilömaksut yhteensä	22 162,75	24 290,25

44) TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2025	2024
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 682,53	15 660,02
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	6 792,50	4 658,13
Palkkiot yhteensä	20 475,03	20 318,15

11. TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS

YLEISTÄ

Ilmajoen kunnanvaltuusto on päätöksellään 10.12.2001 § 154 päättänyt perustaa vesihuollon taseyksikön.

TOIMINNAN KUVAUS

Ilmajoen kunnan vesihuoltolaitos vastaa talousveden jakelusta sekä jäteveden johtamisesta ja puhdistamisesta kunnanvaltuuston määrittelemillä toiminta-alueilla.

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSET

Ilmajoen kunta omistaa Koskuslähteen vedenottamon Ilmajoen Koskenkorvalla. Vesilaitos on vuokrattu Lakeuden Vesi Oy:lle, joka myy tukkuveden Ilmajoen kunnan vesihuoltolaitokselle. Ilmajoen kunnan vesihuoltolaitos vastaa talousveden jakelusta ja verkostosta alueellaan. Jätevedet johdetaan puhdistettavaksi Ilmajoen kunnan jätevedenpuhdistamolle.

VEDEN/JÄTEVEDEN MYYNTI JA KULUTUS

Tukkuvedettä ostettiin jakeluverkostoon vuoden 2025 aikana Lakeuden vesi Oy:ltä 977 825 m³. Laskutettu vesimäärä verkostosta oli 821 485 m³. Vuoden 2025 vesimaksutaksan mukainen veden hinta kuluttajille oli 1,38 €/m³ ja veden perusmaksu 70€/vuosi, suurasiakkaiden ja vesiyhtymien hinnat sopimuksen mukaan. Veden myyntituotot olivat kulutuksen osalta yhteensä 1 023 511,59 € ja veden perusmaksut yht. 287 274,01 €. Uusia vesiliittyjiä 33 kpl. Liittymismaksutuotot olivat vesiliittymien osalta 80 738,59 €. Vesijohtoverkostoon liittyneitä kiinteistöjä on kokonaisuudessaan 4108 kpl. (Summat ja hinnat alv 0 %).

Jätevettä laskutettiin vuonna 2025 yhteensä 715 724 m³. Jäteveden hinta oli 2,47 €/m³ kuluttajille ja perusmaksu oli 68,25€/vuosi, suurasiakkaiden hinnat sopimuksen mukaan. Myyntituotot olivat kulutuksen osalta 1 049 469,85 € ja jäteveden perusmaksut yht. 227 972,74 €. Uusia jätevesiliittyjiä oli 24 kpl. Tulot viemäriliittymistä olivat 104 734,30 €. Viemäriverkostoon liittyneitä kiinteistöjä on kokonaisuudessaan 3 352kpl. (Summat ja hinnat alv 0 %).

Hallinto

Vesihuollon laskutusta ja sopimusasioita hoidetaan teknisessä toimistossa, kirjanpito sekä rahoitusasiat hallintopalvelussa. Vesihuollon asioissa päätösvaltaa käyttää tekninen lautakunta. Kunnanvaltuusto ohjaa vesihuoltolaitoksen toimintaa asettamalla sille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

INVESTOINTI JA KUNNOSSAPITO

Talousarviossa oli vuonna 2025 vesihuollon investointeihin varattuna 420 000 € määräraha koostuen vesihuollon suunnittelusta, verkostojen pienistä korjauksista ja pumppaamosaneerauksista. Investointimenot v. 2025 olivat 471 925,57 €.

VUODEN 2025 TOTEUTUMINEN

Vesihuollon tavoitteena on ollut jatkaa käyttövarmuuden ja häiriöttömän toiminnan edistämistä ja suunnittelua kaikkialla vesihuollossa. Vesihuollon tavoitteena vuodelle 2025 oli vesijohtoverkoston ja viemärin yhteissaneeraus vähintään 2 000 m ja yhteissaneerausta toteutui 2435 m.

11.1. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	3 309 997,14	3 511 938,46
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	2 936,49
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	1 010,87
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 029 717,34	-922 592,43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-1 029 717,34	-922 592,43
Palvelujen ostot	-659 243,97	-653 138,10
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 688 961,31	-1 575 730,53
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-369 858,68	-308 292,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-58 043,15	-48 732,61
Muut henkilösivukulut	-14 786,00	-6 444,35
Henkilöstökulut yht.	-442 687,83	-363 469,52
Poistot ja arvonalentumiset	-562 942,91	-587 130,06
Liiketoiminnan muut kulut	-13 397,11	-6 753,16
Liikeyli-/alijäämä	602 007,98	982 802,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	16 555,74	13 803,04
Muille maksetut korkokulut	-101 224,30	-112 554,05
Muut rahoituskulut	-69 270,33	-66 498,43
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-153 938,89	-165 249,44
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	448 069,09	817 553,11
Yli-/alijäämä ennen varauksia	448 069,09	817 553,11
Tilikauden yli-/alijäämä	448 069,09	817 553,11

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,4 %	4,2 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,6 %	4,9 %
Voitto, %	13,5 %	23,3 %

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	Vesilaitos		Viemärlaitos		Yhteensä	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Liikevaihto	1 418 006	1 519 510	1 891 991	1 996 376	3 309 997	3 515 886
Vesi- ja jätemaksut (ulkoiset)	962 387	1 057 077	943 314	1 024 693	1 905 701	2 081 770
Vesi- ja jätemaksut (sisäiset)	61 124	64 699	106 156	112 748	167 280	177 447
Vesihuollon liittymismaksut	0	0	0	0	0	0
Perusmaksut (ulkoiset)	282 514	278 905	223 809	222 659	506 323	501 564
Perusmaksut (sisäiset)	4 760	4 850	4 164	4 251	8 924	9 101
Rakentamismaksu	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	107 221	112 969	614 548	632 025	721 769	744 993
Tuet ja avustukset	0	1 011	0	0	0	1 011
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-523 033	-483 590	-506 684	-439 002	-1 029 717	-922 592
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-523 033	-483 590	-506 684	-439 002	-1 029 717	-922 592
Palvelujen ostot	-106 736	-110 689	-552 508	-542 449	-659 244	-653 138
Materiaalit ja palvelut yht.	-629 769	-594 279	-1 059 192	-981 451	-1 688 961	-1 575 731
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-179 643	-141 795	-190 215	-166 498	-369 859	-308 293
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-28 169	-22 940	-29 875	-25 792	-58 043	-48 733
Muut henkilösivukulut	-7 249	-1 278	-7 537	-5 166	-14 786	-6 444
Henkilöstökulut yht.	-215 061	-166 013	-227 627	-197 456	-442 688	-363 470
Poistot ja arvonalentumiset	-138 037	-138 321	-424 906	-448 809	-562 943	-587 130
Liiketoiminnan muut kulut	-7 561	-4 654	-5 836	-2 099	-13 397	-6 753
Liikelyli-/alijäämä	427 578	616 242	174 430	366 561	602 008	982 803
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	16 556	13 803	0	0	16 556	13 803
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-56 400	-56 400	0	0	-56 400	-56 400
Muille maksetut korkokulut	-101 224	-112 554	0	0	-101 224	-112 554
Muut rahoituskulut	-12 870	-10 098	0	0	-12 870	-10 098
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-153 939	-165 249	0	0	-153 939	-165 249
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	273 639	450 992	174 430	366 561	448 069	817 553
Yli-/alijäämä ennen varauksia	273 639	450 992	174 430	366 561	448 069	817 553
Tilikauden yli-/alijäämä	273 639	450 992	174 430	366 561	448 069	817 553

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnuslukuja ovat:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 – 5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta/kuntayhtymältä, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

$= 100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

11.2. Vesihuoltolaitoksen tase

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	532,17	1 112,97
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	532,17	1 112,97
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	43 510,94	43 510,94
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 265 143,14	11 355 579,68
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11 308 654,08	11 399 090,62
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	70 638,93	70 638,93
4. Muut saamiset	38 493,95	38 493,95
III Sijoitukset yhteensä	109 132,88	109 132,88
A Pysyvät vastaavat yhteensä	11 418 319,13	11 509 336,47
C Vaihtuvat vastaavat		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	1 459 655,34	1 818 894,42
4. Muut saamiset	10 329 821,31	9 512 683,12
II Saamiset yhteensä	11 789 476,65	11 331 577,54
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	11 789 476,65	11 331 577,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 207 795,78	22 840 914,01

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	3 759 246,12	3 759 246,12
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	13 267 403,51	12 449 850,40
V Tilikauden yli-/alijäämä	448 069,09	817 553,11
A Oma pääoma yhteensä	17 474 718,72	17 026 649,63
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 759 165,00	2 047 035,00
Korottomat		
9. Muut velat / liittymismaksut	3 130 234,24	2 944 761,35
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	287 870,00	287 870,00
Korottomat		
6. Saadut ennakot	310,87	460,91
7. Ostovelat	261 415,43	229 115,15
9. Muut velat / liittymismaksut	214 448,59	231 305,32
10. Siirtovelat	79 632,93	73 716,65
E Vieras pääoma yhteensä	5 733 077,06	5 814 264,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 207 795,78	22 840 914,01

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	75,3 %	74,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	173,2 %	165,4 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	13 267	12 450
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 070	1 002
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	2 047	2 335
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	165	188
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	2 047	2 335
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	165	188
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasluku	12 405	12 429

Kunnallisen liikelaitoksen taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat liikelaitoksen omavaraisuutta, kertynyttä yli- tai alijäämää ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä})$$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta/kuntayhtymiltä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liikelaitoksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätös- tai tilivuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen

11.3. Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma**VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA**

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	602 007,98	982 802,55
Poistot ja arvonalentumiset	562 942,91	587 130,06
Rahoitustuotot ja -kulut	-153 938,89	-165 249,44
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 011 012,00	1 404 683,17
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-471 925,57	-214 953,96
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	187 642,99
Investointien rahavirta yhteensä	-471 925,57	-27 310,97
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	539 086,43	1 377 372,20
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-287 870,00	-653 370,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-43 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-287 870,00	-696 370,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	339 319,22	-586 860,11
Korottomien velkojen muutos muilta	206 682,68	122 835,41
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	546 001,90	-464 024,70
Rahoituksen rahavirta yhteensä	258 131,90	-1 160 394,70
Rahavarojen muutos	797 218,33	216 977,50

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 888 055	4 240 868
Investointien tulorahoitus, %	214,2 %	5143,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	3,11	3,75
Lainanhoitokate	2,86	1,98
Kassan riittävyys, pv	104	34
Quick ratio	13,97	13,78
Current ratio	13,97	13,78

VESIHUOLTOLAITOKSEN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT (1 000 euroa)			MENOT (1 000 euroa)		
Toiminta			Toiminta		
Liikevaihto	3 310	99,5 %	Toimintakulut	-2 132	69,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0,0 %	Valmistus omaan käyttöön	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0,0 %	Korkokulut	-101	3,3 %
Verotulot	0	0,0 %	Muut rahoituskulut	-69	2,3 %
Valtionosuudet	0	0,0 %	Satunnaiset kulut	0	0,0 %
Korkotuotot	0	0,0 %	Liiketoiminnan muut kulut	-13	0,4 %
Muut rahoitustuotot	17		Tulorahoituksen korjauserät		
			Pakollisten varausten muutos		
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus-	0	0,0 %
			tappiot		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	0		Investoinnit		
Investoinnit		0,0 %	Investointimenot	-472	15,3 %
Rahoitusosuudet investointime-	0		Rahoitustoiminta		
noiniin			Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus-	0	0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-288	9,4 %
tulot			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Oman pääoman vähennykset	0	0,0 %
Antolainasaamisten vähennyk-	0	0,0 %			
set					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0				
Oman pääoman lisäykset	0				
Kokonaistulot yhteensä	3 327	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	-3 075	100,0 %
Täsmäytys:					
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 3 327 000 - 3 075 000 = 251 000					
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 797000 - 546000 = 251 000					

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnuslukuja ovat:

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

$(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman erään Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä lisätään korkokulut ja poistot ja arvonalentumiset ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan liikelaitoksen lainanhoitokykyä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Liikelaitoksen lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Liikelaitos voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatte.

Lainanhoitokate

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja,

otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdystilin käyttö. Liikelaitoksen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään taseryhmässä Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja. Kassasta maksut kootaan seuraavista liikelaitoksen tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Materiaalit ja palvelut

Henkilöstökulut

Liiketoiminnan muut kulut

– Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys

– Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut kunnalle/kuntayhtymälle

Korkokulut muille

Korvaus peruspääomasta

Tuloverot

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainasaamisten lisäys kunnalle/kuntayhtymälle

Antolainasaamisten lisäys muille

Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/kuntayhtymälle

Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassastamaksuja ja päiväkerroina 30 pv.

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1.

11.4. Vesihuoltolaitoksen liitetiedot**11.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakko-maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 112,97	0,00	0,00	1 112,97
Tilikauden poisto	-580,80	0,00	0,00	-580,80
Poistamaton hankintameno 31.12.	532,17	0,00	0,00	532,17
Kirjanpitoarvo 31.12.	532,17	0,00	0,00	532,17

AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Johtoverkostot ja laitteet	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	43 510,94	0,00	0,00	11 355 579,68	0,00	0,00	0,00	11 399 090,62
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	471 925,57	0,00	0,00	0,00	471 925,57
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	-562 362,11	0,00	0,00	0,00	-562 362,11
Poistamaton hankintameno 31.12.	43 510,94	0,00	0,00	11 265 143,14	0,00	0,00	0,00	11 308 654,08
Kirjanpitoarvo 31.12.	43 510,94	0,00	0,00	11 265 143,14	0,00	0,00	0,00	11 308 654,08

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet	Liittymät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	70 638,93	0,00	70 638,93
Hankintameno 31.12.	70 638,93	0,00	70 638,93
Kirjanpitoarvo 31.12.	70 638,93	0,00	70 638,93

11.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	3 759 246,12	3 759 246,12
Peruspääoma 31.12.	3 759 246,12	3 759 246,12
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	13 267 403,51	12 449 850,40
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	13 267 403,51	12 449 850,40
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	448 069,09	817 553,11
Oma pääoma yhteensä 31.12.	17 474 718,72	17 026 649,63

PITKÄAIKAISET VELAT

	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	607 685,00	895 555,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	607 685,00	895 555,00

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

	2025	2024
Viemäri liittymismaksut	2 008 455,21	1 903 720,91
Vesiliittymismaksut	1 121 779,03	1 041 040,44
Muut pitkäaikaiset velat	3 130 234,24	2 944 761,35

POISTOAJAT ENNEN 31.12.2012 HANKITUILLE HYÖDYKKEILLE

Laji	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	15-50 v
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	12-40 v
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	4-20 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoaikaa	

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

POISTOAJAT 1.1.2013 ALKAEN (KVALT 18.2.2014 § 7)

Laji	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	3-5 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	10-45 v
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto	15-40v
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3-15 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoaikaa	

12.MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Kesäkuussa 2019 kilpailulainsäädäntö muuttui kuntien markkinoilla toimimisen osalta. 1.1.2020 astuneen säännöksen mukaan kunnan tulee eriyttää kirjanpidossa niiden yksiköiden toiminta, jotka toimivat kilpailevilla markkinoilla. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa vääristää kilpailua alihinnoittelemalla tuotteitaan tai palveluitaan, markkinoillakilpaileville yksiköille tulee siis syntyä toiminnastaan katetta. Mikäli yhden yksikön tai useamman markkinoilla kilpailevien yksikön liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa, tulee tämä eriyttää.

Ilmajoen kunnassa kirjanpidon eriyttäminen on toteutettu siten, että jokaisella kilpailevilla markkinoilla toimivalla palvelulla on oma kustannuspaikkansa. Kustannuspaikoille on kirjattu kaikki toiminnasta aiheutuvat tuotot ja kulut. Kustannuspaikoille on kohdistettu välittömät kustannukset aiheuttamisperiaatteella ja välilliset kustannukset.

Eriytetyt toiminnot esitetään kunnan tilinpäätöksessä tuloslaskelmakaavaa noudattaen.

YRITYSTILOJEN TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	111 474,86	149 542,10
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-48 084,35	-54 373,00
Palvelujen ostot	-27 423,25	-20 321,96
Materiaalit ja palvelut yht.	-75 507,60	-74 694,96
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-775,23	-2 108,35
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-100,71	-671,51
Muut henkilösivukulut	-45,94	324,55
Henkilöstökulut yht.	-921,88	-2 455,31
Poistot ja arvonalentumiset	-12 640,07	-16 183,72
Liiketoiminnan muut kulut	-98 768,69	-94 856,45
Liikeyli-/alijäämä	-76 363,38	-38 648,34
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-76 363,38	-38 648,34
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-76 363,38	-38 648,34
Tilikauden yli-/alijäämä	-76 363,38	-38 648,34

ASUNTOJEN VUOKRAT - TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	73 573,77	72 554,19
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-600,00	-155,00
Palvelujen ostot	0,00	-189,00
Materiaalit ja palvelut yht.	-600,00	-344,00
Henkilöstökulut		
Henkilösivukulut		
Henkilöstökulut yht.	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-7 756,12	-6 206,52
Liikeyli-/alijäämä	65 217,65	66 003,67
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	65 217,65	66 003,67
Yli-/alijäämä ennen varauksia	65 217,65	66 003,67
Tilikauden yli-/alijäämä	65 217,65	66 003,67

VUOKRALLE ANNETUT KIINTEISTÖT - TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	0,00	96 603,12
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Materiaalit ja palvelut yht.	0,00	0,00
Henkilöstökulut		
Henkilösivukulut		
Henkilöstökulut yht.	0,00	0,00

	2025	2024
Poistot ja arvonalentumiset	-3 752,52	-56 404,22
Liikeyli-/alijäämä	-3 752,52	40 198,90
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-3 752,52	40 198,90
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-3 752,52	40 198,90
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 752,52	40 198,90

ISÄNNÖINTI - TULOSLASKELMA

	2025	2024
Liikevaihto	162 014,48	139 305,42
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 756,81	-365,03
Palvelujen ostot	-33 601,96	-39 574,73
Materiaalit ja palvelut yht.	-35 358,77	-39 939,76
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-101 561,64	-79 686,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-16 968,23	-14 103,55
Muut henkilösivukulut	-3 485,53	-1 568,20
Henkilöstökulut yht.	-122 015,40	-95 358,55
Liiketoiminnan muut kulut	-860,00	-415,59
Liikeyli-/alijäämä	3 780,31	3 591,52
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	3 780,31	3 591,52
Yli-/alijäämä ennen varauksia	3 780,31	3 591,52
Rahastojen muutos	0,00	-189,00
Tilikauden yli-/alijäämä	3 780,31	3 402,52

13.ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Ilmajoella 23.3.2026

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO Auditor Oy

Minna Havia-Niemi

JHT, KHT

14.TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 2025

Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Tase	sähköisenä
Tuloslaskelma	sähköisenä
Rahoituslaskelma	sähköisenä
Pääkirja	sähköisenä
Päiväkirja	sähköisenä
Tase-erittelyt	paperilla / sähköisenä

Luettelo käytetyistä tositelajeista 2025

Tositelaji	Selite	Tositenumero
001	Avaussaldot ja av.saldojen muutokset	092000-092002
002	Muistiotositteet	001001-001630
003	Tilinpäätöstositteet	009001-009067
010	Kunnan tiliotetositteet	010001-010002
020	Myyntireskontra, suoritukset	020001-020883
021	Myyntireskontra viitesuoritukset	024001-024418
101	Ostoreskontran suoritukset	040001-040263
240	Liikuntahallien kassa	005001-005051
301	Palkat	030001-030027
401	Ostolaskut	410001-410197
405	Ostolaskut, ei julkiset	450001-450495
408	Ostolaskut kierrätys	480001-493867
500	Käyttöomaisuusviennit	594001-594013
600	Apollo antolainat	670000-670025
602	Asuntotoimen vuokrat	600001-600219
603	Ruoka- ja puhtauspalvelu	600501-600524

605	Yksityisteiden kunnossapito	665001–665002
606	Elinkeinotoimen laskutus	601701–601736
607	Yleishallinnon laskutus	667001–667062
610	Yritystilojen vuokrat	602201–602439
611	Sähkölaskut	602701–602703
615	Koulutoimen laskut	605601–605665
616	Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	603101–604310
618	Ilmajoki-opiston laskutus	605801–605800
621	Vesihuollon liittymät	606001–606043
623	Vesihuollon muut maksut	606501–606511
625	Tontin vuokrat	606901–606903
626	Vesihuollon suurasiakkaat	607001–607018
627	Lukion laskutus	676001–676108
628	Vapaa-aikatoimen laskutus	607501–607926
629	Maa-alueiden vuokrat	608501–608531
634	Teknisen toimen laskutus	601901–601910
635	Facta rakennusvalvonta	611101–611196
636	Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi	611601–611619
637	Kaavoitus- ja mittaustoimi	611901–611923
638	Tonttimyynti	612201–612247
639	Hellewi	612701–613627
650	Vesikanta laskut	620001–633260
652	VH sisäiset vesilaskut	800001–800147
654	Päivähoitolaskutus	655001–658241

Kaikki tositteet säilytetään sähköisenä. Lisäksi paperisena säilytetään muistiotositteet, tilinpäätöstitteet, osa tiliotetositteista, liikuntahallien kassa, palkat ja osa ostolaskuista.